

WESTERN ROMAN
LASO
CIJENA 10 d. BROJ 315

Rat za zemlju

N. Heckelmann:

RAT ZA ZEMLJU

Charles N. Heckelmann: **RAT ZA ZEMLJU**

Naslov originala: TWO-BIT RANCHER

Copyright: Charles N. Heckelmann

Recenzija: Ida Biard, novinski kritičar

Prijevod: Blanka Jakić

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: **Marcel Čukli**

•Laso• – Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja – n. sub. o. Radne organizacije •Vjesnik• n. sol. o. OOUR-a, Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković – Tisak OOUR Novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG •Vjesnik•, Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Zagreb 1979.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA Zagreb.

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 520 ili 468 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 260 d ili 234 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-586 OOUR •Vjesnik SSRNH• s oznakom za •Laso•.

Cijena za inozemstvo: DM 1.80, ASCH 1000, SFRS 200, HFL 2.00

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00, FF 74.00, SFRS 36.00, HFL 37.00, US\$ 15.00

UPLATA NA DEVIZNI RAČUN 30101-620-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb za •Vjesnik•.

EKONOMSKA PROPAGANDA: •Vjesnik• Agencija za marketing Zagreb. Trg bratstva i jedinstva 6.1/1 kolor zadnja stranica 7.000 d ili 480 US\$.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

Bill Raven našao se bio u mnogim teškim situacijama, ali nikad u takvoj kao što je bila ova.

Upustiti se u okršaj s takvim poznatim lopovom kao što je bio Josh Goodwin i s njegovim jahačima nije za njega bilo ništa novo. Bio je spreman okladiti se o vlastiti život da se može mjeriti s njima.

Ali na Ravenovu tragu bio je sada onaj neumorni čuvar zakona kojemu se Raven divio, a osim njega i potjera što se zaklela da će ga dovesti natrag – mrtvoga da bude pokopan, ili živoga da bude obješen.

Bill Raven bio je prevaren, pritiješnjen i stjeran u škripac i svaki potez što ga je povukao dovodio ga je bliže grobu. Nije bilo mjesta gdje bi se mogao sakriti, nije bilo nikoga tko bi mu mogao pomoći. Preostajalo mu je samo jedno – da povlači obarač revolvera dok ne potroši sve metke ili dok pred njegovom cijevi ne bude više ciljeva.

Usred dugoga, vrućeg poslijepodneva, izašao je Bill Raven iz podnožja brežuljaka sjeverno

od gradića Bradleyja u zapadnom Wyomingu. Jahao je polako prema širokoj cesti, glavnoj ulici grada, pokrivenoj sivom prašinom.

Raven je bio visok čovjek, čvrsto građen, sivo-plavih živahnih očiju i gruba lica, preplanula od ljetnog sunca i vjetera. Iako je bio sav prekriven tankom naslagom prašine, i premda se u svakom njegovu pokretu osjećala mukotrpnost dugih sati putovanja, sjedio je uspravno i čvrsto u sedlu svojega crnoga konja.

Bokovi konja bili su smočeni od znoja, a oko njegove gubice skupio se tanki sloj pjene. Sve je to pokazivalo da su i konj i jahač tog dana putovali brzo i daleko. No, upravo kao što ni jahač nije dopuštao da se na njemu zamijeti neki znak iscrpljenosti, tako je i konj držao glavu visoko, raširenih nozdrva, korčajući čvrsto utabanim putem.

Činilo se da su obojica – i jahač i konj – od iste vrste. Jaki, ponosni, samopouzdana i uvjereni u ono što rade.

Raven se u sedlu lagano nagnuo prema naprijed, upirući pogled u obrise grada koji su postajali sve jasniji. Osvijetljene žarkim suncem drvene su se zgrade, poredane s obje strane glavne ulice, činile otrcanim i jadnim. Bilo je to nekoliko trgovina, a između njih izdvajala se dvokatna zidana zgrada Harrisonove banke. Zamijetio je i neizbježne salune, hotel, staju i kovača.

Tu i tamo stajao bi poneki konj, privezan za drvene letve zabijene uz rub ceste. S udaljenoga kraja ulice mogao se čuti slabi zvuk udaranja čekića.

Sve je bilo kao nekad. Grad je još izgledao kao da će se utopiti u suncu. Uvijek iste lijenčine ljuljale se u stolicama pred kućama. Neki je kauboj upravo izvodio konja iz staje, zastao načas da bi se životinja mogla napiti vode, a zatim se vinuo u sedlo. Iza njega pojavio se još jedan i također uzjašio, a zatim su obojica potjerala konje približavajući se Ravenu.

Pažljivo ih je promatrao, držeći olabavljene uzde čvrsto u ruci. Zamijetio je vreće za spavanje smotane iza sedla i jednoga i drugog konja. Spazio je kako su se osvrтали i kako su gradске lijenčine istegnule vratove da bi ih bolje vidjele. Bili su samo nekoliko metara udaljeni od Ravena kad je prvi jahač pritegnuo uzde, naglo zaustavio konja i uviknuo:

– Bill Raven! Što opet radiš u Bradleyju?

Raven je zaškiljio na jahača i njegova pratioca. Tek ih je tada prepoznao. Bili su to kauboji s ranča Long Bow, jahači Sue Bigelow. No odmah se prisjetio pi-

tanja što mu je bilo postavljeno i tanki ožiljak što je bio urezan na njegovu desnom obrazu je pobijelio, a izraz čvrstine koji nikada nije potpuno nestajao s njegova lica pretvorio je crte lica u ravne, oštro rezane linije.

– Možete samo jednom pogadati.

Tim Johnson, koji je sada izgledao stariji i ozbiljniji nego ikada prije, zabacio je šešir unatrag. Kad je opet progovorio, u njegovu se glasu mogla osjetiti zabrinutost.

– Prekasno je da pomogneš svojem bratu, Bille. Mrtav je.

Bijela boja ožiljka oštro se isticala na tamnoj pozadini Ravenova lica.

– Ostao je ipak čovjek koji ga je ubio.

– Ništa neće biti od toga. Harry Dale je brz na revolveru. Osim toga, nosi uvijek i dva noža. Podjednako se dobro služi i revolverom i noževima.

Raven se nagnuo prema Johnsonu. Zrake sunca koje su koso padale na njegovo lice otkrivale su ožiljke od mnogih borbi i okršaja. On je bio ozbiljan čovjek, koji se rijetko smijeo, a u njegovoj blizini nije dugo trebalo tražiti nevolje. Opet je progovorio:

– Samo jedno pitanje: da li si vidio borbu?

– Nisam, ali čuli smo da je bila poštena.

– Koliko poštena?

Johnson se stresao. Izraz što ga je vidio u Ravenovim sivo-plavim očima nije mu se nimalo svidao. Gledajući u njih, mislio je kako nikad nije vidio nešto tako hladno i nesalomljivo. Skrenuo je pogled u stranu.

– Samo je tvoja sjena iza tebe – reče Raven.

Johnson se zacrvenio.

– Spremamo se tjerati svoju stoku. Odlazimo iz grada, a i za tebe bi bilo bolje da to učiniš.

– Zašto?

Zvuk Ravenova glasa odjeknuo je kao udarac biča. Vjetar, koji se polako javljao s dalekih vrhunaca na sjeveru, počeo je dizati prašinu na ulici. Jahač s ranča Long Bow nervozno je obrisao lice dlanom.

– Stvari ovdje postaju previše vruće za mala stada. Ukratko: unajmili smo ljude da tjeraju stoku a ne da troše barut, a stanje je sada takvo da sve ide na ruku upravo takvima koji znaju samo trošiti barut.

Dvojica su jahača promatrala Ravena. Gledali su njegove velike ruke, koje su mirovale na jabcu sedla. Gledali su njegova široka ramena, koja su napinjala tkaninu od pamuka tamnoplave boje. Ali pogled u njegove sivo-plave oči, borbeno izbačenu donju vilicu i napete crte lica govorio im je da gledaju u čovjeka koji ne zna što je to strah.

– Ne bih vas zadržavao – rekao je Raven.

Lagano je podigao ruku, ne nasmiješivši se, i potjerao konja. U njemu je gorio gnjev. Gorio je od trenutka kad je prvi put pročitao pismo Pinta Henleyja. To ga je pismo navelo na to da se ostavi svog posla na Union Pacific željeznici u Koloradu i da krene u Bradley.

Pismo je bilo u džepu njegove košulje. Pri svakom pokretu lijeve ruke presavinuti je papir šuškao, podsjećajući ga na njegovu braću i na zadatak što ga

mora obaviti ovdje, na ranču što ga je nekad nazivao svojim domom.

Prošao je pored nekoliko saluna. Ispred vrata jednoga od njih stajao je neki čovjek i pažljivo ga promatrao. Raven se pravio kao da ga ne gleda, ali krajičkom oka opazio je na čovjekovu licu izraz prepoznavanja. Trenutak zatim čovjek se okrenuo na peti i ušao u salon. Neće proći dugo, a cijeli će Bradley znati da se Bill Raven vratio.

Zaustavio se ispred Longhorna i sjahao. Bacio je letimičan pogled na konje privezane ispred njega. Na kraju reda zapazio je tri konja koji su svi nosili znak: veliko slovo G. Izraz očekivanja zatitrao je na njegovu tamnom licu. Ramenima je gurnuo vrata i ušao u salon.

Kad je ušao u slabo osvijetljenu prostoriju, dočekao ga je zvuk glasova, pomiješanih sa zveckanjem čaša i karakterističnim šumom igraćih karata. U nosnice mu je prodro poznati miris lošeg viskija i dima cigareta.

Zaokružio je pogledom po prostoriji. Neki su se ljudi okrenuli od bara da ga pogledaju, neki su kartaši zastali u pokretu, razgovor je polako zamro. Poneki kauboj pozdravio ga je laganim pokretom glave, ali nitko nije progovorio. Ravenove usne pretvorile su se u tanku crtu. Zurio je kroz zavjesu plavog dina tražeći mjesto za barom. Ljudi su se razmaknuli, ne skidajući pogled s njega. Prišao mu je barmen.

– Dajte mi pivo!

– Vi ste Bill Raven, zar ne?

– upitao je barmen.

- Jesam, pa što onda?
- Ništa, osim što svoje pivo možete naručiti negdje drugdje.
- Prijatelju, dajem ti samo trenutak da se predomisliš.

Barmen je malo oklijevao. A tada je u tišini odjeknuo nečiji glas.

- Okreni se, Ravene!

Raven je dobro poznavao zvuk toga glasa. Okrenuo se.

- U redu, Goodwine!

Začula se škripa stolica kad su se kartaši odmaknuli od svojih stolova. Na njihovim se licima moglo vidjeti napeto iščekivanje. U salunu je naprosto mirisalo na nasilje, a svi su oni u tom mirisu uživali. Raven je čekao, ledima oslonjen na bar. Čovjek koji je izronio iz sjene i prilazio mu bio je četrdesetih godina, naprasit, tamnih očiju, sjajne crne kose i gustih obrva nadvijenih nad oči. Tamna brada bacala je plavičastu sjenu na njegove obraze. Za njim prilazila su još dvojica – Ravenu nepoznati. Prvi je bio mršav i srednje visine, crvenokos. Vidjelo se da je neprijazan i nabusit, onako kako to znaju biti samo mali ljudi, koji su zbog svojeg niskog rasta bijesni na sve oko sebe. Raven je upravo htio skrenuti pogled na njegova pratioca kad je zamijetio na ovom prvom dva ukrštena opasača s revolverima. Dršci revolvera bili su obloženi slonovom kosti, a korice privezane tankim kožnatim ramenima iznad koljena. To je, dakle, bio Harry Dale.

Drugi je čovjek bio snažan i visok. Stajao je malo po strani od Josha Goodwina, malo razmaknutih nogu, kao da je pustio korijenje. No na Ravena je jači dojam od te snažne građe

ostavio izraz okrutnosti na njegovu licu. Oči su mu bile kao crne mramorne točke u bijelom licu. Nos mu je bio spljošten, oči malene, a usnice debele. Bio je to čovjek bez osjećaja i osjećanosti, čovjek koji se povodio za primitivnim nagonom, a ne za razumom. Goodwin se kiselo nasmijao.

– Što se s tobom događa? Da ti nije možda na željeznici postalo prevruće?

Raven je ignorirao pitanje.

– Reci radije tvojem prijatelju u bijeloj košulji za barom da mi natoči pivo. Došao sam da popijem i ostat ću tako dugo dok ne dobijem svoje pivo.

Goodwinov se smiješak produbio.

– Stvari su se ovdje izmijenile, Ravene. Tvoj ranč Rolling R nije više ono što je bio. Na tvojim livadama sada pase stoka s Velikog G. A naša je stoka i na Antelope Basinu i na Long Bowu. Ja se proširujem i trebam sve više prostora. Od tvojega Rolling R ostala su samo dva pedlja i ti sada nisi ništa drugo no obični mali rančer, također od dva pedlja.

Bijes je poput plamena gorio u Ravenu, ali je on naizgled ostao hladan i suzdržan. Jedina zamjetljiva promjena bila je lagano sužavanje zjenica. Samo je promrmljao:

– Nemoj zaboraviti ono piće.

– Ovdje nećeš dobiti piće. A to važi i za svakoga tko će biti na tvojem platnom spisku. Ja sam ovdje vlasnik i neće trajati dugo pa ću biti vlasnik cijeloga grada.

Raven je vidio izraz izazivanja u Goodwinovim očima, a neprijateljstvo što je zračilo iz

tog čovjeka i njegovih pratilaca ispriječilo se kao zid pred njim. Ali kako je bio tvrdoglav i čvrste volje, i kako nikad nije propuštao neki izazov, odlučio je ustrajati. Napola se okrenuo prema baru, dograbio bocu viskija i do vrha natočio čašu. U mrtvoj tišini polako je podigao čašu i ispio je. Barmen je zurio u njega, ali Raven se na to nije obazirao. Okrenuo se opet prema Goodwinu, koji je, teško dišući, jedva susprezao svoj bijes.

– Hvala ti. To ide na račun kuće – reče Raven.

Neki se čovjek nervozno nakašljao i taj je zvuk poput željezne metle dotaknuo krajeve živaca svakog čovjeka u salunu. Činilo se da je Goodwin spreman baciti se na Ravena. Ipak, smirio se.

– Neka ti bude. To je bilo tvoje posljednje piće u Longhornu i – ako si pametan – bio je to i tvoje posljednje piće u ovom gradu.

– A to bi trebalo značiti?

– To znači da je put kojim si došao još otvoren. Vрати se njime dok još možeš. Nemoj izazivati sreću.

– Trebao bi me bolje poznavati. Ja uvijek izazivam sreću. I sada ću je izazvati kad te zapitam što znaš o smrti mog brata.

– Stvar je potpuno jasna. Harry Dale ga je samo spriječio da izvuče revolver.

– I to je sve?

– Ne, nije sve. Ti prokleta dobro znaš da su takozvane Zelene livade vlasništvo vlade. U posljednje dvije godine, pa čak i prije no što si ti pošao raditi na željeznicu, stoka s Roling R ranča napasala se na njima. No

u posljednje vrijeme Rolling R ima mnogo manje stoke i ja sam odlučio preuzeti Zelene livade. Kad sam to učinio, tvoj brat je pobjesnio. Dojurio je u grad tražeći kavgu. Porječkao se s Daleom i povukao revolver. Dale je bio brži. I to je sve. Neosporna samoobrana.

– To ti kažeš. A ja još mislim da je moglo biti ubojstvo.

Izgovarajući te riječi, Raven je gledao Dalea. Mali se revolveraš ukočio. Njegovo se mršavo tijelo pognulo u grču, a ruke su se počele spuštati prema revolverima. Progovorio je neugodno visokim glasom.

– Da li stojiš iza svojih riječi?

– Dakako, ti si na potezu.

Jednim korakom Goodwin je stao između Ravena i Dalea.

– Dosta toga. Sjeti se što sam ti rekao o izazivanju sreće.

– Neću se obazirati na to. Ti si znao, kao što je i svatko u Bradleyju znao, da moj brat vrlo teško izvlači revolver otkako ga je zbacio konj i ozlijedio mu desnu ruku. Možda ste i igrali

na to. Možda ste ga namjerno izazivali da povuče, znajući da nema nikakva izgleda, pogotovo ne u okršaju s ovakvim revolverašem kao što je Dale. Ti znaš da se ja nikad nisam volio baviti skupljanjem raštrkanog stada. No sada, kad je moj brat mrtav, odlučio sam preuzeti Roling R, i to potpuno. Dajem ti dvadeset i četiri sata da makneš svoju stoku s ispaše na Zelenim livadama.

– Imaš velika usta. Ni ti ni Rolling R niste dovoljno jaki da to ispunite. Možda si zamijetio dvojicu goniča Sue Bigelow kako odlaze iz grada. Jučer su otišla trojica s Roling R. Ti su

momci dobro ocijenili situaciju. Rolling R je na najboljem putu da nestane.

U Ravenovu je pogledu plamtjela gorčina pomiješana s bijesom. Polagano je spustio laktove s bara.

— Sjećam se da sam ti prije nekoliko godina dao dobru lekciju kad si pokušao prigrabiti komad zemlje. Čini se da patiš od gubitka pamćenja. Vrijeme je za novu lekciju.

— I kad bi trebalo da mi je daš?

— Nijedan trenutak ne bi bio bolji od ovoga.

Goodwin je nasrnuo prema naprijed. Raven se odgurnuo od bara. Više je osjetio no čuo, pokret iza sebe. Okrenuo se i vidio barmena kako zamahuje kratkom puškom. Pokušao se izmaknuti, ali ga je drveni kundak ipak zahvatio po glavi. Zamaglilo mu se. Kroz crvenu maglicu vidio je Goodwina kako mu prilazi i osjetio žestoki udarac u bradu, koji ga je oborio na koljena.

II

Igru je preuzeo Goodwinov grubi pratilac. Stupio je naprijed, čekajući da se Raven pridigne. U njegovim očima titralo je nepritajeno zadovoljstvo. Debele su mu usne lagano podrhtavale. To je bila njegova igra. Igra koju je volio. Raven je zurio u Goodwina.

— Što je s tobom, Josh? Bojiš se?

— Ne, samo ne želim prijeti ruke na tebi.

Bronson je postao nestrpljiv. Zamahnuo je i taj je njegov prvi udarac oborio Ravena. Osjetio je da ima posla s čovjekom koji

bi ga mogao ubiti golim rukama. Brzo se pridigao i uzvratio udarac. Protivnik očito nije očekivao takav žestoki protunapad i na opće iznenađenje zateturao je i posrnuo. Idućih nekoliko minuta izmjenjivali su udarce s promjenljivom srećom. U jednom trenutku Raven se oproleđima o bar i pogodio nogom Bronsona u trbuh. Snažni je čovjek odletio koliko je dug i širok do sredine saluna, srušivši pri tome jedan stol. Činilo se da je borba završena. No Bronson se podigao, dograbio jednu stolicu i zavitlao je prema Ravenu. Pogodio ga je točno u glavu.

Prva iduća stvar koju je Raven osjetio bio je mlaz hladne vode koji mu se izlijevao preko lica. Ležao je na podu pored bara. Polako je podigao kapke i čak i taj neznatni pokret zadao mu je bol. Goodwin je stajao pored njega nemarno naslonjen i zlobno se smiješio.

— Nisam znao da si postao tako slab. Bronson je razočaran. Nadao se da će borba dulje trajati.

Raven je polako sjeo, a zatim se pridigao. Šutio je.

— Vidim da malo vrijediš. Ipak, dat ću ti priliku. Nudim ti za tvoj Rolling R petnaest tisuća dolara. Prihvati ili odbaci.

— Odbacujem!

— Znači, odlučio si se za svoj vlastiti sprovod.

— Da, odlučio sam se za sprovod, ali zadržat ću Rolling R, pa ako i bude moj sprovod, još će netko poći sa mnom.

Iako je bio pretučen, gorio je od želje da nastavi borbu. Spoznaja da mora izaći iz saluna, ostavivši jedan dug nenaplaćen, ostavljala je u njemu osje-

čaj gorčine. Znao je da će ga podsmijeh Goodwinovih prijatelja pratiti do vrata. I zato nije mogao otići bez posljednjeg upozorenja:

– Vidjet ćemo se, Josh!

Bronsonu je rekao:

– Prijatelju, dovršit ćemo ovu našu malu borbu nekoga drugog dana.

Izišao je na svježi zrak. Spuštala se večer, a sve jači vjetar s planina nagovještavao je hladnoću dolazeće noći. Grad se smirio. Ni iz kovačnice se više nije čulo udaranje čekića. Ta slika mirnoga gradića u predvečerje podsjetila je Ravena na to koliko mu je zapravo sve to nedostajalo. Taj grad i njegova okolica bili su godinama dom za njega i njegova brata. Spoznao je iznenada da se predugo skitao po svijetu. U međuvremenu grad se izmijenio. Sve se izmijenilo, i to zahvaljujući samo pohlepi jednog čovjeka. I sada se Rolling R, nekad najveći ranč u Bradleyju, morao boriti za svoj opstanak.

Ušao je u brijaćnicu i zatražio da mu prirede kupelj. Voda ga je osvježila i barem donekle obnovila njegovu snagu. Poslao je brijaća da mu donese novu košulju, presvukao se i dao obrijati. Izašavši, zaputio se preko ulice prema restoranu i u tom su ga trenutku gotovo pregazila dva konja.

– Zar ti uopće ne gledaš kuda hodaš?

Raven nije odgovorio. Pogledao je čovjeka na kolima i prišao mu. Njegov je pratilac jahao iza kola na prekrasnom bijelcu. Čovjek nije bio iznenađen kad ga je prepoznao. Očito je već čuo za njegov povratak.

– Zdravo, Raskalle!

Do tog mu čovjeka nije bilo mnogo stalo. Zagledao se u njegova pratioca, koji se primakao svjetlu što je probijalo kroz prozor restorana.

– Anne! Anne Maynard!

Djevojka na bijelcu još je trenutak šutjela, a zatim je odgovorila nasmiješivši se:

– Kako si, Bille?

– Jesi li baš sigurna da to želiš znati?

– Zapravo i ne.

Raven ju je gledao, sjećajući se da su njihovi odnosi uvijek bili takvi – bez mira, bez stabilnosti. Ipak, sâm je sebi morao priznati da ga je njena ljepota još privlačila. Nekad Raven nije gledao nijednu ženu osim nje.

Zajedno su jahali u brda, zajedno išli na plesove, kovali planove o budućnosti. Tada nije ništa smetalo što je ona bila Anne Maynard, Goodwinova nećakinja. Jer to je bilo prije no što je Goodwin razvio svoje nezdrave težnje. To je bilo prije no što je Raven postao nemiran, želeći vidjeti svijet iza planina. Njihov je odnos bio buran i silovit. Oboje tvrdoglavi, oboje naučeni da provode svoju volju, često su se svađali. I jednog su dana otišli predaleko. Poslije je oboma bilo žao, ali oboje nisu htjeli priznati da su pogriješili.

Poslije toga Raven je otišao u daleku Montanu. A kad je došao natrag, bila je tu Sue Bigelow, koja se upravo vratila na ranč Long Bow, završivši školu negdje na Istoku. I uopće više nije nalikovala na onu hihotavu dugonogu djevojčicu koje se on sjećao. Možda su ga k njoj privukli njena nježnost i plemenitost, tako različiti od njegova

divljeg temperamenta. No, bilo kako bilo, jednog je dana spoznao da je, premda ga je Anne privlačila, u Sue pronašao ono što je uvijek tražio u ženi. I kad je taj dan došao, u njegovu srcu više nije bilo mjesta za Anne. Promatrajući je sada, spoznao je odjednom koliko je zapravo slična Goodwinu. U njoj je gorjela ista težnja, tjerali su je isti nagoni. Usiljeni smiješak što je titrao na njenim usnama govorio mu je da mu nikad nije oprostila što ju je napustio.

Čovjek na kolima, Ty Raskall, promatrao ih je pažljivo. Pretpostavljao je da se prisjećaju prošlih dana, a to je bilo upravo ono što nije želio. Jer on je htio Anne za sebe, želio ju je jednako tako kao što je želio postati »netko« u Bradleyju. Grubo se obratio Ravenu:

– Čujem da si dobio narednje da odeš.

Raskall je bio pristao čovjek tridesetih godina. Kosa mu je bila kovrčava i smeđa, obrve tanke, nos pravilan, a kad se smijao, što je bilo vrlo često, blještali su njegovi bijeli zubi. Ipak, njegov je smijeh rijetko dopirao do očiju.

– Ako misliš da se namjeravam svega odreći, varaš se.

Anne je nestrpljivo udarila bičem po svojoj čizmi.

– Još izigravaš čvrstog muškarca?

– Čvrst sam onoliko koliko moram biti.

– A jesi li danas bio dovoljno čvrst?

Nije odgovorio na pitanje, ali je primijetio:

– Šteta što nisi bila u salunu da promatraš borbu. Dobro bi se zabavljala.

– Dobio si što si htio. Od sada Rolling R neće biti tako ponosan kao što je nekad bio.

– Nikad nisi zaboravila, zar ne?

– Zaboravila – što?

– Znaš ti dobro što. Oboje smo pogriješili, ali bolje je ovako.

– Slažem se. To je najbolje što se moglo dogoditi. Idi Sue Bigelow. Baš bi me zanimalo kako bi se njoj bila svidjela večerašnja borba u salunu.

Slušajući njene riječi, Raven je shvatio da ona točno zna kako bi Sue reagirala na vijest o toj borbi. Naglašeno nježno položila je ruku na Raskalovo rame i dodala:

– Pođimo. Obećao si da ćeš noćas izjašiti sa mnom.

Prije nego što su pošli Raven je upozorio Raskalla:

– Usput budi rečeno, čujem da ima i tvoje stoke na dijelu mojeg ranča. Bolje bi bilo da je makneš.

– Ništa od toga. Morat ćeš primijeniti silu.

– Ako tako želiš, bit će tako.

III

U sedam sati idućeg jutra Raven je izašao ih hotela i zaputio se prema staji gdje je ostavio konja, jer je odlučio ostati u gradu. Platilo je pristojbu, osedlao konja i odjašio iz grada putem što je vodio prema zapadu. Sunce, koje je izlazilo probijajući se kroz sloj gustih oblaka na istoku, obećavalo je da će opet biti vruće. Put kojim je jašio vijugao je prema podnožju bregova, no poslije nepuna kilometra izbio je u široku preriju prekrivenu gustom travom. Sasvim

desno kristalnim je odsjajem svjetlucala voda bistrog potoka. Napustio je put pošavši uskom stazom što je vodila prema brežuljkastom terenu s ponekim stablom i razbacanim stijenama. Konjska su kopita oštro odzvanjala udarajući o suhu zemlju. Stigavši do potoka, zastao je da bi se konj mogao napiti, a zatim ga je prešao. Put je vodio i dalje prema zapadu. Napredujući polako zelenom dolinom, počeo je nailaziti na goveda što su pasla. Sva su imala žig ranča Long Bow. Pogled što se pružao pred njim ispunio ga je zadovoljstvom. Istodobno podsjetio ga je na to što je sve izgubio u protekle dvije godine.

Napokon se pred njim ukazala glavna zgrada ranča. Uz nju – staje i sjenici. U jednom od korala dvojica su jahača pokušavala ukrotiti i osedlati nekoga prilično divljeg konja. Jedan od njih je zamijetio došljaka i zaputio se prema njemu. Raven je sjahao u blizini verande. Gonič koji mu je prilazio bio mu je nepoznat i nije izgledao baš odviše ljubazan. Zapitao je:

– Koga tražite, prijatelju?

– Sue Bigelow – odgovori Raven zaputivši se prema stepenicama.

U tom trenutku otvorila su se vrata.

– Bill! Čula sam da si se vratio!

– Zdravo, Sue. Reci najprije ovom momku tko sam. Čini se da se prilično uzbudio.

– Sve je u redu, Frank. To je Bill Raven.

Frank Kruger je zastao. Na njegovu duguljastom licu isticale su se tamnoplave oči, oko kojih je bila isprepletena mrežica

sitnih bora. Usta su mu bila uokvirena oštrim crtama. Pogledao je došljaka još jednom, okrenuo se i otišao.

U međuvremenu se Raven popeo na verandu i zagrlio Sue. Ona je bila djevojka ozbiljnih očiju, visoka, lijepo građena i držanja koje je govorilo o nekoj unutrašnjoj snazi. Sagnuo se i gladno, gotovo grubo je poljubio. Naslonila se na njega i za trenutak odgovorila na poljubac, no zatim ga je naglo odgurnula. Brzo je disala, a obrazi su joj se zacrvenjeli.

– Molim te, Bille. Ne tako naglo!

– Dvije su godine prošle – odvratio je privukavši je ponovo.

Ona ga je opet odgurnula, sad već malo nestrpljivo.

– A čija je to krivnja?

– Moja. Dugo su trajale te dvije godine. Prokleta dugo.

Nije mogao skinuti oči s nje. Bila je ista kakvu je zadržao u pamćenju. Lijepa, osjećajna, a ipak sposobna da svoje osjećaje kontrolira, pa i prikriva. Ta sposobnost kontroliranja bila je jedna od njenih glavnih osobina. Nikad nije dopuštala da je osjećaji ponesu. I zato mu se katkad činila dalekom. Voleći je ovako kako ju je on volio, i želeći je tako kako ju je on želio, Raven je bio čak i razočaran. Uvijek je to bilo tako. U njemu su prevladali jaki, divlji osjećaji. A ona se uvijek suzdržavala, dopuštajući mu da osjeti samo mali dio bogatstva strasti što su plamtjele u njoj.

– Čula sam za tvoju borbu s Bronsonom.

– Tko ti je pričao?

– Lance David, moj predradnik. Bio je u salunu. Po onome što mi je pričao, čini mi se da si je mogao izbjeći.

– To se valjda njemu tako učinilo.

– Imaš pravo što si ogorčen. Žao mi je zbog tvojeg brata. To je težak udarac za tebe, a i za sve nas. Svi smo ga voljeli.

– Smatram da sam ja kriv za to.

– Ali zašto?

– Da me nije uvijek nešto gonilo da se skitam po svijetu, bio bih ostao ovdje i pomogao mu upravljati rančom. S dvojicom Goodwin se nikad ne bi upustio u svoju igru.

– Ali Hary Dale je ubio tvog brata.

– A Goodwin mu je dao naređenje.

– I ti se sada želiš osvetiti?

– Ja jednostavno moram štiti ono što je bilo moje i mogega brata. Najprije moram spriječiti Goodwina da prigrabi Rolling R. Zatim moram pronaći dokaz da je Goodwin naredio Daleu da ubije mogeg brata. A kad budem imao taj dokaz...

Raven nije završio rečenicu, ali bilo je posve jasno što je želio reći. Slušajući ga i gledajući, Sue je zaključila umjesto njega pokretom koji je odavao ljutnju i očajanje.

– Ti se, dakle, spremaš ubiti Goodwina i Dalea. A to će biti znak za nova ubijanja. Bille, zar ne može to ubijanje prestati? Mojeg su oca ubili kradljivci stoke prije šest mjeseci. Zatim je ubijen tvoj brat. A ako se ti budeš ponašao kako planiraš, bit će ih još.

– A što bi ti učinila na mom mjestu?

– Ako ubiješ Goodwina i Dalea, to ti neće ništa pomoći.

– Nisam baš siguran u to.

– Bille, ne smiješ ni pokušati. Nećeš imati nikakva izgleda. Dale je pravi revolveraš. Zar nije dovoljno što sam izgubila oca. Zar moram izgubiti i tebe?

Načas ju je zagrlio, a zatim je spustio ruke. Nalikovao je sada na komad željeza, jak, čvrst i nesavitljiv.

– Ogledat ću se s Daleom.

– Bille, nikad te nisam vidjela takvoga. Postao si tvrd i bezobziran. Sve mi se čini da ti se borba sviđa. Pretpostavljam da si ubijao ljude i dok si radio na željeznici.

– Jesam, dvojicu. Nije bilo druge: ili oni ili ja.

Zgrozila se i odmakla od njega.

– Vidim u tvojim očima da nikad nećeš biti zadovoljan jednim rančom i malo stoke na njemu. Uvijek ćeš tražiti više. Ima li uopće mjesta za ženu u tvojem životu?

– Ima mnogo mjesta. A ta žena si ti.

– Tako sada govoriš. Ali onog trenutka kad odeš odavde, zaboravit ćeš me. Mislit ćeš samo na Goodwina i na to kako da ga satreš.

– Sue, ovo je okrutna zemlja. Čovjek se mora boriti za ono što želi. I naši su se očevi borili da bi izgradili svoje rančeve. Cijeli je život borba. Ako Goodwinu dopustim da se koristi mojom ispašom, i drugi će htjeti učiniti to isto. Moram mu se jednom zauvijek oduprijeti. A što se tiče tvojeg oca, kojega su ubili kradljivci stoke, ubojice su nestale. Šerif Zents ih nije nikad pronašao. Ja bih ih želio

pronaći, a imam već i neki plan kako ću to učiniti.

— Molim te, Bille! Zaboravi to. Moj je otac mrtav. Uvijek će mi nedostajati. Ali njega više nema i ne želim da još netko pogine podižući ponovo prašinu.

Raven je načas sagnuo glavu, ali tanka linija njegovih usana govorila joj je da je neće poslušati.

— Usput budi rečeno: dok sam bio u Julesburgu, dobio sam pismo od Pinta Henleyja. Uz ostalo, spomenuo je da je Goodwin preuzeo i sjeverni dio tvojeg ranča. Namjeravaš li mu to dopustiti?

— Da, prijatelju, ona to namjerava.

Okrenuvši se, Raven je ugleđao kako mu se približava gonič srednje visine, upadljivo otmjeno odjeven. Čizme su mu bile besprijekorno čiste, a oko vrata svezao je maramu žute boje.

— A što se to tebe tiče?

— Smiri se, Bille. Lance David je moj predradnik. Lance, upoznaj Billa Ravena.

— Poznam ga već. Gledao sam njegov prvi nastup u Bradleyju.

U glasu kojim su bile izrečene te riječi lako je bilo razaznati slabo prikriveni prezir. Raven je morao odgovoriti.

— Možda bi mi mogao objasniti što se skriva iza te tvoje primjedbe.

— Značenje je jasno, kao i rezultat tvoje borbe s Bronsonom. Ravenovi su se nekad pravili važni. Goodwin i Bronson su ti pokazali kamo sada pripadaš. Nazvali su te rančerom od dva pedlja. Prikladno ime, zar ne?

Brzim i neočekivanim udarcem Raven ga je srušio sa stuba u prašinu.

— Imaš li još što dodati?

— Samo ovo! — odgovorio je David pomičući ruku prema revolveru.

Pokretom brzim kao munja Raven je izvukao svoj revolver, ali prije no što je uspio usmjeriti cijev prema izazivaču, Sue se bacila na njega gurajući mu ruku u stranu.

— Stani, Bille! Dosta je bilo ubijanja!

Predradnik se polako pridigao. Mržnja je izbijala iz svake crte njegova lica. Polako je vratio revolver u korice.

— Platit ćeš za to, Ravene!

— Nemoj izazivati. Najbolji je način da sačuvaš zdravlje ako začepiš usta.

Sue se opet umiješala.

— Dosta svade. Lance upravlja rančem otkako je moj otac poginuo. I on će to i dalje činiti.

— Znači li to da se ti slažeš da Goodwin iskorištava dio tvog ranča? — upitao je ponovo Raven.

Umjesto nje odgovorio je David:

— To znači upravo to. Taj ćemo gubitak preboljeti, a ionako nismo dovoljno jaki da se borimo. Napokon, kad bismo se počeli boriti, izbio bi pravi rat među rančerima.

— Kakav si ti uopće čovjek? Od koga ti primaš naredenja? Od Sue ili od Goodwina?

David se ponovo zaputio prema verandi.

— Ti zaista tražiš nevolju. A sad ćeš je i imati.

Sue se opet ispriječila među njima.

– Lance, bolje je da odeš. Ja sam još vlasnica ovog ranča. Ako imaš nekog posla, idi i obavi ga.

Predradnik je slegnuo ramenima, nešto nerazumljivo promrmljao i otišao. Ali pogled što ga je dobacio Ravenu govorio je rječito da su ta dvojica sada neprijatelji. Sue je bila bijesna.

– Bille, bolje je da i ti sada odeš. Nemoj ništa govoriti. Obojica ste izgubili živce.

– Zapravo me se sve to ne tiče, ali ti znaš što osjećam za tebe. Ne mogu podnijeti da vidim kako odbacuješ svoju zemlju. Ti znaš da Goodwin neće biti zadovoljan onim što sada ima. Htjet će više.

– Znam, ali tu nema pomoći. Jučer su me napustila dvojica goniča. Rekli su da nisu unajmljeni kao revolveraši. Prije tjeđan dana također je jedan otišao. Jednostavno nemam dovoljno ljudi da zaustavim Goodwina.

– Unajmi nove.

– Ne želim unajmljivati revolveraše, a isto tako ne želim riskirati živote mojih ljudi. Radije ću izgubiti ranč.

Govorila je rezignirano. Iz njezinih očiju nestala je iskra. Bila je potučena. To ga je smekšalo.

– U redu, Sue. Neka bude. Probudio sam mnoge neugodne uspomene. Oprosti mi. No upravo sam se sjetio: u subotu je u gradu ples. Ići ćeš sa mnom.

– Ne, Bille. Goodwin će biti tamo. Bit će nevolje. Bojim se. A što ako se i Bronson pojavi?

– Dajem ti riječ da ja neću započinjati kavgu.

– Željela bih vjerovati u to. Dugo je vremena prošlo otkako smo posljednji put plesali.

– Onda dobro. Doći ću po tebe u subotu na večer. Ne brini. Samo prepusti stvari meni.

IV

Pinto Henley je upravo izlazio iz ostave kad je Raven ujahao u dvorište ranča Rolling R. Stisnuo je oči, pogledao došljaka i radosno uzviknuo kad ga je prepoznao.

– Bille, ti očito nisi gubio vrijeme da stigneš ovamo.

– Napustio sam posao istog trenutka kad sam dobio tvoje pismo.

Raven je bio iskreno obradovan susretom sa svojim 42-godišnjim predradnikom Henleyjem, pravim veteranom na rančevima, čvrsto građenim ali ne debelim. Ramena su mu bila široka. A njegove su sive oči ozbiljno gledale.

– Ništa nije više kao što je bilo, Bille. A ni Rolling R neće biti nikad više isti bez tvog brata.

– Pretpostavljam da imaš pravo.

U nekoliko riječi Raven je ispričao što mu se dogodilo kad je stigao u grad. Zatim se razgovor poveo o stanju na ranču. Henley je izvijestio:

– Goodwin je do sada imao prilično uspjeha. Prošle smo godine na ranču zapošljavali četrnaest radnika. Znaš li koliko ih sada ima? Samo sedam. I to zajedno sa mnom. Od onih koje ti poznaješ samo su dvojica ostala: Fenwick i Barnes. Evo ih upravo.

Raven se rukovao s obojicom goniča, a zatim se zagledao u

duboki ožiljak ispod Fenwickova desnog oka. Zamijetio je da mu nedostaju i tri zuba.

— Da li je i to Bronsonovo djelo? — upitao je.

Fenwick je kratko potvrdio, a zatim ispričao kako je došlo do svade u salunu. Kao i obično Bronson i Dale hvalili su se da će Veliki G preuzeti cijelu dolinu i govorili da je Rolling R sveden na dva pedlja. Dakako, goniču nije trebalo mnogo više pa da izgubi živce, a Bronson je upravo na to čekao.

Raven je zašutio i zamislio se. Polako je shvaćao kako su zapravo neznatni njegovi izgledi da osujeti Goodwinove planove. Ako dođe do obračuna, njegovih osam ljudi, uključujući i njega samoga, teško da će se moći djelotvorno suprotstaviti Goodwinovoj bandi. S druge strane, više nije bilo vremena da bi se unajmili novi ljudi, čak ako bi se i našao netko tko bi bio dovoljno lud prihvatiti posao na ranču tako jasno osuđenom na propast. Borbu je trebalo povesti odmah, jer je bilo sigurno da je Goodwin smatrao Ravena ozbiljnom preprekom, pa se moglo očekivati da će pokušati spriječiti svaki pokušaj reorganiziranja obrane ranča Rolling R. Jedino je rješenje bilo čvrsto udariti Goodwina, udariti ga tamo gdje on to najmanje očekuje, podijeliti njegove snage, ometati ga i držati ga stalno u pokretu.

O svemu je tome Raven razmišljao stojeći u suncem okupanom dvorištu sa trojicom svojih vjernih kauboja, gledajući zgrade ranča koje su sada, kako mu se činilo, prvi put u

njegovu životu dobivale pravo značenje.

Tek je sada osjećao da je zaista došao kući. Došao da ostane. Predugo je trebalo dok je shvatio da je Rolling R dio njega i njegova brata. Brata su ubili, ali ipak nije bilo prekasno da se pokuša spasiti ono što su obojica zajednički izgradili.

— Sada kad si već mogao stvoriti prilično jasnu sliku o tome kako stvari stoje, i kad ti je Goodwin naredio da odeš, što zapravo, namjeravaš?

Henleyjev glas prenuo je Ravena iz razmišljanja.

— Nema nam druge nego ići u borbu s Goodwinom.

— To sam upravo želio čuti. Što se mene tiče, ja sam s tobom, a znam da tako misle i ostali.

Raven je polako obišao oko kuće i zaputio se kroz vrt prema blagoj uzvisini pokrivenoj zelenom travom. Bilo je vruće. Na vrhu uzvisine, u sjeni nekoliko stabala, bili su grobovi njegovih roditelja, a sada i njegova brata. Natpisi na grobovima roditelja bili su već izbljedili. Izbrisali su ih sunce i kiša, vrućina i vjetar. No na bratovu grobu natpis je bio nov i jasno se mogao pročitati. I zemlja na njemu bila je još svježja. Raven je stao i skinuo šešir. Stajao je, osjećajući kako u njemu raste gorčina pomiješana s tugom. Uvijek se dobro slagao s bratom, iako nikad nisu bili vrlo bliski. Sada je sebe krivio za to. Njegov je brat uvijek bio čovjek koji — kako se to kaže — pušta korijenje tamo gdje živi. Bio je miran, marljiv radnik i volio je zemlju. Ali on, Bill Raven, bio je uvijek nemiran. Uvijek se odazi-

vao zovu dalekih mjesta. Odlazio je u Teksas, Montanu, Meksiko, pa čak i u Južnu Ameriku.

Kad je otac umro, upravljanje rančom preuzeli su on i brat. Ali on se, zapravo, nije želio baviti zemljom, tako da je najveći dio posla spao na njegova brata. Sada je, međutim, ranč bio definitivno njegov, želio on to ili ne. A sada ga je čak i želio.

Nije ni pokušavao razmišljati o promjenama što su se u njemu događale. Nije ih ni pokušavao razumjeti. Znao je samo da je njegov brat ubijen, da nema više zajedničkog jahanja po obližnjim brežuljcima i da će ostati na ranču sve dok ga s njega ne odnesu. I to mrtvoga! Stajao je i razmišljao. U tim se trenucima osjećao bližim bratu no što je ikada prije bio. Vratio se da obavi nešto što je moralo biti učinjeno. Njegov bi brat to dobro razumio.

Naglo se okrenuo na peti, ispravio, stavio šešir na glavu i vratio se do glavne zgrade. Henley ga je tamo čekao. Ni jedan ni drugi nisu progovorili ni riječi. Otišli su do bunara, gdje se Raven napio hladne vode. Obratio se Henleyju:

– Iz tvojeg pisma, a i iz današnjeg razgovora sa Sue, zaključio sam da je jasno kako je Goodwin imao svoje prste u ubojstvu mojeg brata. No, vidim istodobno da se pobrinuo da mu se to ne može dokazati.

– Imaš pravo. Goodwin čak nije ni bio u gradu kad je došlo do pucnjava.

– Znači, išao je na sigurno. No što se mene tiče, to je ipak ubojstvo, a Dale je djelovao po Goodwinovim uputama.

– Svakako, ali kako ćeš to dokazati? Nikad nećeš uspjeti

sakupiti dokaze koji bi vrijedili na sudu.

– Ovo će biti moj sud – odgovori kratko Raven, udarivši rukom po dršku revolvera.

– Za mene je i to dovoljno – odvratila Henley i nastavi: – Još nešto. Ta je banda prestrašila mnogo ljudi i otjerala ih iz Bradleyja. Tvojeg su brata ubili. Znaš i sâm zašto. A sada si ti ovdje gospodar. I kad Goodwin ustanovi da si zaista odlučio ostati, ti ćeš biti idući na njegovu popisu. Jesi li o tome razmišljao?

– S time upravo i računam. Poslije podne ću obići ranč. Da ne zaboravim: u pismu si spomenuo i neki račun što ga moramo platiti banci. Imaš li taj novac?

– Ne. Tvoj je brat htio zaraditi prodajom nekoliko goveda u Kansas Cityju. Imamo još deset dana da to učinimo, no morali bismo početi skupljati stoku večeras ili najkasnije sutra.

– To će morati pričekati.

– Zašto?

– Imat ćemo posla s drugim stvarima.

– S kojima?

– Kao prvo, moramo istjerati Goodwinovu stoku a i njegove kauboje sa Zelenih livada. Sutrašnja zora čini mi se prikladnim vremenom za to.

Na licu goniča ocrtao se zadovoljni smiješak.

– To je posao u kojem ću zaista uživati.

V

Trojica su jahača mirno sjedila u sedlima promatrajući tanku crtu sivog praskozorja koja se na istoku širila probijajući se kroz noćne oblake. Polako se

njena boja pretvarala u boju zlata. S udaljenih planina dopirao je svjež povjetarac. Oblaci su se razilazili i dobar dio neba već je bio čist. Svakim trenutkom postajalo je svjetlije, a obzorje se sve jače crvenilo.

Raven se nagnuo prema naprijed gledajući pažljivo u dolinu što se prostirala pred njima. Tanka je sumaglica još ležala nad uzbibanom travom.

– Pričekat ćemo još nekoliko minuta.

Henley i Barnes su se složili. Obojica su bila uzbuđena. Barnes je po tko zna koji put provjeravao da li su mu otkopčane korice za pušku na sedlu. Stoka u dolini počela se polako micati. Na kraju livade pojavio se neki jahač, jašući polako u krugu. Crvena sunčeva kugla koja se digla iznad obzorja obasjala je malenu bijelu kolibu u njegovoj blizini. Vrata su bila zatvorena, jedan prozor pritrven, a iz dimnjaka se nije povijao ni najtanji dim. U koralu uz kolibu mogla su se vidjeti tri osedlana konja. Raven je promrmljao:

– Rekao bih da je sad pravo vrijeme.

Henley je kimnuo, očiju prikovanih za koral.

– Tri konja. Znači, tri su čovjeka u kolibi. I jedan vani sa stadom. Mnogo ljudi za dvije stotine goveda.

– Možda Goodwin očekuje teškoće – ubaci Barnes.

– Ako ih očekuje, sada će ih i imati.

Raven i Henley su potjerali konje kroz grmlje prema livadi. Izbili su na uski puteljak što je vodio prema kolibi. Još su bili prilično daleko od nje. Goveda su bila mirna, neka su još i le-

žala u travi. No kad ih Barnes, koji je ostao na uzvisini, natjera u bijeg, ona će slijediti prirodni oblik doline, što je značilo da će odjuriti nekoliko kilometara prema istoku. A taj će ih put dovesti blizu Goodwinovih pašnjaka.

Približivši se kolibi, zaustavili su konje u sjeni nekoliko gustih stabala i sjahali. Konji u koralu postali su nemirni. Raven se bojao da će to upozoriti ljude u kolibi da se vani nešto zbiva. Ali sada se više nije moglo natrag. S revolverima u rukama, krećući se tiho kao Indijanci, trčali su od stabla do stabla. Stigli su neopaženo do kolibe i prilijepili se uz njen zid, tik do otvorenog prozora.

Jedini zvuk što se čuo iznutra bilo je glasno hrkanje. U tom trenutku Barnes je na uzvisini ispalio svih šest metaka iz revolvera i netom probuđeno stado počelo se nemirno kretati. Raven je snažno udario nogom u vrata, koja su popustila pod udarcem i širom se otvorila. Uletio je u prostoriju, a Hanley odmah za njim.

– Dižite ruke uvis! – zaurala su obojica.

U prostoriji su zaista bila tri čovjeka. Jedan je još duboko spavao, a dvojica su se upravo spremala ustati iz kreveta. Jedan od njih bacio se sada natrag na ležaj, posegnuvši rukom iza jastuka. Raven je povukao obarač i metak iz njegova revolvera zabio se u zid neposredno pored goničeva lica. Onaj je shvatio i podigao obje ruke uvis.

– Malo si spor u izvršavanju naredenja. Dižite se svi i nemojte pokušavati nikakve trikove!

Izvana sve se jače čula buka stada u pokretu. Goveda su sada već panično trčala i tlo je lagano podrhtavalo pod njihovim kapcima. I dalje su se mogli čuti uzvici i hici kojima ih je Barnes tjerao. Henley se nacerio. Do sada je sve bilo u redu. I Raven je osluškivao, ali njegova pažnja ni u jednom trenutku nije popuštala.

– Goveda su poludjela. Moramo ih zaustaviti – uzviknuo je jedan od goniča u kolibi.

– Ništa vi ne morate. Samo lijepo ostanite ovdje – uzvratila Henley.

Jedan od trojice ljudi u kolibi bio je i revolveraš Harry Dale. Uhvaćen na spavanju, u gaćama i poškošulji, osjećao se jadno. Znajući kako je smiješan i nemoćan, postajao je sve bjesniji. Obratio se Ravenu:

– Što ti, zapravo, radiš?

– Vraćam tvojem gazdi njegovo stado. Tjeram ga tamo kamom i pripada.

– Sve mi se čini da si preuzeo na sebe zadatak koji će za tebe biti prevelik.

– Možda ti ili Goodwin želite pokušati da me spriječite?

– Sâm si tražio ono što ćeš i dobiti. Nikad se nisi smio ni upuštati u ovu igru. Kad Veliki G završi s tobom, tvoje će ostatke moći pokupiti jednom lopatom.

Raven nikad nije odgađao nešto što je mogao odmah učiniti. U dubini njegovih sivopлавих očiju sijevao je živi plamičak. Nije skidao pogled s malog revolveraša. Slušajući goveda koja su i dalje jurila pored kolibe, odgovorio je Daleu:

– Možda želiš odmah zapo-

četi obračun u ime svojeg gazde?

Svjetlo što je prodiralo kroz prozor bacalo je nestvarne sjene na Daleove blijede upale obraze. U njegovim se očima mogao zamijetiti neugodni mentalni odbljesak. Promuklo je rekao:

– Ovaj revolver u tvojoj ruci daje ti samopouzdanje. Pitam se kako bi govorio bez njega.

– Isto tako kao što govorim i sada. Je li onaj opasač s revolverom što visi na zidu – tvoj?

– Da.

– Idi i uzmi ga.

– A ti ćeš me pri tome ustrijeliti s leđa?

Izraz Ravenova lica nije se izmijenio. Samo se gotovo neprijetno ukrutio. Opasnost je bila prisutna u maloj prostoriji. Svi su je osjećali, činilo im se da je mogu dohvatiti rukom. Henley se pobunio.

– Bille, nemoj biti budala. Nisi valjda lud da ovakvom revolverašu kao što je Dale daš i najmanju priliku. S revolverom u ruci on je pravi ubojica.

Dale se lagano nasmiješio. Nije to bio ugodan smiješak. Iz njega je probijala mržnja, kojom je sav bio obuzet. A ta mržnja nije zapravo imala nikakvoga stvarnog razloga. Osjetio ju je onog trenutka kad je prvi put ugledao Ravena. A sada, kad ga je taj isti Raven uhvatio na spavanju i kada ga je izazvao pred dvojicom običnih kauboja, mržnja se pretvorila u fizičku bol.

– Uzmi Daleov opasač i revolver – reče Raven Henleyju.

Hanley se nije pomaknuo niti je progovorio. Pokušao je šutnjom natjerati Ravena na to da

izmijeni svoju odluku. Osjećao je njegovu divlju odlučnost i bojao se obračuna u maloj kolibi.

— Još čekam.

Ravenov je glas sada dobio oštar prizvuk.

— Dobro, neka ti bude — promrmljao je Henley.

Bilo je jasno da nije nimalo sretan zbog onoga što mora učiniti. S uperenim revolverom zaobišao je stol što je stajao u sredini prostorije. Provukao se pored Dalea, ne ispuštajući ga iz očiju, stigao do zida i skinuo s njega opasač s revolverom.

— I što sada? — upitao je.

— Daj revolver Daleu i makni se u stranu — odgovori sasvim mirno Raven.

Henley se oprezno s lijeve strane primakao malom revolverašu i pružio mu opasač s njegovim oružjem. Dale ga je prihvatio, a u njegovim se očima pojavio izraz zlobnog zadovoljstva.

— Zakopčaj opasač, ali učini to vrlo oprezno — upozori Raven.

Henley je ponovo zaobišao stol i prešao na drugu stranu prostorije. I dalje je kao kobac promatrao Dalea. Napetost je u njemu rasla. Nervozno je jezikom oblizivao usnice. Dale je zakopčao opasač i zastao prelazeći prstima polako preko fino izrađene kože.

— Kad misliš da si spreman, samo povuci — reče Raven.

Činilo se da je vrijeme u kolibi stalo. Henley je osjećao kako mu puls udara u ušima. Na drugoj strani gonič pored Dalea teško je disao. Činilo se kao da neka zardala crpka uvlači zrak u njegova pluća i izbacuje ga opet napolje. A cijelo to vri-

jeme dva su protivnika stajala jedan nasuprot drugome netremice se gledajući. U Daleovim okruglim tamnim očima iznenada je zaplamsao sitni plamčić. Raven je to zamijetio, ali se nije micao. Daleova desna ruka počela se polagano spuštati prema dršku revolvera. I dalje je Raven bio nepomičan. Stajao je raširenih nogu i opuštenih ruku.

U toj njegovoj mirnoći i nepomičnosti bilo je nečega zastrašujućeg. Nalikovao je na komad granita. Žive su bile samo njegove oči. Ali u njemu bio je pakao. Svi su to osjećali. I na svakoga pojedinog je to djelovalo. Postali su nesigurni. A u Daleu javila se sumnja.

Njegova desnica spustila se do revolvera. Tu se iznenada, gotovo grčevito, zaustavila. Činilo se kao da su njegovi prsti naišli na neku neočekivanu prepreku. Do tog trenutka povodio se za plimom bijesa što je rasla u njemu. No sada je dobro pogledao Ravena i vidio ga je kao nikad prije. Činio mu se vrlo jak, posve miran i posve siguran u sebe. Iznenada se Dale sjetio kako je negdje čuo da je Raven dvije godine radio kao naoružani pratilac na željeznici. Mogao je zamisliti u kakvim se sve situacijama u tom razdoblju našao. Da bi čovjek obavljao takav posao, mora imati čvrste ruke i biti brz s revolverom. A Raven je taj posao obavljao pune dvije godine.

Dale je spustio ruke. Bio je potučen. Nije se usuđivao ući u rizik borbe. Henley je vidljivo odahnuo, a Daleovi su pratioci začuđeno gledali malog revol-

veraša. Osjetio je to i zacrvnio se od stida.

– Što buljite u mene?

Oglasio se Raven:

– Otkopčaj opasač, spusti ga na pod i odmakni se jedan korak od njega.

Dale je bez riječi poslušao. Henley je povukao opasač, uzeo revolver i zatakao ga za pojas. Pred kolibom začuo se zvuk konjskih kopita. Henley je skočio do prozora držeći revolver s napetim obaračem. Pogledao je napolje, smirio se i okrenuo.

– Dolazi Barnes.

Kroz poluotvorena vrata i Raven je vidio Barnesu. On je došao do vrata, sjahao i ušao u kolibu. Promotrio je okupljene ljude i nasmiješio se.

– Vidim da ste ih uhvatili.

– Jesmo. A i ti si dobro obavio posao.

Barnesov se smiješak produžio.

– Ova se goveda neće zaustaviti do idućeg četvrtka. Bit će i gladna i žedna kad stignu na Veliki G.

– A jahač koji ih je čuvao?

– Posljednje što sam od nje vidio bila je stražnjica njegova konja, kojega je nemilosrdno tjerao, nastojeći pobjeći pred podivljanim stadom.

– Odlično. A sada pođi u koral i dovedi ona tri osedlana konja pred kolibu.

Barnes je izašao, a Raven se obratio trojici ljudi s Velikog G ranča:

– Oblačite se!

Smrknuta lica obukli su košulje, traperice i čizme. Henley je pokupio njihove revolvare, a zatim su ih istjerali pred kolibu, gdje je Barnes već čekao s konjima.

– Sada još trebamo jedno dobro uže – primijeti Raven.

– Zašto? – upita Dale.

– Da bismo vas, gospodu, privezali za sedla, kako se ne biste izgubili na putu kući.

Barnes se tiho nasmijao. Dale ga ošine pogledom i reče:

– Baš me zanima kako ćeš se smijati kad se idući puta sretnemo.

Odgovorio mu je Henley.

– Maloprije si imao priliku pokazati što znaš i koliko vrijediš. Prema onome što sam vidio rekao bih da ne vrijediš ništa.

Dale je psovao. Lice mu je bilo crveno poput paprike.

– Ne trebate nas vezati. Otići ćemo.

– Ili ćemo vas vezati za sedla ili ćete ići pješice. Izaberite sami.

Jedan od goniča obrati se reznirano Daleu:

– Pusti, Harry. Neka bude kako oni žele. Neka nas vežu. Popeo se u sedlo.

– Ne tako. Legnite potrbuške u sedlo, tako da vam glava bude na lijevom boku, a noge na desnom.

– Prokletstvo, to mi ne pada na um.

– Ili trbuh u sedlo ili metak u trbuh.

Sada je i gonič naveliko psovao, ali nije mu preostalo ništa drugo nego da posluša. Henley i Barnes privezali su svu trojicu u sedla. Zatim su potjerali njihove konje u istom smjeru u kojem je maločas nestalo stado.

Henley je gledao Ravena kao da ga prvi put vidi.

– Nikad nisam mislio da možeš biti tako tvrd.

– Upravo sam i htio biti tvrd.

– Goodwin će pobjesniti. Čim

sazna za ovo, neće čekati ni trenutka. Odmah će udariti na nas.

— Tome se i nadam. Želim ga izazvati.

VI

U jedanaest sati prije podne tog istog dana Ty Raskall sjahao je ispred glavne zgrade ranča Veliki G. Goodwin je sjedio na verandi, ljuljajući se u stolici, nogu uprtih o ogradu. Spustio je noge na pod i ustao.

— Zdravo, Ty. Što te nosi ova-mo?

— Dvije stvari — odgovori Raskall.

Skinuo je šešir sa širokim obodom i šarenim rupčićem obrisao oznojeno čelo.

— Ima li kakvih novosti u vezi s Ravenom?

— Nema.

— Neće ni biti.

Goodwinove guste obrve su se skupile i on je zamišljeno gledao pred sebe češući se po bradi. Promrmljao je:

— Nisam baš tako siguran. Bill je drugačiji od svojeg brata. A koja te druga stvar zanima?

Raskall je škiljio pored Goodwina, gledajući u vrata iza njega. Čuo je kako im se iznutra približavaju lagani koraci. Anne Maynard je izašla na verandu.

— Evo je. Anne, došao sam da te pitam hoćeš li doći sutra na ples u grad.

Anne je imala na sebi šarenu košulju i smeđu jahaću suknju. Ovratnik košulje bio je otvoren, otkrivajući napetu kožu njenog vrata, sjajnu poput slonove kosti. Bila je lijepa i znala je to. Spazila je bljesak u Raskallovim očima i bila je zadovoljna

zbog toga što je uzбудila njegove osjećaje.

— U redu, Ty. Poći ću s tobom.

Goodwin ih je oboje promatrao, zamjećujući kako se Raskall gotovo posjednički odnosi prema Anne. Htio je već izraziti svoje nezadovoljstvo zbog toga, ali tada je zamijetio titravi, izazovni bljesak u očima svoje nećakinje. Shvatio je da je Anne dovela Raskalla upravo dotle dokle je željela i da je znala iskoristavati moć što ju je tako stekla nad njim. U takvim se trenucima Goodwinu činilo da u njoj vidi svoju sestru. Joyce je bila u mnogome slična Anne — lijepa, sigurna u sebe i sklona ljubavnim pustolovinama. Poginula je s Benom Maynardom, kad ih je strašan prolom oblaka zatekao u kanjonu. Oboje su se utopili. Anne je tada imala tek deset godina. Otada se Goodwin brinuo za nju. Okrenuo se prema Raskallu.

— Što misliš, hoće li i Bill Raven biti na plesu?

— Zašto te to zanima?

— Razmišljam o tome hoće li imati dovoljno hrabrosti da se opet pojavi u gradu poslije one neslavne borbe s Bronsonom. U svakom slučaju, Anne, ne želim da imaš bilo kakva posla s njime.

Odgovorila je prkosno:

— Učinit ću ono što mi se bude svidjelo.

— Nećeš, tako dugo dok si na Velikom G. Osim toga, ima on sada Sue Bigelow. A postoje i drugi razlozi zbog kojih ti to govorim.

— Možda zato što namjera-vaš preuzeti njegov ranč?

Tamne mrlje pojavile su se na Goodwinovu licu. Činilo se

kao da će eksplodirati, ali uspio se ipak smiriti.

— Upravo tako. To je odgovor na tvoje pitanje i ti to i sama vrlo dobro znaš. Najveći dio ispaše u dolini u državnom je vlasništvu. Do sada je svaki rančer polagao pravo na nju, bez obzira na to je li bio dovoljno jak da je zaista može držati. To osobito vrijedi za Ravenove Zelene livade. Njegov Rolling R propada, a ja sam u usponu i uzimam ono što trebam.

Raskall se umiješao u razgovor.

— Nemoj zaboraviti ni mene. I ja sam u usponu.

— Ti se uspinješ samo zato što ti ja to dopuštam. Zbog toga imaš i dio Ravenova ranča.

— Pa taj dio tebi ionako ne bi mogao biti koristan. Previše je udaljen od tvoje zemlje.

— Zaista? Ti kao da zaboravljaš izvor koji je tamo. Taj će mi i te kako trebati kad preuzmem cijeli Rolling R.

Anne Maynard je prekinula njihovu prepirku.

— Kad se vas dvojica prestanete svadati, mogli biste se malo ogledati oko sebe. Ravnicom sa zapada stiže neki jahač. Čini mi se da bi to mogao biti Slim Olan, a s obzirom na to da jaše vrlo brzo, očito je da ne donosi dobre vijesti.

Kao da ih je podbola nevidljiva igla, Goodwin i Raskall su se naglo okrenuli. Ugledali su jahača, udaljenog otprilike kilometar, kako galopira preko prerije. Bio je nisko sagnut u sedlu i očito je nemilosrdno tjerao svojega konja.

— Pitam se što se dogodilo?

— čudio se Raskall.

— Kladim se da ima neke ve-

ze s Ravenom — reče Anne.

Raskall se okrenuo prema njoj. Vidio je kako su se suzile tamne zjenice njenih očiju. Bio je u tom trenutku ljubomoran na Ravena.

— Čini mi se da mnogo misliš na Ravena.

Bilo joj ga je žao. Dohvatila je njegovu ruku.

— Nemoj biti zabrinut, Ty.

— A to znači...?

— Pusti sada te stvari. Idemo vidjeti što se događa — reče Goodwin.

Izgovarajući te riječi, Goodwin je odgurnuo Raskalla. Sišli su niz nekoliko stuba s verande i pošli preko dvorišta prema jahaču.

— Zaista je Olan — tiho će Goodwin.

Jahač je dolazio u oblaku prašine. Uletio je u dvorište, grubo povukao uzde, zaustavio konja i sjahao.

— Da čujemo, Slime — naredio je Goodwin.

— Ona stoka koja se napasala na Zelenim livadama...

— Što je s njom?

— Vratila se!

Goodwin se nagnuo prema naprijed kao da dobro ne čuje. Tijelo mu se ukočilo u iznenađenom grču. Upitao je:

— Jesi li siguran?

— Sasvim siguran. Vidio sam ta goveda. Cijelo se stado iznenada pojavilo dolazeći s istoka. Otišao sam pogledati što se zbiva i vidio da sva goveda nose znak ranča Veliko G. Ima ih oko dvije stotine i izgledaju prilično izmoreno.

Goodwin je bio tako bijesan da nije mogao ni govoriti. U međuvremenu pridružila im se i Anne Maynard. Zabacila je

uvojak crne kose koji je provirivao ispod šešira i podrugljivo se nasmijala.

– Bill Raven zaista ne gubi vrijeme.

Goodwin je buljio u nju i Raskalla, koji je bijesno upitao:

– Na čijoj si ti, zapravo, strani? Čini mi se da te sve to zabavlja.

– Ne, samo volim dobru borbu.

Goodwinu se vratio dar govora:

– Dobit će on dobru borbu, a i štošta više. Ta će se goveda vratiti tamo odakle su došla. A zapravo...

– Prije nego što nastaviš, radije pogledaj iza sebe. Dobit ćemo društvo.

I opet su se Goodwin i Raskall okrenuli. Okrenuo se i Olan. Dobro je pogledao i rekao:

– Trojica! Ali oni ne sjede u sedlima. Sve mi se čini da su vezani.

Tri su konja usporila korak, prepoznajući ranč i osjećajući vodu i hranu što su ih na njemu očekivali. Skrenuli su prema staji, ali je Goodwin potrčao i zaustavio prvoga. Raskall je zgrabio uzde drugoga, a Olan se pobrinuo za trećega. Harry Dale je najprije sasuo pravu bujicu psovki, a završio je uzvikom:

– Odvežite me s ovoga prokletog konja prije nego što se raspuknem od bijesa!

Goodwin ga je odmah odvezao i pridržao kad je Dale skliznuo iz sedla. Da ga nije zadržao u zagrljaju, mali bi revolveraš pokleknuo, jer je uže kojim je bio vezan usporilo optok krvi u njegovim nogama. U međuvre-

menu su Raskall i Olan odvezivali dvojicu goniča. No Anne je prva zamijetila papirić što ga je Raven pričvrstio na sedlo Daleovog konja. Skinula ga, pogledala i počela se smijati.

– Što je tako smiješno? – upitao je Goodwin.

– Ovaj papirić. Pročitaj. Adresiran je na tebe.

Goodwin joj je istrgao papir iz ruke i pročitao kratku i jasnu poruku.

Dragi Josh,

Ova tvoja goveda počela su se osjećati usamljena, pa sam ih poslao natrag k tebi. A usput ti šaljem još tri goveda koja možeš pojesti danas za večeru. Dobar tek!

Bill Raven

Pročitavši, Goodwin je bijesno zgužvao papir i bacio ga u prašinu.

– On je tvrdi no što si pretpostavljao – reče Anne.

– To on samo misli. Uspjelo mu je jedno iznenađenje, ali to je i sve.

Dale je šetao unaokolo da bi razgibao ukočene noge. Sagnuo se, pokupio s tla zgužvani papirić, izgladio ga i pročitao poruku upućenu Goodwinu.

– Reci samo jednu riječ i ja ću ga ubiti.

– Zar zaista? A što si radio na Zelenim Livadama? Gdje si bio i što si radio kad je Raven potjerao moje stado?

– Upali su iznenada i iznenadili nas na spavanju.

– I nije bilo nikakve mogućnosti da upotrijebiš revolver? Baš nikakve?

Jedan od kauboja oblizao je jezikom usnice kao da se sprema umiješati u razgovor, ali ubitačni pogled što mu ga je

Dale dobacio sa strane zaustavio ga je u posljednjem trenutku. Bio je to pogled koji je goniču govorio da neće dugo živjeti ako ikad ispriča Goodwinu kako je Raven natjerao Dalea da odustane od borbe.

— Zar uopće možeš i misliti da ne bih izbušio Ravena mećima da je bilo i najmanje mogućnosti? Raven je igrao na sigurno. Ali idući put kad ga sretne, ubit ću ga.

— Ako ne ubije tebe — doimetne Goodwin.

— Kažem ti, bit će moj. Nitko mi ne može tako nešto učiniti i izvući se nekažnjen.

— Ako mene pitaš, sve mi se čini da popuštaš. Možda bi bilo vrijeme da počnem tražiti novog revolveraša.

Sva je boja nestala iz Daleova lica. Sasvim nagoni ruka mu se spustila prema opasaču. No revolver nije bio na mjestu i njegovi su prsti samo udarili u mekanu kožu. A tada je ustanovio da gleda ravno u cijev Goodwinova revolvera.

— To bi ti trebao reći. Da sam ga imao, ti bi već bio mrtav.

— Ali i ti — primijeti Goodwin, pokazujući na Raskalla koji je stajao lijevo od njega također s izvučenim revolverom uperenim u Dalea.

Goodwin je pošao prema Daleu. Revolveraš je shvatio njegovu namjeru i maknuo se, tako da ga je cijev revolvera udarila u rame umjesto u glavu. No, udarac je bio dovoljno jak da ga sruši na koljena, a to je omogućilo Goodwinu da ga nogom udari u lice. Dale je odletio natraške u prašinu. Anne je potrčala za Goodwinom i obujmila ga rukama. — Nije li to dovoljno?

Odgurnuo ju je i dalje gledajući Dalea, koji je polako ustajao. Rekao mu je:

— Idući put kada pokušaš izvući revolver i uperiti ga na mene, s tobom je gotovo na Velikom G. Ja sam gospodar ranča, a i tvoj. Kad mi se ne sviđa što radiš, onda ti to kažem. A sada mi se ne sviđa to što se dogodilo na Zelenim livadama. Smatram da je posrijedi tvoja greška i ako učiniš još jednu takvu grešku, izbacit ću te na glavce odavde. Revolveraša kao što si ti ima na tucete. Nemoj to zaboraviti!

Dale je nešto mrmljao sebi u bradu, a zatim je othramao prema kući.

— Ja na tvom mjestu ne bih previše vjerovao tom tipu. On je kao zmija, a njegov je revolver kao munja — primijeti Raskall gledajući za revolverašem.

— Baš me briga za njegov revolver. Ovdje ja vodim igru i onog dana kada zamijetim da Dale više nije dobar za posao zbog kojeg sam ga unajmio, morat će otići.

— A Raven? — upita Anne.

— Povukao je prvi potez brže no što sam očekivao. Ali vratit ćemo se na Zelene livade, i to s još više stoke. A kad se vratimo, onda ćemo i ostati.

— A ako te bude čekao, da te zaustavi?

— Onda ćemo ga jednostavno pregaziti. Zar ti je još simpatičan?

— Ne! To je prošlo i svršeno!

— odgovori energično Anne.

— Nadam se da tako zaista i misliš — doda Raskall.

Nasmijala se, ali duboko u sebi ni sama nije bila sigurna što zapravo osjeća za Ravena. Po-

vremeno ga je mrzila, željela da ga vidi uništenog. Povremeno je opet mislila na njega tako duboko da su svi njeni živci treperili. Prisilila se sada na osmijeh, prišla Raskallu i poljubila ga. Stisnuo ju je, pokušavajući produžiti zagrljaj, ali ga je ona odgurnula.

— Ne sada. Spremam se izjahati.

— Pričekaj. Idem i ja s tobom.

— Ne, neka Anne ide sama. Ja moram s tobom raspraviti neke stvari, Ty — umiješao se Goodwin.

Može to valjda i pričekati.

— Ne može ni slučajno. Idi, Anne.

Djevojčine vruće, tamne oči, počivale su na Goodwinu. Bio je nestrpljiv, a ona ga je dovoljno dobro poznavala da pretpostavi kako je sada zaokupljen stvaranjem ratnog plana za udarac protiv ranča Rolling R, Anne je slegla ramenima i otišla. Što se tiče Goodwinovih poslova, oni su je ponekad zanimali, a ponekad joj je bilo sasvim svejedno što njen ujak radi. Takav je trenutak bio upravo sada. Nije je uopće zanimalo što Goodwin sprema. Osim toga, bila je i odviše egoistična i usredotočena sama na sebe da bi razmišljala o tome što će se dogoditi Billu Ravenu ako Goodwin ostvari planove što ih je kovao.

Nepredvidiva u temperamentu, sposobna za duboke osjećaje, ona je u osnovi ipak bila hladna i proračunata. U rijetkim trenucima kad je razmišljala sama o sebi, to je i priznivala. Nekad je željela Ravena, ali ti su osjećaji sada nestali. A isto se ponavljalo i s Raskallom. Nije imala nikakvih teškoća da

ga dovede pod svoju vlast, a onog trenutka kad joj je to uspjelo, nestala je i njena želja za njim.

Ipak, premda je to bilo čudnovato, otkako se Raven vratio, često je razmišljala o njemu. Sama je sebe uvjeravala da nije posrijedi ništa drugo no zlobna ljutnja zbog toga što ju je tako brzo mogao zaboraviti i što se okrenuo Sue Bigelow. Ali, pitala se ipak povremeno nije li nešto drugo posrijedi. Možda će šetnja pomoći da nađe odgovor na ta pitanja. U svakom slučaju moći će se maknuti od Raskalla, koji ju je sve više zamarao.

Goodwin i Raskall ušli su u veliki dnevni boravak, na podu kojeg su prostrte tri velike medvjede kože. Iznad kamina na zidu kočila se glava jelena s prekrasnim rogovima. Grubost namještaja ublažavali su mnogobrojni nehajno porazbacani jastuci.

Goodwin je iz ormara izvadio bocu viskija i dvije čaše. Otpijali su dugim gutljajima prije no što je Raskall naveo razgovor na Billa Ravena.

— Vidim da si nešto već smislilo. O čemu je riječ?

— Kao prvo, bit će opet posla za Bronsona.

— Da pretuče Ravena?

— Ne izravno. Raven ima dio svojeg stada prijeko na Elbow Bendu. Odjašit ću sutra onamo s Bronsonom. Nikad nema više od dvojice čuvara, a i oni jašu odvojeno. Obradit ćemo svakog posebno.

Raskallovi bijeli zubi bljesnuli su u zlobnom osmijehu.

— A Bronson će ih obrađivati. Svojim šakama!

Goodwin se nagnuo nad stol,

podbočivši se objema rukama. Zagledao se u Raskalla.

— I za tebe imam posao.

— Još nekakvo rastjerivanje stada?

— Ne. Time se neko vrijeme nećemo baviti. Šerif Zents sigurno je oprezan otkako se Raven vratio.

— O čemu je onda riječ?

— Ustanovio sam u banci da Rolling R i Long Bow moraju za dva tjedna namiriti poprilične račune. Ne znam kako stvari stoje s onom djevojkom Bigelow, ali Raven će svakako učiniti sve što može da bi podmirio dug. A to će mu biti teško, jer mu brat nije ostavio nikakve gotovine. Jedino može prodati nekoliko goveda.

A to znači da će ih morati tjerati na prodaju.

— Upravo tako. Skupit će ih i goniti do željezničke stanice u Centrevilleu. Mi ćemo mu dopustiti da stoku sakupi. A onda, kad bude spreman da je potjera, ti ćeš upasti i rastjerati je.

— A što je s tvojim ljudima?

— upita Raskall.

— Oni imaju drugog posla. Osim toga, to je dio naše pogodbe koji se odnosi na tebe.

— Prljavi dio.

— Da možda ne razmišljaš o tome da se izvučeš iz svega?

Goodwinov je glas bio opasno tih. Raskall je osjetio prikriveni bijes u njemu. Nervozno se meškoltio na stolici s visokim naslonom na kojoj je sjedio.

— Ne, nikako. No čini mi se da ću se ja morati upustiti u najveće rizike.

— Pa rekao sam ti da iznajmiš revolveraše za takve poslove. Ako zaposjednemo zemlju koja je u državnom vlasništvu,

to nas još ne dovodi u sukob sa zakonom. Ali rastjerivanje nečijeg stada, to je već nešto drugo. U tome ja želim, baš kao i ti, sačuvati čiste ruke. Jednom ću moći postavljati šerife po svojoj volji. Sada još moram paziti da ne bih izazvao Zentosa.

Raskall je nepozvan natočio još jedno piće i ispio ga u jednom gutljaju. Nadlanicom je obrisao usta i ustao. I Goodwin je ustao. Upitno ga je gledao.

— Dakle?

— Bit će sve u redu. Ja ću se za to pobrinuti.

— I zapamti, nemoj ni pokušati ukrasti koje govedo za sebe.

Prije no što je odgovorio, Raskall je trenutak oklijevao.

— Da, znam. Čekat ćemo dok ne budemo mogli zakonski preuzeti Ravenovu stoku.

Podigao je ruku u znak pozdrava, izašao iz sobe, uzjahao i otišao.

VII

Pošto su otjerali Goodwinove ljude svezane za njihove konje, Raven i njegovi kauboji posvetili su se drugim stvarima. Barnes je odjurio natrag na ranč da s još jednim svojim drugom odmah produži do Elbow Benda i zamijeni dvojicu kauboja koji su bili tamo protekla dva tjedna. Drugu dvojicu poslat će na Indian Point na udaljenom kraju ranča. Tu su trebali početi skupljati goveda za prodaju.

Raven ni u jednom trenutku nije zaboravljao Goodwina, ali je pretpostavljao da ga on neće dirati dok ne skupi goveda. Imao je malo ljudi. Namjeravao je dvojicu ostaviti na ranču, pa jednoga na udaljenijim pašnja-

cima, što bi značilo da bi četvorica mogla pratiti stoku do željezničke stanice. U međuvremenu, pokušat će u Bradleyju unajmiti još nekog radnika. Taj je zadatak preuzeo Henley na putu prema Indian Pointu.

Raven je prečicom odjahao do pašnjaka i za dva sata napornog gonjenja izdvojio osam goveda. U to su mu se vrijeme pridružili i goniči Lewis i Halleck. Nastavili su izdvajati goveda za prodaju. Rano poslije podne pojavio se Henley s dvojicom došljaka. Bili su to mišićavi ljudi, lica potamnijelih od sunca. Henley je ispričao da u gradu nije bilo nikakvih teškoća. Ovu je dvojicu našao u jednom od saluna. Pristali su da rade za Ravena, ali Henley je sumnjao da će ostati dugo.

Raven je u toku poslijepodneva nekoliko puta morao promijeniti konja. Sâm je bio okupan u znoju, ali nije sustajao.

Upravo je uzjahao novog konja, kad mu je pogled slučajno odlutao prema sjeverozapadu. Tamo je na jednom od udaljenih obronaka zamijetio dva konja. Nešto je u držanju čovjeka koji je sjedio na prvome privuklo njegovu pažnju. Konji su se približili. Na prvome je sjedio Fenwick, a u sedlu drugoga bio je svezan Barnes. Bio je teško ranjen. Pažljivo su ga skinuli iz sedla. Zbog modrice oko oba oka nije mogao ni podići kapke. Gornja mu je usna bila razbijena, a oko nosa skupila se zgrušana krv. Cijela lijeva strana lica bila je užasno natečena.

Raven je upitno pogledao Fenwicka.

— Dobro pretpostavljaš. Bio je to Bronson.

Prebacili su Barnes na kola, pokrili ga pokrivačima i spremali se da ga odvezu u grad, kad su prišla dvojica novih radnika.

— Već sam vidio pretučene ljude, ali nikad ni jednoga kao što je ovaj — primijeti prvi.

— Imamo nekih malih teškoća s jednim drugim rančem. — odvrati Henley.

— Mali problemi! Mislim da bi bilo najbolje da se pokupim i odem.

— Kako želiš. A što je s tobom? — upita Henley drugoga.

— Ja ću ostati. Svaki čovjek koji je ovako pretučen treba prijatelja. Ne bi me smetalo da sudjelujem u obračunu s onim koji ga je tako udesio.

Na putu do grada Fenwick je ispričao kako je pronašao Barnes na granici između Rolling R i Long Bowa. Tragovi na tlu upućivali su na prisutnost dvojice jahača i ogorčenu borbu. Barnes je samo uspio promrmljati da ga je izudarao Bronson.

— Nadam se da će se Bronson pojaviti večeras na plesu — reče Raven.

— Znam kako se osjećaš, Bille. Ali pazi što radiš. Taj je tip ubojica. U njemu nema ni traga milosti.

VIII

Raven se zaustavio na ranču samo toliko koliko mu je trebalo da se obrije i presvuče. Osedlao je svježega konja i pojurio prema gradu. Nepun kilometar pred Bradleyjem stigao je Henleyja koji je pratio kola s Barnesom. Barnesovo je stanje bilo vrlo ozbiljno. Imao je očito i unutrašnje ozljede i bio je i dalje u nesvijesti. Raven je shvatio

da njegov privatni rat s Goodwinom ugrožava život svakoga goniča na njegovu ranču. Bila je to teška odgovornost. Ni od koga nije mogao očekivati da stavi na kocku svoj život samo zato da bi se spasilo nešto malo zemlje i neko stado. Bio je to u osnovi osobni sukob i zato je odlučio svojim goničima dati mogućnost da se iz njega izvu-ku.

Što se njega tiče, on će se boriti. Za uzmak je bilo prekasno, a osim toga, pomisao na uzmak nikad mu nije ni pala na um. On će produžiti boreći se sa svime što mu bude na raspolaganju. Za obojicu – za Goodwina i za njega – u Bradleyju više nije bilo mjesta. Jedan će morati otići.

Bio je siguran da može računati na Henleyja, Fenwicka i Lewisa. Za druge – tek će se vidjeti. Nije se bojao i bio je spreman boriti se sâm samcat, bez obzira na posljedice. Grubi ga je glas prenuo iz razmišljanja.

– Koga si to dovezao, Henley?

Kola su već stajala pred malom kućom, a upravo im je prilazio mali tamnokosi čovjek s gustim brkovima na izbrazdanom licu. Bio je to Bennett Stack, jedini liječnik u gradu. Bacio je pogled na Barnesu i neprijateljski pogledao Ravena.

– Čuo sam da si se vratio. Očekivao sam nešto sličnoga. Čini se da je počelo.

– Počelo je, ali to je zaista tek samo početak. Možete uskoro očekivati nove pacijente.

Unijeli su Barnesu u kuću, položili ga na grubo istesani stol u kutu jedne male sobe koja je služila kao ordinacija.

– Doktore, učini sve što možeš. Želim da Barnes ponovo stane na svoje noge i ne zanima me koliko će to stajati.

– Tko te pita za troškove. Čovjek je ranjen i to je sve što me u ovom trenutku zanima. Sve se pitam hoće li ljudi ikada naučiti živjeti bez borbi i ubijanja.

– Previše pitaš, doktore!

Mrak se već bio spustio kad je Raven stigao na ranč Bigelow. Prišao je zgradi, otvorio vrata i ušao u sobu. Sue ga je pozdravila ozbiljna lica. Nije se ni nasmiješila. Bolje ju je pogledao i zamijetio da je obučena u običnu kućnu haljinu. Bacivši pogled na zidni sat, rekao je:

– Mislio sam da ćeš već biti obučena u plesnu haljinu.

– Promijenila sam odluku – odgovorila je tiho.

– Zašto?

– Čudim se što uopće to i pitaš.

– Ipak pitam.

– Mislim da sam previše očekivala od tebe. Ti ćeš uvijek ići svojim putem tražeći borbu i nevolje.

– Možeš li biti malo određenija?

– Dakako da mogu. Nije ti bilo dosta što si rastjerao Goodwinovo stado nego si još morao povrijediti Dalea i onu drugu dvojicu. Povrijedio si njihov ponus. I kako sada možeš očekivati...?

– Odakle ti to sve znaš?

Odgovorila je da joj je ispričao Lance David, što je navelo Ravena na to da se zamisli. Nije mu bilo jasno gdje je David mogao saznati tu novost. Pošao je da ga potraži, no Sue mu je rekla da je predradnik u gradu. Ponovila je kako ne želi ići na ples jer će tamo biti Goodwin i

Bronson. Ravenov dolazak značio bi za njih poziv na osvetu. Moglo bi doći i do pucnjave.

– Bille, ne želim da stradaš!

Privukao ju je u zagrljaj. Nije se opirala. Nije je poljubio, samo ju je čvrsto držao stisnutu uz sebe. Napokon ga je odgurnula. U njenim sivo-zelenim očima blistale su suze.

– Bille, učini nešto za mene.

– Što?

– Nemoj ići u grad.

Ravenovo se lice smrklo. Osmijeha je nestalo, a oči su mu se zamračile.

– To nemoj tražiti od mene. Ako ne odem na taj ples, bit će to znak slabosti.

– Onda si više nemamo što reći. Otiđi!

Stajao je šuteći i samo je izraz njegova lica odavao unutrašnju borbu što se vodila u njemu. Sue je čekala. Napokon je progovorio:

– Ako ti dam riječ da na plesu neće biti nikakvih problema, hoćeš li onda poći sa mnom?

Pogledala ga je očima punim nade i veselja. Ponadala se da će ga njegova strast prema njoj navesti na to da ipak ublaži svoju tvrdoglavost. Osjetila je kako je želi i taj je osjećaj zapalio vatru u njoj. Bila je to vatra kakvu je već prije osjećala, vatra koja nikad u njoj nije prestajala gorjeti.

– Kad bih samo mogla biti sigurna da zaista tako misliš.

– Zaista mislim. Mnogo je vremena prošlo otkako smo posljednji put plesali.

– Zaista mnogo – odgovorila je nježno.

– Doista mi daješ svoju riječ?

– Ponavljam, neću početi nikakvu kavgu. Samo me ti zani-

maš. To je naša noć. Htio bih da to bude noć koje ćemo se sjećati.

Prsti njene desne ruke stisnuli su njegovo rame.

– I ja bih to željela, Bille!

Umjesto svakoga drugog odgovora ponovo ju je zagrljao i strastveno poljubio. Kad je olabavio zagrljaj zamijetio je kako se penje crvenilo u njene obraze. Bila je uzbuđena, ali i pomalo ljuta.

– Moraš li to činiti? Mislim

– moraš li to baš tako činiti?

– Sue, ti nosiš moj prsten. Nije nikakva tajna što osjećam za tebe.

Spustila je pogled na tanki zlatni obruč ukrašen jednim jedinim dijamantom što je stajao na trećem prstu njene lijeve ruke. Kad je opet progovorila, činilo se da je malo smetena. Promrmljala je:

– Pričekaj me ovdje. Idem se presvući.

IX

U Bradleyju su sva svjetla gorjela kad su stigli. S obje strane ulice bili su poredani osedlani konji i kola. Prašnjava ulica bila je slabo osvijetljena žutim svjetlom što je prodiralo iz mnogobrojnih saluna. Prije no što će poći na ples, obilazili su ih goniči s obližnjih rančeva, kao i građani. Svi su bili obučeni u nedjeljna odijela. Oni koji su imali čizme potrudili su se da ih dobro očiste. Ruku pod ruku Raven i Sue koračali su prema velikoj zgradi trgovačkog udruženja, gdje se u dvorani na drugom katu održavao ples. Već su čuli zvuk glazbe. U opću gužvu i galamu miješali su se i uzvici djece što su se mo-

tala uokolo. U podnožju stuba što su vodile prema plesnoj dvorani Raven je naletio na Henleyja, koji mu je u nekoliko riječi ispričao da je liječnik rekao kako će se Barnes oporaviti za nekoliko tjedana, dodajući da mu je slomljeno nekoliko rebra.

– Što se to dogodilo Barnesu? – upita Sue.

– Bronson ga je ispretukao na Elbow Bendu – odgovori Raven tihim glasom punim zastrašujuće i pritajene prijetnje.

– Ti si za to kriv.

– Kako to misliš?

– To je Goodwinov odgovor na ono što si učinio s Daleom i dvojicom goniča, kad si ih kao stoku vezao na njihove konje. Ja bih se ipak radije vratila kući.

Podsjetivši je na svoje obećanje da neće započinjati nikakvu kavgu, Raven joj nije dao više vremena za razmišljanje već ju je poveo prema plesnoj dvorani. Činilo se kao da se cijela zgrada trese od čvrstih i pomalo nezgrapnih plesnih koraka. Uz zidove su bile poredane klupe na kojima su sjedili stariji muškarci i žene. Neke su žene došle i s malom djecom. Glazba je upravo svirala polagani valcer.

Uživali su krećući se polagano u taktu glazbe, kad Raven iznenada osjeti kako se Sue ukočila u njegovu naručju. Okrenuo se i na vratima dvorane ugledao Goodwina, Bronsona i Dalea. Oči su im se srele. Taj je njemi susret trajao samo trenutak, a zatim su Raven i Sue nastavili plesati kao da se ništa nije dogodilo. Neki ih je plesni par okrznuo u prolazu i

kad je Raven bolje pogledao, spazio je da su to Anne i Raskall. Obje žene i oba muškarca usiljeno su se nasmiješili jedni drugima. Raven nije mogao prikriti divljenje u pogledu kojim je obuhvatio Anne, ne misleći na to da time nanosi bol Sue. Raskall se nije mogao suzdržati od zlobnog pitanja:

– Bille, nije li za tebe malo riskantno doći ovamo na ples?

– Ni manje ni više nego za tebe.

Osjećajući da bi moglo doći do svađe, Sue ga je odvela na drugi kraj dvorane. Ponovo ga je upozorila neka pazi što govori i radi. Muzičari su napravili stanku i parovi su polako pošli prema stolu s osvježavajućim pićima. Tamo je već stajao Lance David, koji odmah zamoli Sue za idući ples. Ostavši sâm, Raven se ogledao po dvorani i spazivši Anne zapitao je pokretom da li bi željela plesati. Potvrдно je kimnula glavom. Nedaleko od njih, držeći u zagrljaju jednu od djevojaka s kojima je Anne maločas pričala, vrtio se nespretno snažni Bronson, pokušavajući pratiti glazbu. Plešući, pogledao je Goodwina i ovaj mu je domahnuo. Raven je iznenada iza sebe začuo promukli glas:

– Čujem da su goveda izgazila Barnesu.

Prepoznao je Bronsonov glas i hladno odgovorio:

– Bilo bi to loše za ta goveda.

– Zaista? Čujem da je Barnes u lošem stanju.

I Anne i Bronsonova partnerica naslućivale su kako će se stvari dalje razvijati i odmah nule su se uplašeno od svojih plesača. Bronson je dalje izazivao:

– Da ne misliš možda odmah srediti to govedo?

– Baš to i namjeravam – odgovori Raven i opali mu zvučnu zaušnicu.

Istog trenutka glazba je prestala svirati i svi su se plesači zaustavili. Udarac Ravenova dlana po Bronsonovu licu odjeknuo je kao pucanj iz revolvevera. Odjednom se između dvojice muškaraca spremnih na borbu pojavio šerif Zents. On ih je, doduše, mogao spriječiti da započnu kavgu u plesnoj dvorani, ali kad su pošli na ulicu, nije mu preostalo ništa drugo no da ih samo slijedi. Raven je prošao pokraj Sue kao da je ne vidi. Na ulici se oko obojice odmah stvorio krug znatiželjnika. Raven se upravo uspravio, odloživši na tlo opasač s revolverom, kaput i šešir, kad ga je pogodio prvi Bronsonov udarac. Iako je pokušao, nije mu uspio izbjeći i protivnikovo koljeno zabilo se u njegov želudac.

Zgrčio se i srušio. S divljačkim poklikom Bronson je zamahnuo nogom u teškoj čizmi i svom snagom udario Ravena u rebra.

X

Gledaoci su bili razočarani. Okupili su se da gledaju dobru i po mogućnosti što dulju borbu, ali činilo se kao da je okršaj već završen. No oni koji su tako mislili, prevarili su se. Raven nije bio čovjek kojega se moglo dovršiti sa dva dobro odmjereni, pa makar i jaka udarca. Iako je osjećao oštru bol u svakom djeliću tijela, uspravio se, pridigao i počeo uzvraćati udarce. I sada je za gledaoce došlo vrijeme da se čude. Čudili

su se izdržljivosti obojice, no ipak više Ravenovoj. Udarci su pljuštali i na jednoj i na drugoj strani. Bez stanke, bez milosti. Na trenutke se činilo kao da pobjeđuje Bronson, a onda je opet izgledalo kao da će Raven ipak biti jači. Već su počele padati i oklade. Kraj je došao iznenada. Odlično kombinirana serija udaraca što ih je Raven usmjerio prema protivnikovu želucu i licu napokon je definitivno srušila Bronsona. Teško uzdahnuvši, svalio se na tlo i onesvijestio. Raven je ostao stajati u krugu, poderanih hlača, raščupane kose i lica zamrljanog krvlju. Ali ostao je na nogama.

Krug nijemih promatrača razdvojio se da propusti Goodwina i Dalea. Raven procijedi:

– Borba je završena.

– Hoćeš reći da je ova borba završena – odvrati Goodwin promatrajući onesviještenog Bronsona.

Netko je donio veliku posudu punu vode i izlio je Bronsonu u lice. Stresavši glavom, on se osvijestio. Otvorio je oči i uz Daleovu pomoć jedva se podigao. Pogled mu se zaustavi na Ravenu. Gledao ga je i šutio.

– Idući put kad se sretremo preporučujem ti da nosiš revolver. Tada ćemo se jednom zauvijek obračunati – procijedi Raven.

– Nemoj biti tako samouvjeren. Vidjet ćemo se uskoro – umiješa se Goodwin.

– Što prije, to bolje – odvrati Raven.

Idući polako ulicom, Raven je naletio na barmena koji mu nije htio natočiti piće kad je prije nekoliko dana stigao u grad. Činilo se kao da je od onda prošla

cijela vječnost. Ipak, Raven je pamtio uvredu, a bijes koji je i dalje plamtio u njemu nije mu dopuštao da jednostavno prođe pored barmena. Zgrabio ga je za ovratnik košulje i opalio mu tri dobre pljuske. Čovjek je odletio u prašinu. Raven je pošao dalje ne osvrćući se. Na stubama što su vodile iz zgrade trgovačkog udruženja zamijetio je Sue Bigelow. Djevojka je silazila očito namjeravajući otići. Presreo ju je i zaustavio. Bila je blijeda, ljuta i razočarana.

— Nemoj se brinuti za mene! Idi samo dalje i tuci se! To ti i odgovara. Nije te zapravo nikad ni zanimalo što i kako ja osjećam. Dao si mi riječ, a pogledaj se sada kakav si.

— Nije bilo druge. Jednostavno sam to morao učiniti.

Nasmijala se, ali to je bio neugodan, prazan osmijeh.

— Za tebe nikad i neće biti druge mogućnosti sve dok te netko ne ubije. Dugo mi je trebalo da shvatim kakav si ti zaista i kakav bi bio moj život s tobom.

Otkako ju je poznavao nikad je nije vidio tako ljutitu, tako uzbudenu. Sjetio se u tom trenutku da mržnja nikad nije daleko od ljubavi. Gledajući u njene usplamtjele oči, s užasom je zamijetio koliko se udaljila od njega. Zatvorila se. Izašla je iz njegova svijeta. A zatim je učinila još nešto da bi porušila sve što su nekada njihovi osjećaji počeli graditi. Naglim pokretom skinula je prsten s lijeve ruke i bacila ga prema njemu. Svjetlucavi obruč pao je u prašinu.

Okrenula se bez riječi i otišla s Davidom, koji ju je čekao. Raven se sagnuo da potraži pr-

sten, ali ga nije mogao naći. Odustao je i ušao u prvi salun. Iz sjene jedne od obližnjih kuća izdvojio se tada neki čovjek. Pošao je prema mjestu na kojem je Raven do tada stajao, sagnuo se i upalio šibicu. I on je tražio. I našao je. Stavio je prsten u džep, ogledao se lijevo i desno da bi provjerio je li ga tko vidio, a zatim se zaputio u plesnu dvoranu.

XI

Iduća dva dana goniči s ranča Rolling R nastavili su izdvajati stoku koju je Raven namjeravao prodati da bi namirio dug u banci. Do utorka navečer skupili su već stotinu i pedeset goveda. Raven je planirao prodati više od tri stotine. Očekivao je da će po komadu dobiti oko trideset dolara, a to bi mu donijelo dovoljno novca ne samo da plati dug već da obavi i najnužnije popravke na ranču. U ta dva dana nije vidio nijednog jahača s Velikog G. Sve je bilo mirno. Neprirodno mirno. Raven je znao da Goodwin čeka trenutak kad će potjerati stado. Znao je da neće imati dovoljno ljudi da ga obrani i razmišljao je o tome da poveže svoje stado i stado s ranča Sue Bigelow. Rekao je to Henleyju, koji mu na to sumnjičavo odvrati:

— A kako znaš da će Sue uopće prodavati dio svojeg stada? U gradu se priča da sve namjerava prodati Goodwinu.

— Možda je mogu nagovoriti da to ne učini.

— Poslije svega što se dogodilo prije dva dana?

Na to pitanje Raven nije odgovorio. Okrenuo se i otišao. Pola sata poslije upravo se

spremao da izjaši kad je zamijetio kako dolazi neki jahač. Na prvi pogled prepoznao je Sue Bigelow. I ona je njega spazila. Činilo se kao da oklijeva, a zatim se odlučila. Nastavila je putem ravno prema njemu. Kimnula mu je ne nasmiješivši se.

– Dobro je što sam te našla. Htjela sam ti još jednom reći da je među nama sve svršeno.

– Rekla si to prilično jasno i one noći. Ipak, htio bih te nešto pitati. Skupljam stado, koje namjeravam prodati. Možda bi željela da i svoja goveda potjeraš na prodaju zajedno s mojima. Napokon, i ti si dužna, a moj je prijedlog poslovne prirode. Nema u njemu ništa osobnoga.

– Ne, hvala ti, neću. A kad već pitaš, dug ću namiriti prodajom Goodwinu. Bio je jučer kod mene i obnovio svoju ponudu.

– A jesi li ti uopće razmišljala o tome što ćeš raditi i kamo ćeš otići kad sve prodaš?

– Za to ima vremena.

– Nema. O tome treba sada misliti. Ti si ovdje rođena i odrasla. Negdje drugdje nikad nećeš moći biti sretna. Prodaj samo dio stada, otplati dug i ostani. Ako udružimo naša stada, oboje imamo većih izgleda da uspijemo.

Pokolebala se.

– Ako čak i pristanem na tvoj prijedlog, nemoj se zanositi nikakvom pogrešnom idejom. Bit će to sasvim poslovno udruživanje.

– Slažem se.

Pritegnula je uzde, okrenula konja i odjahala. Gledao je za njom, nadajući se da će se okrenuti kad stigne na obližnji brežuljak. Nije se okrenula.

U subotu u zoru ujedinjena stada s rančeva Rolling R i Long Bow bila su spremna za put. Raven je zamijetio da je Lance David doveo sa sobom same nepoznate ljude, ali nije ništa rekao. Ipak, razmišljao je o tome zašto David nije poveo trojicu starih goniča, one koje je na ranč primio još stari Bigelow. Od početka bilo je jasno da Raven zapovijeda, ali i to da se Davidu takva situacija nimalo ne sviđa. Goniči jednoga i drugog stada nisu se prijateljski gledali i nisu međusobno razgovarali. Polako su goveda krenula. S Ravenom na put su pošli Henley, Fenwick, Halleck, Lester i novi gonič Underwood. Na ranču su ostala samo dvojica, što je značilo da je ranč zapravo bio bez prave zaštite.

Bez prekida putovali su do podneva. Zastali su kratko da bi ručali, a zatim su nastavili sve do sutona. Ulogorili su se na velikoj livadi uz bistru rječicu. Idućeg dana čekao ih je mnogo neugodniji teren. Niski brežuljci i razbacano stijenje – idealna mjesta za napade iz zasjede. I za vrijeme večere goniči s Rolling R i s Long Bow ranča držali su se odvojeno. Samo su se povremeno sumnjičavo pogledavali. Pao je mrak i zahladilo je. Raven je bio nemiran. Predosjećao je nevolju. Prišao je Davidu.

– Poslat ću trojicu ljudi na stražu. Mijenjat ćemo se u razmacima od po tri sata.

– Što ti je? Da ne vidiš možda duhove?

– Kakva je to šala? – oštro upita Raven.

– Ništa, zaboravi što sam rekao.

Raven se vratio svojim ljudima. I oni su bili nemirni. Osjećali su kao i on da putovanje neće proći u miru. Nakon nekog vremena logor se smirio. Stražari su otišli na svoja mjesta, a ostali su se zamotali u pokrivače i zaspali. Izašao je mjesec i njegovo je srebrno svjetlo pretvorilo cijeli krajolik u nestvarnu sliku. Tri su sata prošla i ništa se nije dogodilo. Ravenovi su ljudi došli sa straže i njihova su mjesta zauzeli goniči s Long Bowa. Prije no što je legao, Raven je osedlao dva konja i doveo ih bliže logorskoj vatri. Predosjećao je da će ih možda trebati prije zore.

Tek kada je legao osjetio je koliko je umoran. Kapci su mu se sami zatvorili i pao je istog trenutka u duboki san. Prenuli su ga poslije nepunog sata pucnjevi s juga i istoka. Goveda su nemirno ustala. Stado se počelo kretati.

— Na konje! — uzviknuo je Raven.

On i Henley već su jurili prema stadu, a ostali goniči s ranča mamurno su osedlávali svoje konje.

XII

Noć je bila ispunjena neobičnim snažnim zvukom. Činilo se kao da nevidljivi bubnjari nemilosrdno udaraju u tisuću bubnjeva.

Jahali su u galopu uz uznemireno stado. Raven je znao da smrt jaše zajedno s njim. Jedan pogrešan korak njegova konja i sve će biti gotovo. I prije se znao naći u sličnim situacijama. Vidio je kako su izgledali kauboji koje je pregazilo uplašeno stado. Bilo je to nešto što

čovjek nikad ne može zaboraviti.

Pred njim su bikovi predvodnici jurili u slijepoj panici spuštenih glava i izbuljenih očiju. Iza njih na potezu od nekoliko kilometara protezalo se stado. Iz doline mogli se izaći samo u tri smjera. Sasvim na lijevo, prema sjeverozapadu, sužavala se dolina u uski put kojim se stizalo u Idaho. Na sjeveru je zid stijena bio razbijen u neobični prolaz dug desetak kilometara. Njime se moglo stići do druge slične livade. To je bio put kojim je Raven htio voditi stada. A na sjeveroistoku livada je prelazila u negostoljubivi stjenoviti teren. Jedinu prolaz na tom kraju bio je uz gorsku rijeku što je onuda tekla.

Promatrajući bikove predvodnike, Raven je na svoj užas zamijetio da vode stado upravo prema sjeveroistoku. Trebalo ih je zaustaviti i natjerati na jurnjavu u krugu, prije no što ih postupno smire. Ako im to ne uspije, oba će stada biti izgubljena.

Podbo je konja ostrugama ganeći ga nemilosrdnije no što je ikada gonio nekoga konja. Već se sasvim približio početku stada, kad se jedan njegov dio iz nekoga neobjašnjivog razloga odvojio i skrenuo prema sjeverozapadu. Druga su ih goveda počela slijediti, skrećući i sijekući Ravena put. Čuo je iza sebe Henleyja kako viče:

— Zaustavi ih, Bille!

— Ne, pusti ih neka idu! Glavinu treba zaustaviti prije no što ode u propast.

Upravo kad su oštro povukli uzde i skrenuli konje u desno,

ispred njih se u oblaku prašine pojavila skupina jahača.

— Frank! Frank Underwood!

— uzviknuo je Raven.

Umjesto odgovora spazio je kako su crveni plamčići bljesnuli iz cijevi pušaka skupine jahača. Sagnuo se u sedlu, izvukao revolver i ispalio dva hica prema njima. Pogodio je konja prvog jahača. Životinja se srušila zajedno s jahačem. Raven je još jednom opalio prema skupini tamnih sjena.

Iznenada su jahači skrenuli i pojurili prema sjeverozapadu, slijedeći goveda koja su se odvojila od glavnine stada. Raven je doviknuo Henleyju:

— Pusti ih! Moramo skrenuti stado!

Izgubili su nekoliko dragocjenih sekundi u okršaju s napadačima. Sada su obojica podbolli konje nastojeći stići stado. Uput je Raven stavio nove metke u bubanj svojeg revolvera. Pitao se da li je netko od goniča stradao kad je stado pobjesnilo. Otkako je pojurio za njim u uzvitlanoj prašini, nije zamijetio nijednoga od svojih ljudi. Na trenutke mu se činilo da čuje udaljenu pucnjavu, ali nije znao da li to pucaju napadači koji rastjeruju stada ili su to hici kojima njegovi ljudi pokušavaju stado skrenuti u drugom smjeru.

Vjetar mu je nosio prašinu u oči. Sitne čestice zabijale su se u kožu, ulazile u grlo, tjerajući ga na kašalj. Iznenada je ugledao na istoku trojicu jahača. Budući da su bili ispred stada, Ravenu je bilo jasno da je riječ o napadačima. Brzim je pokretom izvukao revolver i povukao u kratkim razmacima okidač

tri puta. Oglasilo se i Henleyjevo oružje. Napadači su odgovorili na vatru i Raven je osjetio udarac užarenog biča na lijevom boku. Znao je da ga je okrznuo metak.

Tada, neočekivano kao što su se pojavili, napadači su opet nestali u oblaku sve gušće prašine.

Rana ga je sve više boljela. Vrtjelo mu se. Morao se održati u sedlu. Znao je da mu nema spasa ako se ne uspije održati na konju. Opet je izvukao revolver, nanišanio u trku i opalio prema biku predvodniku. Teški revolver zagrmio je u njegovoj ruci. Životinja je pala. Pucao je dalje. Pogodio je još dva bika. Osjetio je, više no što je to mogao vidjeti, da su se iza njega pojavila još dvojica jahača. Bio je to Lance David s Halleckom. Sada ih je, dakle, bilo četvorica. Polako im je uspjelo skrenuti stado. U velikom luku goveda su sada jurila prema istoku. Tamo su se upravo pojavili Fenwick i dvojica goniča s Long Bowa. Pomogli su da se stado zadrži u novom smjeru kretanja. Znali su da je uspjeh nadohvat ruke. Slomili su divlju paniku u koju su stada natjerali nepoznati napadači.

Još petnaest minuta goveda su jurila prema istoku. Ipak, njihov je korak postajao sve sporiji, a krug u kojem su se kretala, sve uži. Napokon se stado zaustavilo. Prašina se počela slijehati.

— No, i to je prošlo — odahnuo je Fenwick.

Odvezao je maramu koju je nosio oko vrata i obrisao znoj i prašinu s lica.

Raven je sišao s konja i zate-

turao. Drugi su tek sada spazili da je ranjen.

— Nije to ništa, samo sam okržnut.

I David je prišao da pogleda. Okrvavljeni trag što ga je ostavio metak na Ravenovu boku kao da ga je ispunio zadovoljstvom. Kad se njegov pogled sreo s Ravenovim, nacerio se i okrenuo.

— Je li još netko ranjen? Jesmo li svi ovdje? — upita Raven ogledavajući se unaokolo.

— Nema Underwooda — reče Fenwick.

— Nestao je i jedan od mojih ljudi — doda David.

— Možda su upali usred stada, pa... — počeo Fenwick.

Henley je polako kimnuo glavom.

— Ja sam upravo to isto pomislio.

— Moramo ih potražiti — reče Raven.

Henley se pobunio.

— Čekaj malo. Da ti barem povežem ranu.

Skinuo je maramu, stresao s nje prašinu, a zatim iz unutrašnjeg džepa hlača izvadio bijeli rupčić. S nekoliko spretnih pokreta postavio je zavoj. Pogledavši bolje ranu, iznenađeno je promrmljao:

— Pazi, molim te! Ovo je zaista čudno.

— Što je čudno? — upita Raven.

— Metak koji te pogodio došao je iza tebe. To se jasno može vidjeti po tragu što ga je ostavio.

Uperio je pogled u Lancea Davida.

— A gdje si ti zapravo bio kada smo naletjeli na onu skupinu napadača?

— Budi malo jasniji. Pretpostavljaš li ti da sam ja pucao na tvoga gazdu?

— Moglo bi biti.

Lica izobličenog od bijesa David je pošao prema Henleyju. No Raven ga je na vrijeme zaustavio, a Henleyja je odgurnuo u stranu. Njegove su oči opasno svjetlucale.

— Imaš li možda ti nešto dati onome što je rekao Henley? — upita ga David.

— Sada nemam.

Henley se opet umiješao:

— Ipak bih volio znati gdje si ti zapravo bio kada smo Raven i ja rastjerali onu skupinu napadača.

— Ako baš hoćeš znati, čuo sam pucnjavu negdje naprijed koju minutu prije no što sam vas stigao. Kad sam došao do čela stada, nisam tamo vidio nikoga drugoga osim vas. Tada se pojavio Fenwick. Je li to dovoljno?

U njegovu glasu mogao se razaznati neprikriveni izazov. I Raven i Henley su ga pažljivo gledali. Negdje na dnu njegovih očiju naslućivali su izraz pritaženog zadovoljstva.

— No mislim da ćemo se time morati zadovoljiti — reče Henley.

— I ja tako mislim. I nemojte pretpostavljati da sam od onih koji pucaju u leđa. Onog dana kad budem želio izvući revolver protiv nekoga od vas, reći ću vam to.

— Samo reci. Ja ću biti spreman — odgovori Raven.

— A što je s onim govedima koja su se odvojila od stada? Hoćemo li poći za njima? — upita Henley Ravena.

— Noćas više nećemo. Pošla

su prema sjeverozapadu, a to znači u istom smjeru u kojem su pošli i napadači. Teško mi je procijeniti koliko ih je ukupno otišlo, no mislim da nije mnogo. A onaj teren tamo na sjeverozapadu idealan je za zasjede. Bilo bi opasno sada poći tamo. Osim toga, svi su nam ljudi ovdje potrebni.

Oglasio se Fenwick:

— Bille, što ti misliš jesu li napadači htjeli samo ukrasti nekoliko goveda ili su pokušavali rastjerati cijelo stado?

— Teško je odgovoriti na to. U svakom slučaju, čini mi se da su nas pokušali omesti. A goveda koja su se izdvojila iz stada u tome su ih, čini se, spriječila. Da li se Underwood u međuvremenu pojavio?

— Ni traga od njega — odgovori Halleck koji se upravo vratio s kratkog izviđanja.

— Onda pođimo svi da ga potražimo. A nestao je i jedan jahač s Long Bowa. Raštrkajte se i pročešljajte teren. Onaj tko nešto nađe neka ispali dva hica.

I pošli su tražiti nestale jahače. Obišli su stado i ušli u preriju. Raven je pažljivo gledao čas na lijevu čas na desnu stranu. Njegov je vranac išao polaganim korakom. Nedugo zatim s njegove desne strane odjeknula su dva pucnja. Čuo je Henleyev glas. Potjerao je konja prema njemu. Našao ga je kako stoji pored jednog konja bez jahača. Na tlu je zamijetio dva tijela.

Upravo kad je silazio sa sedla, pridružili su im se Fenwick i Lance David.

— Tko je to? — upita Raven.

— Dvojica od onih napadača

— odgovori preko ramena Henley.

Upalio je šibicu i sagnuo se. Bila su to ona dvojica na koju su on i Raven pripucali. Raven je pogledao lica mrtvaca.

— Jesi li ih ikada prije vidio?

— Ne — odgovori Henley.

— Ni ja ih nikad nisam vidio

— dometne David.

— Je li to uopće važno? Iona — ko znamo tko ih je poslao! — ljutito uzvikne Henley.

David ga je gledao sa zanimanjem.

— Misliš na Goodwina?

— A na koga drugoga? No on je dovoljno pametan da na takav zadatak ne pošalje ljude koje bi netko od nas poznavao.

— Dakle, što se mene tiče, ne mogu reći da previše cijenim Goodwina. Ali to što ti govoriš sve je prije nego ozbiljan dokaz — odgovori David.

— Za dokaze ću se pobrinuti poslije — dobaci Raven i doda: — Još nismo našli ni Underwooda ni tvojeg jahača. Da nastavimo potragu!

Opet su uzjahali i opet su se raštrkali. Petnaestak minuta poslije Raven je pronašao Underwooda, ili ono što je ostalo od njega. A bila je to samo hrpa mesa, kostiju i razderane odjeće. Nedaleko od njega David je pronašao ostatke svojeg jahača.

Pokopali su obojicu goniča, a zatim je kuhar skuhao vruću kavu. Malo su se odmorili. Uredili su logor, postavili straže i ponovo prilegli. Do zore je ostalo još nekoliko sati.

XIII

Idućeg je jutra Raven potražio goveda koja su se u noćnoj panici odvojila od glavnine sta-

da. Bez obzira na namjere napadača, bilo je prilično sigurno da su oni uhvatili taj dio stada. Raven se upravo spremio osedlati svojeg vranca, kad mu je prišao Lance David.

– Idem i ja s tobom.

– Ti si potrebniji pri tjeranju stada.

– Nemoj zaboraviti da sam i ja odgovoran za ono što se događalo prošle noći.

– Dobro, neka bude.

Henley je polako savijao cigaretu, pripalio je i otpuhnuo prvi dim. Zamišljeno je rekao:

– Pretpostavimo da zaista nađeš ta goveda. Namjeravaš li se boriti za njih?

– Baš sam se i ja to isto pitao

– doda David.

– Ne, samo želim vidjeti kako idu. A mislim da znam kako će poći. Ako je Goodwin organizirao noćasnji napad, onda su svi izgledi da je naredio da mu dovedu i ta goveda. Svakaako, on ih neće zadržati na svojem ranču, ali je vrlo vjerojatno povezan s kupcima koji ne pitaju mnogo odakle dolazi stoka što je kupuju. Ne bih se čudio kad bi Goodwin imao takve veze u susjednim državama.

David ga je gledao ne vjerujući.

– Dakle, ti misliš da je Goodwin odgovoran i za sva ona druga rastjerivanja stada koja su se ovdje u posljednje vrijeme događala?

– A zar možda nije?

– Nemoj mene pitati. Ti ionako znaš odgovore na sva pitanja.

Opet je progovorio Henley:

– Ako se pokaže da su tvoje pretpostavke točne, što ćeš onda učiniti?

– Prepustit ću cijelu stvar šerifu Zentsu.

David se neprijazno nasmijsao. Dometnuo je:

– Dakako, ako pronadeš ta goveda i ako uspiješ dokazati da je Goodwin imao prste u noćasnjem napadu.

– Postoji li neki razlog zbog kojega sumnjaš da će mi to uspjeti?

– Ne postoji i prestani stavljati u moja usta riječi koje nisam izrekao!

Raven i David bijesno su se gledali. David je prvi skrenuo pogled u stranu. Raven se okrene Henleyju:

– Ako se ne vratim do podneva, potjerajte stado. Neće biti teško pronaći trag, pa ću vas po njemu slijediti kad se vratim. U svakom slučaju, pridružiti ću vam se najkasnije u predvečerje.

– Dobro, Bille. Čuvaj se!

Raven je podigao ruku u znak pozdrava i podbo vranca. David ga je slijedio. Jahali su prema sjeverozapadu. Krajolik oko njih brzo se mijenjao. Nestalo je zelene trave i umjesto nje pojavila se suha raspucana zemlja ispresijecana stijenjem. Trag koji je u početku bio jasno vidljiv, sada je nestao. Ipak, stoka se mogla kretati samo jednim smjerom i oni su ga slijedili. Poslije jednog sata Raven zaustavi konja.

– Skrenut ćemo ulijevo.

– Ne slažem se. Mislim da je bolje nastaviti ovim putem.

– A ti samo nastavi – odgovori Raven i skrene konja.

Čuo je iza sebe Davida kako psuje. Nije mu se svidjela pomisao na to da je Lance iza njega, ali nije se osvrtao. Nakon neko-

liko trenutaka začuo je udarce kopita i znao je da David ide za njim. Uskoro su naišli na uski pojas pijeska. U njemu su se jasno vidjeli svježiji tragovi papaka goveda, a uz njih i konjskih kopita.

— Kao što sam i pretpostavljao — reče Raven.

— Meni treba više pa da povjerujem — primijeti Lance.

Poslije nepunoga kilometra naišli su na komad mekane zemlje. Tu je tlo opet bilo ispunjeno otiscima papaka. Raven upita Davida:

— Treba li te još uvjeravati? Koliko ja vidim iz ovih tragova, ovdje je noćas prošlo stotinjak goveda. Uz njih su bili i goniči.

David je promrmeljao da se slaže. Spuštene glave pažljivo je promatrao tragove. Napokon je podigao pogled i povukao uzde.

— Mislim da je najbolje ako se sada vratim u logor.

— Nedavno si se hvalio da ćeš braniti interese ranča Long Bow. Da se nisi predomislio?

— Uopće nisam. Prema onome što ovdje vidim, imao si pravo kad si pretpostavljao da će napadači povesti stoku na područje koje je u nadležnosti šerifa Zentsa. A budući da si rekao kako ćeš tada stvar predati u njegove ruke, pomoć ti više nije potrebna.

Raven se u sebi pitao što je navelo Davida da promijeni mišljenje. Samo prije nekoliko sati odlučno je tražio da ga prati, a sada se još odlučnije htio vratiti u logor. Nešto tu nije bilo u redu. Raven je to osjećao, ali nije znao što je posrijedi. Opet je osjetio bol u rani. To ga je navelo na to da se po tko zna koji put zapita nije li ipak David pu-

cao na njega za vrijeme noćnog napada. A možda je i ovaj njegov sadašnji potez samo manevar sračunat na to da se odvoji od njega i da mu negdje postavi novu zamku?

— Samo idi!

— Nadam se da ćeš uskoro pronaći ta goveda.

U tonu kojim je to David izrekao bio je neki čudni prizvuk. Kao da nije očekivao da će Raven uspjeti.

Razdvojili su se i svaki je pošao na svoju stranu. U toku idućeg sata Raven je jahao dalje svojim putom, gubeći povremeno trag i opet ga nalazeći. Uskoro se našao samo nekoliko kilometara zapadno od Goodwinova ranča. Trg je opet bio nestao, ali on je nastavio smjerom u kojem je stado očito do tada išlo. Cinjenica da ga je trag doveo tako blizu Goodwinova ranča samo je učvrstila njegovu sumnju da je vlasnik Velikog G zaista stajao iza noćasnog napada.

Nastavio je prema jugu približavajući se sve više graničnom području između Utaha i Wyominga. Prošlo je petnaest minuta, a zatim još petnaest.

Od stada — ni traga ni glasa. Prošao je i Goodwinov i Raskallov ranč. Još je bio u okrugu Bradley, ali je na obzorju spazio smeđe obrise Avalonskoga gorja. Znao je da je sada vrlo blizu granici s državom Utah. Teren je postajao sve neprohodniji. Stado ovuda nije moglo proći. Najbliži prijevoj bio je nekoliko kilometara prema istoku.

Sjetio se da je nedaleko odavde nekad bilo nađeno zlato. Mnoštvo je ljudi tada pohrlilo u dolinu stiješnjenu među obron-

cima. Sve su prekopali dok se nisu uvjerali da je zlata bilo vrlo malo. Zemlja je na tom mjestu bila mekana. Ako je ovuda prošlo stado, moralo je ostaviti tragove. Raven je pažljivo prokrstarilo cijelu dolinu, ali nije našao ništa osim nekoliko dana stare tragove samotnih jahača. Da bi bio posve siguran, pretražio je i neke spilje kojih se također sjećao iz djetinjstva. Ni tu nije ništa našao. Bio je razočaran. Kolebao se da li da pođe prema prijevoju na istoku, ali je napokon odustao. Mislio je da će ipak biti najbolje da pođe do Sue Bigelow, a zatim da se poveže sa šerifom Zentsom.

Stvari su ipak bile zamršenije no što je pretpostavljao.

XIV

Kad je Raven ušao u dvorište Long Bow ranča, spazio je Sue kako u podnožju verande razgovara sa šerifom Zentsom. Oboje su se iznenadili videći ga. Skinuo je šešir, nasmiješio se Sue i pozdravio šerifa.

— Što vas dovodi ovamo? — upitao ga je.

— Samo obični rutinski posjet. A sada da ja vas upitam to isto. Čini mi se da sam čuo kako tjerate stoku na prodaju?

— Dobro ste čuli.

Sue ga je uplašeno pogledala, naslutivši što se zbilo.

— Napali su vas!

— Upravo tako.

— I što se dogodilo? — upita šerif.

— Izgubili smo oko dvjesto grla.

Raven je šerifu ukratko opisao što se dogodilo prošle noći. Ispričao je i kako je tog prijedneva slijedio trag, da bi ga na-

pokon izgubio. Sue se opet umiješala u razgovor:

— A što je s ljudima, Bille?

— Izgubili smo dvojicu. Od tvojih ljudi stradao je Al Derek.

Novost ju je očito potresla. Problijedila je. Nervoznim pokretom ruke maknula je čupek kose što joj je pao na čelo. Kolebala se koji trenutak, a zatim je odlučila:

— Što se mene tiče, stvar je svršena. Zaboravi sve o prodaji mogeg stada.

— Ali Henley već tjera i tvoje i moje stado dalje prema željezničkoj stanici.

— Bez obzira na to. U svakom slučaju prodat ću ranč.

— Ne možeš to tek tako učiniti.

— I mogu, i hoću. Opet su dvojica poginula. To ubijanje neće nikad prestati. Sve to više nema nikakvog smisla.

U razgovor se umiješao šerif.

— Nemojet se prenagliti s odlukom. Zaboravljate da se ovdje na Zapadu bez nasilja ne može živjeti. Mi jednostavno živimo drukčije. A što se tiče napadača, to je moj posao. Ja ću poći za njima.

— Nećete trebati daleko ići — dobaci Raven.

Šerif ga je pažljivo pogledao.

— Znam da mislite na Goodwina. Ali sami ste rekli da su ona dvojica ubijenih napadača bili stranci.

— Dakako Goodwin je dovoljno pametan da ne upotrijebi svoje ljude za prljavi dio posla.

— Možda, ali to nije dokaz.

— Pronaći ću ja i dokaze.

— Ako nešto znate, pa mi prešućujete, bolje bi bilo da se predomislite. Moram znati sve.

Raven je ponovio priču o go-

vedima što su se odvojila od glavnine stada i o tome kako ih je slijedio i kako je napokon izgubio trag blizu napuštenog rudnika zlata, a nedaleko od Goodwinova ranča.

– To ništa ne dokazuje. Takve su se stvari već događale. Nedavno sam vodio jednu potjeru istočno od tog rudnika pa sve preko granice u Utah a da nismo uhvatili nijednog pljačkaša, nijedno ukradeno govedo. A posrijedi je bilo veliko stado, nekih petsto grla. I da stvar bude zanimljivija, dobar dio ukradene stoke bio je s Velikog G.

– To je stari trik da se ukrade i vlastita stoka, kako bi se skinula svaka sumnja.

– Slažem se. Ali prije no što nekoga uhapsim, moram u rukama imati dokaze koje će mi sud priznati.

– Šerife, ja na to ne mogu čekati. Normalno bi bilo da su napadači ukradenu stoku odmah potjerali preko granice umjesto što su je povelili natrag ovamo. Osim toga, prolazili su upadljivo blizu Velikog G. I nemojte zaboraviti da je upravo Goodwin čovjek koji će najviše dobiti ako osujeti našu planiranu prodaju. Jer Goodwin grabi zemlju i lijevo i desno od sebe i nastoji Sue i mene istisnuti odavde.

– I tu se moram složiti s vama. Međutim, do sada je sve što je Goodwin poduzimao bilo u granicama zakona. Ne mogu spriječiti zaposjedanje zemlje u državnom vlasništvu sve dok pri tome ne dođe do borbe i ubijanja. Jer riječ je o zemlji koja nije ni njegovo ni vaše vlasništvo.

Raven je iznenada promijenio temu razgovora.

– Šerife, jesu li goniči s Velikog G bili u gradu prošle noći?

– Ne. Da su bili, spazio bih ih prilikom redovnog obilaska saluna. Zašto pitate?

– Samo me zanima.

– O čemu razmišljate?

– Služim se metodom eliminiranja. U gradu nisu bili. Ako sada još ustanovim da nisu bili ni na Velikom G, onda...

Šerif se usprotivio takvoj logici, dokazujući da to još ne znači da su Ravena i njegovo stado napali upravo Goodwinovi ljudi. No Raven je tvrdoglavo tvrdio da će to za njega biti traženi dokaz. Dodao je:

– Do sada su mene tjerali. Dosta mi je toga. Od sada ću ja tjerati druge i bolje bi bilo da mi pri tome nitko ne stane na put.

– Ipak, pazite što radite. Ako prekršite zakon, imat ćete mene za protivnika – upozori šerif.

Raven se samo neveselo nasmijao, a šerif se okrenuo prema Sue. Još jednom pokušao ju je nagovoriti da odustane od ideje o prodavanju ranča. Objasnio je da će skupiti potjeru i krenuti u potragu za ukradenom stokom.

– Neće od toga biti nikakve koristi. Nećete ih naći. Ionako je svejedno. Ja odlazim. Ako se to ubijanje već ne može spriječiti, ja ne namjeravam ostati ovdje da ga i dalje gledam.

– Nemojte tako govoriti. Znam kako se osjećate, ali ipak izdržite. Stvari će se srediti. Ako prodate ranč, poslije ćete sasvim sigurno požaliti.

– Dakako da će požaliti – ubacio je Raven.

No ništa nije koristilo. Sue nije slušao ni jednoga ni drugoga.

Okrenula se i odlazeći prema kući dobacila im samo da više ne želi razgovarati. Obojica su uzjahala.

— Hoćete li sa mnom u grad?
— upita šerif.

— Mislim da neću.

Raven je potjerao konja, ali nije stigao daleko. Iza njega šerif je izvukao revolver i bijesno povikao:

— Stani! Ići ćeš u grad sa mnom. Ako se ne zaustaviš ovog trenutka, izbušit ću te mecima.

— Samo naprijed, šerife!

Šerif je oklijevao. Nije znao da li bi bilo bolje slijediti Ravena ili otići u grad. Napokon je odlučio, stavio revolver u korice i okrenuo konja prema gradu. U međuvremenu je Raven već izjašio iz dvorišta i odlazio prema Velikom G. Zaustavio se na uzvisini iznad ranča koji je djelovao napušteno. U koralu je bilo samo nekoliko konja, a iz kuće se nije čulo ni glasa.

Stajao je i čekao petnaest minuta. I cijelo to vrijeme jedini zvukovi što ih je mogao čuti dolazili su iz kuhinje.

Raven se polako zaputio prema zgradama. Kretao se vrlo pažljivo, a konja je ostavio izvan dvorišta oko glavne zgrade. Prošao je pored koralu i uputio se prema kuhinji. Kuhar se iznenadeno okrenuo kad je ušao.

— Što ti tražiš ovdje?

— Neke obavijesti.

— Došao si na pogrešno mjesto.

— Želim znati gdje su prošle noći bili Dale, Bronson i ostali goniči s ranča.

— To se tebe uopće ne tiče.

Pogledavši ga neprijateljski, kuhar se okrenuo prema šted-

njaku i nastavio spremati jelo. Trenutak poslije zaprepašteno je poskočio kad se revolverski metak zabio u zid tik do njegova lica. Iz cijevi Ravenova revolvra izvijao se tanki pramen sivog dima.

— Još jedanput ti kažem da hoću neke informacije — reče sada već prijeteći Raven.

— Ako želiš informacije, možeš zapitati mene.

Pred kuhinjom u dvorištu stajala je Anne Maynard.

— Dobro, onda ću upitati tebe. Gdje su bili vaši goniči prošle noći?

— Bili su ovdje.

— Jesi li sigurna?

Nasmijala se, ali je smijah zamro na njenu licu kad je spazila kako je Raven gleda.

— Znam. Nešto se dogodilo. Zaboravila sam. Ti si trebao goniti stado na prodaju. Napali su te.

Prišla mu je nekoliko koraka. Bila je potpuno svjesna svoje privlačnosti i učinka što ga je njena pojava imala na Ravena. Svakim je pokretom i svakim pogledom izazivala njegovu pažnju i divljenje. Očiju uprtih u njegovo lice tražila je znak koji bi joj potvrdio da je probila oklop njegova otpora. Upitala ga je što se zapravo dogodilo, no on se zadovoljio kratkim odgovorom. Dodao je samo kako je uvjeren da Goodwin zna gdje je ukradena stoka.

— Pogrešno zaključuješ. Momci su svi prošle noći bili ovdje. Inače, priznajem, kad bih ja bila na mjestu svojeg ujaka, i kada bih te željela slomiti, logični bi potez bio da razbijem stado što ga tjeraš na prodaju.

— Možda je unajmio nekoga

da obavi taj posao.

— Ne znam, Bille. Zašto ne odustaneš? Nikad nećeš biti jači od Goodwina. Ne možeš se mjeriti s njegovom snagom.

— Ja nisam čovjek koji odstaje. To bi barem trebala znati.

— Poznajem te dobro i divim se čovjeku koji se bori. Ali što ćeš imati od te borbe? Ovdje ne možeš uspjeti. Na nekom drugom mjestu, s pravom ženom pored sebe, za tebe je budućnost otvorena.

— A ti misliš da si ti ta žena?

— Da, Bille — prošaptala je.

— Naše je vrijeme prošlo — odgovorio je grubo.

— Zaboravi Sue. Nije ona za tebe. Nema u njoj ni krvi, ni vatre. Tebi treba žena koja će biti spremna boriti se s tobom, podržati svaki tvoj potez. A je li Sue takva?

To ga je pogodilo. Od početka je bio razočaran zbog toga što Sue nije pokazivala namjere da se suprotstavi Goodwinovu širenju. Ne jednom razljutila ga je njena hladnoća i odbila njena rezerviranost, svojstva koja su uvijek dovodila do toga da mu se Sue činila dalekom. Ali činjenica da ga je Anne upozoravala na to dovodila ga je do bijesa.

— Do viđenja Anne — dobacio je kratko.

— Bille, ti si ponosan čovjek. Ali jednog će te dana taj tvoj ponos sasvim sigurno ubiti.

— Vjerojatno imaš pravo. Ali takav sam. Bio bih ti zahvalan kad bi rekla Goodwinu da sam utvrdio kako je on oteo ona goveda.

XV

Pedesetak minuta poslije i nekoliko kilometara dalje Ra-

ven je zastao na vrhu nekog brežuljka da bi promatrao udaljenoga konjanika koji se kretao sjeverno od njega. Bio je predaleko da bi ga mogao prepoznati. Ipak, vidio je da jaše brzo po velikom oblaku prašine što ga je ostavljao za sobom. Jahač je vjerojatno došao sa sjevera i u posve ravnoj liniji išao je prema jugu. No uskoro će stići do raskršća i Raven je čekao da vidi kojim će putem tada poći — da li prema ranču Veliki G i prema gradu, ili prema Raskallovu ranču i otvorenoj pre rij i.

Ne oklijevajući, jahač je izabrao put što je vodio prema jugozapadu, što znači prema Raskallovu ranču. Raven se nešto u njegovoj pojavi činilo poznatim i slijedeći iznenadni poticaj odlučio ga je presresti. Potjerao je konja kroz drveće i gusto grmlje. Ubrzo se neprimijećen primakao jahaču i sada ga je prepoznao. Bio je to Lance David.

Raven je razmišljao o tome što bi predradnik s Long Bow ranča mogao ovdje raditi. Bilo je očito da David igra svoju igru. Sada mu je bilo jasno zašto se želio odvojiti od njega kad je tvrdio da se vraća prema stadu. Odlučio je da ga ne presretne već da ga slijedi. Povremeno se David okretao kao da provjerava nema li nekoga na njegovu tragu. No Raven se dobro čuvao da ne bude zamijećen. Sunce je zašlo za planine na zapadnom obzorju. Crveni sjaj ispunio je nebo, a duboke su sjene ispresijecale usjekline među brdima. Naglo se mračilo. David je sjahao pred verandom glavne zgrade ranča. Neki se čovjek

pojavi na vratima, pogledao došljaka, prepoznao ga i ponovo ušao. David je ušao za njim.

Raven je čekao nekoliko trenutaka, a zatim se oprezno prikratio zgradi. Kroz pritvoreni prozor jasno je čuo glasove. Bacio je pogled unutra i vidio Raskalla i Davida kako sjede razgovarajući i pušeci cigare. Raskall je upravo govorio:

– No, da čujem! Kako je sve prošlo?

– Napad se dobro odvijao, ali ipak nije sve prošlo onako kao što smo planirali – odgovori David.

– Prokletstvo! Samo mi nemoj reći da su tvoji momci upropastili stvar!

– Ljudi koje sam unajmio za posao uplašili su stado, ali su ga Raven i Henley uspjeli smiriti.

– Zar se nije barem dio stada odvojio?

– Da, oko dvije stotine grla. Moji su ih momci odmah otjerali.

– To je već bolje. Da li su ih otjerali u skrovište?

– Pretpostavljam da jesu. Ni sam mogao napustiti stado, no prije toga dao sam Thomasu i drugima precizne upute.

– A naš prijatelj Raven?

– Promašio sam ga – odgovori David oklijevajući.

– Kako si mogao u takvoj gužvi, gdje nitko nema vremena gledati drugoga i nitko neće postaviti pitanje odakle je metak došao? Da si ga pogodio, pobješnjela goveda pretvorila bi ga u mljeveno meso.

Raven, koji je sve to slušao stojeći pred prozorom, osjećao je kako u njemu raste bijes. Ni sam nije bio svjestan pokreta

kojim je dohvatio držak revolvera. Ponovo je pogledao kroz prozor da bolje vidi tu dvojicu što su tako hladnokrvno raspravljala o tome kako ga je trebalo ubiti.

Rana ga je pekla.

– U mraku nije tako lako pucati kao što ti misliš. A osim toga, onaj prokleti Henley poslije me još i osumnjičio. Vratit ću mu to jednog dana.

– Radije se najprije pobrini za Ravena.

– U redu. Što namjeravaš učiniti s njegovom stokom koju smo otjerali?

– Može ostati u skrovištu nekoliko dana, a zatim će s onu stranu granice doći jedan moj prijatelj, koji će je otkupiti. Poznaš ga – Duke Leeming. On je, uostalom, i prije otkupljivao stoku koju ste ti i tvoji momci rastjeravali s drugih rančeva.

– A što ako Goodwin sazna za to?

– Neće saznati ako nitko ne bude pričao. Neka živi u uvjerenju da ja samo igram njegovu igru. On ima dovoljno stoke pa ga zanima samo zemlja, a ja trebam stoku. Napokon, on je dao ideju da razbijemo Ravenovo stado. A da je pri tome nešto pošlo po zlu, da je stradao netko od mojih ljudi, bila bi to i moja propast.

– Možda bi se Goodwinu to i svidjelo.

– Možda. No ja igram njegovu igru zbog Anne i zbog stoke koju mogu ukrasti. Sam Goodwin ne želi poduzeti ništa što bi ga dovelo u sukob sa zakonom.

– Ali koliko ja znam, on je sudjelovao u prijašnjim napadima, mislim prije no što je ubijen stari Bigelow.

– Dakako da jest. Tako dugo dok nismo upali u zamku i izgubili gotovo tucet ljudi. To ga je uplašilo i otada igra na sigurno. Uostalom, nije bilo dobro što si došao ovamo. Tvoje odvajanje od stada bacit će na tebe sumnju.

– Ne bih se složio. Rekao sam da se moram vratiti kako bih izvijestio Sue Bigelow i Henley je to prihvatio. Osim toga, možda sretnem Ravena, pa ćemo izravnati račune.

– Davide, nikada nisi imao bolju mogućnost za to nego sada – reče Raven uskočivši kroz prozor u sobu.

I Raskall i David gledali su ga zaprepašteno. Ostali su ukočeni u stolicama, široko otvorenih očiju, nepomičnih ruku, buleći u Ravenov revolver. Obojica su ga mrzila, ali ni jedan ni drugi nije se usuđivao ući u okršaj.

– Mislio sam da će biti tako – procijedi Raven.

– Dovoljno sam čuo u ovih nekoliko minuta da znam kakvi ste lopovi i što ste sve učinili. No prije nego što vas obojicu predam šerifu, trebam još neke informacije.

Raskalovo samopouzdanje polako se vraćalo. Shvatio je da ga Raven neće ubiti. Drsko je odvratio:

– Neće ti uspjeti da nas odvedeš odavde. Zaboravljaš da na raučnu ima još mojih ljudi. Prije no što učiniš nekoliko koraka dvorištem, bit ćeš mrtav.

– To je točno, ali samo ako se budeš usudio pozvati ih, a ja ti to ne bih preporučio.

– Bilo kako bilo, nemaš nikakvih dokaza protiv nas.

Poreći ćemo sve što tvrdiš da si čuo.

– Točno, mogli biste tako postupiti. Ali ima tu još nešto što želim znati. Prije svega, što je s mojom ukradenom stokom i kamo ste je sakrili, a zatim tko je odgovoran za smrt starog Bigelowa.

– Ništa ja o tome ne znam – procijedi Raskall.

– Vidjet ćemo. Kao prvo, gdje je stoka?

– Nećeš me natjerati da ti to kažem – bijesno reče David.

– Razmislite malo obojica. U mojem je revolveru šest metaka. Upotrijebit ću ih kako bih vas natjerao da progovorite. Počet ću s tobom, Ty. Prvi će te metak pogoditi u lijevo koljeno. Ako to ne bude dovoljno, slijedi drugi metak u desno koljeno. Isto vrijedi i za Davida.

– Nećeš se usuditi – promuklo reče Raskall koji je problijedio od straha.

Iznenada je pred kućom odjeknuo hitac i čulo se kako netko trči po verandi. Raven se okrenuo upravo na vrijeme da spazi kako jedan od goniča ulazi kroz vrata. Čim ga je ugledao, povukao je revolver i opalio. U istom trenutku opalio je i Raven, pogodivši ga u rame. Čovjek je pao. Drugi gonič koji je uletio u sobu odmah za njim, spotaknuo se o njega i srušio se koliko je dug i širok. Izvana su se čuli uzbuđeni glasovi. Raven je znao da je u tom trenutku jedini izlaz za njega da se skloni u prostorije na prvom katu. Preskakao je po dvije stube odjednom. Uletio je u prvu sobu i zalupio za sobom vrata. U sobi je bilo mračno. Blijedo mjesecavo svjetlo bacalo je samo svoje

srebrne zrake u jedan njen kut. Ispružio se na podu upravo u trenutku kad je kiša metaka probila vrata. Pucnjava je iznenada prestala. U hodniku se oglasio Raskall.

– Dajemo ti posljednju priliku. Baci oružje i izađi s podignutim rukama.

– Radije pokušajte razbiti vrata – odgovori Raven opalivši dva hica kroz prorešetano drvo.

Valjda je nekoga pogodio, jer se na hodniku začuo uzvik bola. Opet su se čuli užurbani koraci. Za Ravena više nije bilo mnogo vremena. Nije bilo druge nego pokušati pobjeći kroz prozor. Prvi je kat bio previsok da bi s njega mogao skočiti. Srećom, neposredno uz kuću bilo je posađeno jedno veliko stablo. Odlučio se bez razmišljanja. Bacio se s prozora prema krošnji upravo u trenutku kad su Raskall, David i drugi počeli razbijati vrata sobe. Zadržao se na jednoj od jačih grana, a zatim se počeo brzo spuštati. Naglo se zaustavio kad su iz kuće izletila dvojica goniča koji su očito bili poslani da spriječe njegov eventualni bijeg kroz prozor. Jedan je stao ispod drveta, točno pod njim, a drugi je otrčao oko kuće. To je bila prilika za njega.

Skočio je na čovjeka, srušio ga na tlo i dobro odmjerenim udarcem revolverom po glavi uspavao za neko vrijeme. Upravio se da bi vidio kako se drugi gonič vraća s uperenim revolverom.

Obojica su opalili u istom trenutku. Gonič je promašio, no Ravenov metak pronašao je svoj cilj. Raven je uspio izjuriti

iz dvorišta prije no što su Raskall i David izašli iz kuće. Bacio se u sedlo svojeg vranca, podbo ga i odgalopirao u noć.

XVI

Raskall i David ostali su na ranču, a za Ravenom su poslali potjeru, iako se ni sami nisu nadali da će uhvatiti bjegunca u tamnoj noći. Poslije nekih četrdesetak minuta u dvorište ranča iznenada su ujahala trojica jahača. Misleći da se to vraća potjera što su je poslali za Ravenom, nisu se ni potrudili pogledati kroz prozor. Kad su se vrata sobe otvorila, bilo je prekasno. Ušli su Goodwin i Bronson s uperenim revolverima.

– Što to znači? – upita iznenađeno Raskall.

– Znaš ti dobro što je posrijedi – odgovori Goodwin i okrene se u mračno dvorište.

– Samo udi, Begley. Ne boj se Raskalla.

Ušao je mršavi čovjek srednje visine, upalih obraza i kratko ošišane prosijede kose. Raskall ga je pogledao najprije iznenađeno, a zatim se razljutio:

– Što ti radiš s Goodwinom? Trebalo bi da si napolju i da goniš Ravena.

– Pitaj Goodwina. On će ti reći.

– Begley je već duže vrijeme na mom platnom spisku. Špijun. Ti dobro znaš kakva su bila moja naređenja u vezi s krađom stoke. Ne želim da takve gluposti pokvare moje planove. Ali ti si uvijek bio pohlepan i pretpostavljao sam da ćeš pokušati ukrasti dio Ravenova stada. Besgley mi je to potvrdio. I dogodilo se upravo ono čega sam se i bojao. Raven je posumnjao, slijedio trag ukradene stoke i ulovio vas dvojicu.

Nisam želio ništa drugo nego razbiti Ravenovo stado. I najmanja pojedinost koja bi tebe ili mene mogla s noćasnjim napadom dovesti u vezu sve bi upropastila.

– Ti se brineš samo za sebe, a mi obavljamo tvoj posao – ubaci David.

Ne obazirući se na njega, Goodwin se obrati Raskallu:

– Otarasit ćeš se što prije te stoke.

– Neću! Goveda su dobro sakrivena.

– Otjeraj ih natrag u preriju i pusti ih. Ako šerif pode prije toga njihovim tragom, moglo bi ga to navesti i na mene. A to neću dopustiti.

– Zadržat ću ih ipak. Nije mi dovoljno ono što si mi obećao.

– Ako odmah ne poslušаш, obraćunat ću se s tobom i to jednom za svagda.

– To si vjerojatno i namjeravao od samog početka. Koristiti se nama dok ti to odgovara, a zatim nas se riješiti – opet se umiješa David.

Bronson se pokrenuo brzinom neobičnom za čovjeka njegove veličine. Udario je Davida takvom snagom da je ovaj odletio sve do zida. Zakoraćio je za njim i zasuo ga nizom teških udaraca. Kad se David srušio na tlo obliven krvlju, Bronson ga je još dva puta udario nogom u rebra, a zatim se okrenuo i ponovo pridružio Goodwinu. Bio je još okrenut leđima kad je David, i dalje ležeći na tlu, izvukao revolver. Goodwin je opazio što se sprema, no nije bio dovoljno brz.

Metak iz Davidova revolvera pogodio je Bronsona usred leđa. Bio je mrtav prije no što se srušio.

Sada je i Goodwin povukao obarač. Njegov je metak pogodio Davidovu desnu ruku. Zaurao je:

– Prokleta budalo! Napunit ću te olovom tako da ćeš izgledati kao sito!

Umiješao se Raskall.

– Čekaj! Čak ako i ubiješ Davida, nećeš time oživjeti Bronsona. Osim toga, imao bi samo teškoća objasniti zašto si ga ubio. Uostalom, baš sam se sjetio. Od njegove, mislim Bronsonove smrti, mogli bismo imati i koristi.

– Kako to misliš?

– Ti se želiš riješiti Ravena, a i ja želim to isto. Sada to možemo učiniti a da ni prstom ne maknemo. Jesi li ikada ovo vidio?

Iz džepa prsluka izvukao je zlatni prsten s dijamantom.

– To je Ravenov prsten, što ga je do prošle subote nosila Sue Bigelow. Bacila ga je Ravenu poslije njegova obraćuna s Bronsonom. Tražio ga je u uličnoj prašini ali ga nije našao. Našao sam ga ja, samo što to nitko ne zna i svi misle da je prsten kod Ravena. I sada je dovoljno da odvučemo Bronsonovo tijelo u grad, da kažemo kako smo ga našli na putu prema gradu, gdje ga je očito netko ustrijelio iz zasjede, i da dometnemo kako smo neposredno uz njega na tlu našli ovaj prsten. Poslije toga naš će posao obaviti šerif. A s takvim dokazom nema suda koji ga ne bi osudio na smrt. Tako ćemo se riješiti Ravena, a ti ćeš napokon moći preuzeti Ranč Rolling R.

– Nije to ni tako glupa ideja. Učinit ćemo kako predlažeš – složi se Goodwin. – A što se tiče stoke, možeš je zadržati, no meni ćeš dati polovicu novca što ga dobiješ prodajom. A ako dodeš na ideju da mi to uskratiš, jedan će određeni šerif u Idaho dobiti anonimno pismo koje će mu objasniti kako stvari stoje s onim pljačkašem poštanskih kočija i ubojicom koji je bio poznat pod imenom Idaho Jaynes, a koji sada tvrdi da se zove Raskall. Gdje je, dakle, ta stoka i kad ćeš dobiti novac?

– Goveda su skrivena u blizini

onoga napuštenog rudnika zlata. Ostat će tamo pet dana. Navratimo u subotu oko podneva, pa ćemo zajednički odjahati u skrovište.

Goodwin je pažljivo promatrao Raskalla. Vidio je prikriveni bljesak u njegovim očima. Znao je da se sprema prijevara. Ali pričinio se kao da ništa ne vidi i nasmijao se.

— Slažem se, doći ću. A ti pazi što radiš. I pobrini se da se ovdje opere krv s poda ukoliko šerif usput navrati.

XVII

U ranu zoru Raven je napustio skrovište u planinama kamo se sklonio pred potjerom s Raskallovim rančom. Želio je ponovo prokrstariti okolicom napuštenog rudnika zlata, jer je sad znao da je njegova stoka tamo negdje sakrivena. Upravo se približavao putu što je vodio od ranča Velikog G prema Bradleyju kad je začuo topot kopita. Zastao je zaklonjen drvećem da vidi tko to dolazi.

Na putu su se pojavila kola na kojima su sjedila dvojica ljudi. Treći je jašio pred njima. U kolima je ležalo nešto veliko pokriveno grubim pokrivačem. Bilo je očito da im se žuri. Ta užurbanost i čudni predmet u kolima pobudili su Ravenovu znatiželju. Potjerao je konja natrag, zaobišao put i izbio na drugi brežuljak što ga je dovelo mnogo bliže skupini koja ga je zanimala. Sada je već mogao prepoznati pojedince. Na kolima sjedili su Harry Dale i jedan od Goodwinovih gonika, a sâm Goodwin pratio ih je na konju.

Sada je mogao bolje razaznati i predmet u kolima. Vidio je da je to tijelo nekog čovjeka čvrste građe. Prema svemu sudeći, mogao je to biti samo Bronson i očito je bio mrtav. No čak i ako je riječ o Bronso-

nu, Raven se ipak pitao zašto Goodwin prati kola prema gradu.

Opet je potjerao konja držeći se po strani od glavnog puta sve dok nije stigao neposredno pred grad. No radije je odlučio ostati. Vidio je kako su kola ušla u glavnu ulicu i zaustavila se u oblaku prašine pred šerifovim uredom. To je već postajalo zanimljivo. Goodwin je ušao u ured, a nekoliko trenutaka poslije izašao je zajedno sa šerifom. Ovaj je uzbuđeno mahao rukama. Po onome što se zatim dogodilo Raven je zaključio da je skupljao potjeru. Jer ljudi su se razletjeli na sve strane i ubrzo se vratili s osedlanim konjima i oružjem.

Raven je razmišljao da li da ipak ode u grad da vidi tko je to zapravo ubijen ili da se vrati prema brdima. Odlučio se za povratak u planine, odakle će moći pratiti kretanje potjere. Poslije četvrt sata potjera je projurila pored grmlja iza kojeg se sklonio. Sa zaprepaštenjem je ustanovio da ide ravno prema njegovu ranču. Shvatio je da je upao u nešto što mu je Goodwin namjestio. Nije još znao što je to. Potjera se zaustavila u dvorištu Rolling R. Ljudi su sjahali i pošli u potragu. Poslije desetak minuta, kad su sve pretražili i razmijenili nekoliko riječi s Hallom, gonikom kojega je ostavio na ranču, ponovo su se okupili i spremili na odlazak. Dvojica su, međutim, ostala.

Potjera je krenula dalje prema jugoistoku, prema ranču Long Bow. Raven nije znao što se zbiva, ali jedno mu je bilo jasno: netko od ljudi s Velikog G bio je ubijen, a on je bio okrivljen za njegovu smrt. Nije više mogao u grad, a nije mogao ni na vlastiti ranč. Mogao se samo skrivati u planinama. Već šesnaest sati nije ništa jeo i nije bilo mjesta gdje bi se mogao zaustaviti da nabavi malo hrane.

Usmjerio je konja prema planinama i tjerao ga bez prekida dok nije prošlo podne. Imao je sreće da naleti na jednoga divljeg zeca, kojega je pogodio drugim hicem. Skupio je granje, založio vatru, ogulio zeca i pripremio ručak.

U toku poslijepodneva spazio je da se potjera razbila u dvije skupine, koje kreću prema planinama. Shvatio je da se ne smije zadržavati na jednom mjestu. Promatrao je kamo kreću i odlučio da se probije između njih prema svojem ranču. Plan je uspio. U predvečerje je stigao do uzvisine iznad ranča i u dvorištu spazio onu dvojicu ljudi iz potjere što ih je šerif tamo ostavio.

Znači, ništa od toga. Morat će pokušati na Long Bowu. Ako šerif tamo nije nikoga ostavio, naći će Sue i ona će mu reći što se zapravo zbiva. Stigao je do ranča oko devet sati navečer. Svjetlo je prodiralo samo kroz prozor glavne zgrade. Šerifove ljude nigdje nije vidio. Bojao se susreta s njima, jer nije želio nikoga ustrijeliti da bi sačuvao svoju slobodu. Prošao je pored korala, sjahao i zaputio se prema verandi. Sue je otvorila vrata prije no što je uspio pokucati. Prepoznavši ga u žutom svjetlu što je prodiralo iz sobe, zaprepašteno je ustuknula. Gledala ga je i Raven je pomislio kako je nikad nije vidio tako hladnu i tako ogorčenu.

– Ti zaista imaš dobre živce kad dolaziš ovamo s potjerom za petama.

Gurnuo ju je u sobu i ušao za njom.

– Reci mi, Sue, što se zapravo događa?

– Što se praviš kao da ne znaš da je Bronson ubijen s leda?

– Dakle, ipak je to bio Bronson. Dobro sam pretpostavljao. A kako im je uspjelo povezati njegovu smrt sa mnom?

Odgovorila je glasom oštrim kao sječivo noža:

– Misliš li ti zaista da sam ja takva budala? Ti si ubio Bronsona. Ti ne možeš bez ubijanja. Valjda te takvim učinio onaj posao na željeznici. No sada si otišao predaleko. Zakon te ne može štititi.

– Što mene povezuje s tim ubojstvom? To moram znati!

– Prsten što sam ti ga vratila. Pronađen je pokraj njegova tijela. Čujem da je Bronson sinoć pošao u grad, ali očito nikad tamo nije stigao. Ujutro, kad je Goodwin to čuo, pošao ga je tražiti. Našli su ga mrtvoga u grmlju uz glavni put prema gradu.

– Samo nastavi! Da čujem priču do kraja!

– Vidjelo se da je mrtav već nekoliko sati. Metak iz revolvera kalibra 45 pogodio ga je u leđa. Po tragovima su ustanovili da je u blizini dulje vremena čekao neki jahač. A pokraj Bronsonovog tijela našli su prsten. Vjerojatno ti je ispao iz džepa.

Dok je govorila, gledala ga je pogledom koji je odavao da vjeruje sve što su joj ispričali i da ga smatra podmuklim ubojicom.

– Lijepo su to smislili – rekao je.

– Kako to misliš?

– Ja nisam ubio Bronsona. Čak ga nisam ni vidio prošle noći. No nešto se prošle noći dogodilo i Bronson je ubijen. Goodwin je nanišao dobru priliku da to poveže sa mnom i da me se tako riješi. A što se tiče prstena, to je moja greška.

– Znači, priznaješ da si ubio Bronsona?

– Ništa ja ne priznajem. Ja nikad nisam imao taj prsten. Kad si ga bacila, pokušao sam ga naći u prašini ali nisam uspio i otišao sam.

– I ti misliš da ću ja samo tako povjerovati kako si ostavio na ulici prsten koji vrijedi tri stotine dolara?

– Ne, ne očekujem da ćeš mi povjerovati, kao što znam da nećeš vjerovati kad ti kažem da tvoj predradnik radi zajedno s Raskallom i da su njih dvojica pokušali razbiti naša stada. A radili su po Goodwinovu naređenju.

– Dokaži to! – izazivala ga je.

– Ovog trenutka još ne mogu, ali skupit ću dokaze. A dokazat ću i da je Goodwin našao moj prsten. Ili je to bio netko od njegovih ljudi...

Prekinuo je rečenicu začuvši u tihoj noći buku dolazećih konja. Čulo se da dolazi velika skupina jahača.

– Valjda opet potjera. Što ćeš učiniti?

– Neću te sakriti. Brini se sâm za sebe.

Stajao je osluškujući i razmišljajući. Bilo je neoprezno ostaviti vranca u dvorištu. Odmah će ga prepoznati. Pošao je prema vratima, okrenuo se i dobio:

– Hvala ti, Sue. Hvala ti na svemu.

Izašao je kroz stražnja vrata i nestao u noći upravo u trenutku kad se iz dvorišta začuo Goodwinov glas.

– Šerife, Raven je ovdje. To je njegov konj.

Čula je kako su se ljudi rastrčali po dvorištu, a zatim je netko pokušao na vrata. Ne čekajući odgovor, ušli su šerif i još trojica ljudi. Na njihovo pitanje bez oklijevanja je odgovorila da je Raven upravo izašao kroz stražnja vrata. Ta njena spremnost da ga oda začudila ih je, baš kao i Goodwina, koji im se pridružio.

– Znači, baš ne voliš, previše ubojice?

– Pustite me na miru! Izadite napolje! Rekla sam vam da je ovdje i

što još hoćete od mene?

Izašavši iz kuće, Raven je potrčao prema sjeniku. Bilo je mračno kao u rogu. Čuo je kako ljudi prolaze blizu njega, a jedan je trenutak zastao tik do njega tražeći neku svjetiljku. Nije ga zamijetio. Raven se polako iskrao iz sjenika i na koljenima i laktovima prikrađao pojilištu. Nastojeći da proizvede što manje buke, uronio je u vodu upravo u trenutku kad su članovi potjere počeli paliti svjetiljke.

Raven je gledao što se događa napola uronjen u vodu. Desetak metara lijevo od njega stajali su šerif i Goodwin.

– Ni traga Ravenu. A mora biti negdje ovdje.

Pošli su polako prema njemu a Raven je duboko udahnuo i zaronio. Voda je bila neugodno hladna. Znao je da neće dugo izdržati. Pluća su ga počela boljeti, a udarci srca odjekivali su poput bubnja u njegovim ušima. Napokon su šerif i Goodwin prošli i on je mogao izroniti, otvoriti usta i duboko udahnuti. Još je dvadeset minuta proveo u vodi. Članovi potjere napokon su se popeli u sedla noseći svjetiljke. Namjeravali su pretraživati okolicu ranča, jer su poslije bezuspješne potrage u dvorištu pretpostavljali da se Raven uspio provući kroz njihov обруč. Znali su da nema konja pa su se nadali da nije mogao daleko odmaći.

Raven se usudio izaći iz vode tek kad je potjera dobrano odmakla. Stresao je vodu s odjeće, dršćući na svježem noćnom zraku. Šerif je, doduše, odveo njegova konja, ali je zaboravio konje u koralu. Prikrao se jednom, brzo ga osedlao, zajahao i potjerao. Odlučio je proći ravno kroz potjeru.

XVIII

Dok je potjera pretraživala ranč, Sue nije izašla iz svoje sobe. Činilo

joj se kao da je ukočena. Srce joj je jedva tuklo. Ništa nije mislila, ništa nije osjećala osim velike praznine u sebi.

Čekala je da čuje pobjednički uzvik koji će označiti da su pronašli Ravena. Minute su sporo, mučno sporo prolazile. Nikakav se uzvik nije čuo. A tada su napokon šerif i Goodwin ponovo ušli u kuću. Cijelu su je pretražili. Čula je kako pomiču ormare, kako prevrću stvari. Šerif je ušao i u njenu sobu, promrm-ljavši jedva čujnu ispriku. Ostala je ležati na krevetu ne odgovorivši mu.

Onda su otišli. I dalje se nije micala. Prilično je vremena prošlo prije no što je sišla u prizemlje. Hodala je ukočeno kao da ruke i noge više ne pripadaju njenom tijelu. Bila je na rubu sloma. Njene su umorne oči lutale mračnim obroncima planina. Negdje daleko zavijao je kojot. Stresla se. Poslije kad se vratila u svoju sobu i legla, nikako nije mogla zaspati. Tek pred jutro zapala je u nemiran san. Mučile su je more.

Vidjela je Bronsona kako tumara okolo s velikom otvorenom ranom na ledima. Tamna je krv curila iz rane, a njegovo je lice bilo lice smrti. Zatim se prizor promijenio i ugledala je Ravena. Držao je u ruci revolver s dugačkom cijevi iz koje se izvijao dim. Smješкао se, a na dlanu je držao prsten s dijamantom. Samo što dijamant nije svjetlucao sebi svojstvenim sjajem već krvavo crvenim odsjajem rubina. A onda se prsten pretvorio u zamku, koja se zatvorila oko Ravenove glave. Probudila se neposredno poslije izlaza sunca, sva okupaña u znoju. Bila je umornija no kad je legla. Jedva je ustala. Pošto se okupala i obukla, osjećala se malo bolje. Ali nikako se nije mogla otresti tih strašnih noćnih prividenja. Sve se

skupilo i pritiskalo je – smrt njena oca, i polagana propast ranča, i ubojstvo Bronsona. Prošle se noći bojala Ravena. Sad je znala da mu je učinila krivo. Došao je jer je trebao njenu pomoć, jer se nije mogao obratiti nikome drugome. A ona mu nije pomogla.

Učinila je strašnu grešku, pogrešku koju će on možda platiti svojim životom. Tek sada kad je otišao i kad su ga gonili kao pobješnjela psa, tek je sada shvatila koliko ga želi i voli. Nikad prije nije mislila da može osjećati tako duboko. Zнала je da Raven nije ubio Bronsona. Neprekidno je sama sebi govorila kako ga potjera ne smije uhvatiti.

Pošla je do koral. Zamijetila je da nedostaje jedan od njenih konja i to je pobudilo slabu nadu. Samo ga je Raven mogao uzeti. Ipak, pretpostavke je nisu zadovoljavale. Htjela je znati što se dogodilo. Osedlala je konja i odjahala u Bradley.

U gradu svi su bili uzbuđeni. Nitko nije govorio ni o čemu drugome nego o Ravenu i potjeri. To ju je uplašilo, ali ju je istodobno ohrabрила činjenica da Ravena još nisu uhvatili. Ipak, znala je da on vodi bitku koju mora izgubiti. Većina je njegovih ljudi tjerala stado prema željezničkoj stanici. Bio je sâm. Ako ga uhvate, izgubit će i ranč, i život. Ostala je u gradu gotovo cijeli dan.

Ravena nisu ulovili ni idućeg dana. No Sue se pitala u strahu kako dugo može izdržati. Šerifovi stražari i dalje su bili na Rolling R i oko Elbow Benda. Henley je tjerao stado i ne znajući što se zbiva. Ako je netko mogao pomoći Ravenu, bila je to samo ona. Morat će ga potražiti.

U trenutku kad je donijela tu odluku, obuzeo ju je očaj. Kako da ga pronađe kad gaiskusni šerifovi tragači nisu uspjeli naći? Odjednom se sjetila gdje bi mogao biti.

Daleko u planinama, po strani od svih utabanih putova, bila je jedna mala spilja u kojoj su se nekad u boljim danima Raven i ona znali sastajati. Možda se Raven tamo sklonio, iako iz spilje nije bilo drugog izlaza, pa se ona lako mogla pretvoriti u smrtonosnu zamku. Sue je odlučila pokušati. Napunila je dvije velike torbe hranom, pričvrstila ih na sedlo, uzjahala i krenula.

Pretpostavljala je da će oko podneva stići do spilje. U to vrijeme šerif se poslije dobrog doručka na ranču Veliko G spremao obnoviti potjeru. Imao je teškoća jer su njeni članovi, trgovci iz Bradleyja, htjeli natrag u grad. Bilo im je dosta. Obratio se Goodwinu:

– Neki od tvojih goniča morat će položiti zakletvu kao moji pomoćnici.

– Mogu ti dati petoricu. Ostale i sâm trebam. Pošao bih i ja s potjerom, ali na ranču ima mnogo posla.

– Hvala. I petorica će biti dovoljna.

Anne Maynard promatrala je sve što se zbivalo u dvorištu s velikim zanimanjem. Kad je šerif krenuo prema svome konju, zaustavila ga je i povukla u stranu.

– Ako zaista želite uhvatiti Ravena, preporučila bih vam da pazite na Bow Long ranč. Ostavili ste stražare na Rolling R, ali nitko ne pazi na Sue Bigelow. A Raven će sasvim sigurno kod nje potražiti pomoć.

– Griješite. Posvadali su se. Htjela nam ga je predati prošle noći i gotovo smo ga uhvatili na njenom ranču.

– Čula sam, ali poznajem ja nju. Bila je ljuta i povrijeđena. Ali kladim se da joj je sada žao i da se grize.

Umiješao se Goodwin.

– A što je s tobom, Anne? Da se možda i ti ne grizeš?

– Nemoj mene miješati u to. Ja vam tvrdim da će on pokušati doći do Sue ili će ona pokušati njega pronaći. Možda ona zaista mrzi borbu, ali zaljubljena je u njega i...

Goodwin se opet umiješao:

– A ti bi željela da on bude zaljubljen u tebe.

– Nije istina! – odvratila je bijesno.

– Radije se ne miješaj u to. To su stvari koje se tebe ne tiču. Dugo sam sumnjao da ne možeš zaboraviti Ravena. Bolje bi bilo da ga definitivno zaboraviš.

– O tome se ti nemoj brinuti.

Okrenula se i otišla i nitko od ljudi u dvorištu nije zamijetio iznenadnu promjenu izraza njena lica. Živost se pojavila u njenim očima, a korak joj je postao lagan. Izašla je iz svoje sobe tek kada je potjera otišla, osedlala svoga konja i potjerala ga preko ravnice prema Long Bowu. Ako šerif neće paziti na taj ranč, onda će to ona učiniti. Bila je sigurna da će Sue pokušati spasiti Ravena.

Bila je udaljena od Long Bowa nekoliko kilometara kad je opazila nekog usamljenog jahača kako žuri prema zapadu, prema planinama. Jahač je bio obučen u mušku odjeću, ali nešto u njegovu držanju bilo joj je sumnjivo. Bila je uvjerena da je to djevojka i da to ne može biti nitko drugi nego Sue.

Podbola je konja i skrenula ga također prema zapadu. Poslije dvadeset minuta približila se nepoznatom jahaču i sada je bila sigurna da je to Sue Bigelow. Zamijetila je napunjene torbe pričvršćene uz sedlo. Znala je što to znači. Zadovoljno se nasmijala, spremna slijediti djevojku pred sobom do kraja njenog puta.

XIX

Kasno poslije podne, stojeći u otvoru što je vodio u spilju, Raven je zamijetio jahača koji se približavao. Bio je umoran i izmučen. U proteklih dvadeset sati samo je jednom jeo. Nije se usuđivao pucati na divljač da zvuk hitaca ne bi privukao potjeru. Nije znao gdje je potjera, ali ovaj usamljeni jahač, koji mu se približavao, ispunio ga je zabrinutošću.

Izvukao je revolver i sklonio se iza velike stijene. Načas je izgubio jahača iz vida. Ali bio je siguran da ide upravo prema njegovu skloništu. Topot kopita sve se više približavao i jahač je napokan izblio kroz grmlje. Prepoznavši ga, spustio je revolver.

– Dakle, pretpostavljala si da ću biti ovdje.

– Nadala sam se da ću te naći. Bila sam tako zabrinuta.

Crte njegova lica nisu se opustile. Grubo je upitao:

– A gdje je šerif i njegova potjera?

– Zar misliš da sam ih dovela ovamo?

– Zar nisi?

– Bille, nikad tako nešto ne bih mogla učiniti.

– Neki dan nisi tako govorila.

– Oprosti mi. Nisam znala što radim. Nikad ni zbog čega nisam tako žalila kao zbog toga. Cijelu noć nisam spavala brinući za tebe i pitajući se jesu li te uhvatili.

– Ja sam ubojica, a ti si mi ne jednom rekla da ne podnosiš nasilje. Da nisi zaboravila što si govorila?

Vidjela je da on neće popustiti. Ponos mu to nije dopuštao. Ona je morala prijeći cijeli put. Prišla mu je. Nije ga dotakla, ali su ga njene oči gledale većom snagom no što bi

bila snaga njenih ruku obujmljenih oko njega.

– Nisi ti ubio Bronsona. Nisam to znala one noći. Sada znam. Nemoj me pitati kako. Jednostavno – znam. Došla sam ti reći kako znam da sam pogriješila. Došla sam ti pomoći ako mi dopustiš.

– Ako mi dopustiš – ponovio je.

Gledao ju je, upijajući očima njenu ljepotu. Obujmio ju je rukama i poljubio. Privila se uz njega ne opirući se. Usne su im se srele u poljupcu koji je uzvratila strašću jednakom njenoj. Napokon su se odvojili.

– Kladim se da ovih dana nisi mnogo jeo. Sada ću se ja pobrinuti za to.

– Jesi li sigurna da te nitko nije slijedio?

– Jesam, nebrojeno sam se puta ogledavala. Donijela sam dovoljno hrane za nas oboje za više dana.

– Za oboje?

– Da, Bille. Ne možeš ostati ovdje u brdima. Prije ili poslije potjera će te pronaći. Kad bismo samo mogli otići nekamo daleko!

– Hoćeš reći da bi se odrekla svega, i ranča, i prijatelja, da odeš sa mnom?

– Da, ako bi to spasilo tvoj život.

Opet ju je zagrljio i poljubio. Nikad mu se nije činila tako poželjnom.

– Ako je ikad jedan muškarac volio ženu, onda ja volim tebe. Ali tako nešto nikad ne bih mogao tražiti od tebe. Do sada sam bježao. Više neću. Bježeći neću ustanoviti tko je ubio Bronsona. I neću uspjeti osujetiti Goodwinove planove.

– Ne možeš ići natrag! Tu je potjera.

– Ništa zato. Bolje da me ubiju nego da ostatak života provedem u bijegu.

U spilji su naložili vatru i počeli pripremati jelo. Upravo su se spre-

mali da počnu ručati kad je izvana odjeknuo glas Anne Maynard. Držala je u ruci mali revolver, zadovoljno se smiješeći.

– Mislila sam da ću vas tu pro-
naći.

– I što će sada biti? – upita Raven.

– Ovisi.

– O čemu?

– O tebi. Potjera nije daleko odavde. Zapravo, zamijetila sam ih prije nekih pola sata, ali ovi me nisu vidjeli. Još im možeš pobjeći preko granice, uz uvjet da odemo zajedno! Ti i ja!

Anne je prijeteci podigla revolver prema Sue koja je ljutito pošla prema njoj.

– Što se čudiš? Ti dobro znaš da smo Bill i ja nekad bili u prijateljskim odnosima. Čini mi se da ga nikad nisam uspjela posve zaboraviti. Još ga želim. I želim ga dovoljno jako da sam spremna boriti se za njega. To je nešto što ti nikada nisi naučila – boriti se za stvari koje želiš.

– Ako odbijem? – upita Raven.

– Onda je s tobom svršeno. Sve što moram učiniti to je da opalim dva hica i potjera će dojuriti ovamo.

– Anne, odgovorim: ne. To je bio moj odgovor još prije tri godine i ja mislim da on i danas vrijedi.

– Sam si to tražio – rekla je podižući revolver.

U tom trenutku Sue se bacila na nju. Oboje su odletjele na tlo. U padu je revolver jednom opalio. Jačina udarca izbacila ga je iz Annine ruke. Sue se bacila na nju udarajući je rukama i vrišteći:

– Ako želiš borbu, evo ti borba!

Udarila ju je napokon šakom u bradu što je na trenutak omamilo Anne. Sue je to iskoristila, brzo ustala i dograbila njen revolver.

Gledala je oko sebe divljim pogledom, brzo i teško dišući.

– Dakle, ti ga zaista želiš – primijeti Anne ležeći na tlu.

– I te kako ga želim. A sada ćemo ti i ja ostati ovdje i gledati ga kako odlazi izmičući potjeri.

U dolini su odjeknula dva hica. Odgovorila im je puščana vatra negdje u blizini.

– Vukovi se skupljaju. Čini se da je već prekasno za bijeg – zlobno će Anne.

– Bille, požuri! Ne možeš dopustiti da te uhvate.

– Hvala, Sue. Do viđenja – odvrati Raven.

Provjerio je da li su svi meci u bubnju revolvera. Osjećao je da će ga trebati. Pitao se koliko je potjera zapravo blizu. Izbio je na ravnicu. Olakšano je odahnuo ne spazivši nigdje šerifove ljude. Skrenuo je oštro prema jugu i potjerao konja prema stotinjak metara udaljenim stablima.

Iznenada je sa strane na proplanku izjurila skupina konjanika. Njihov vođa je zaurao pokazujući rukom prema Ravenu. Metak je prozujao pored bjegunčeve glave. Raven je podbo konja. Okrenuo se u sedlu izvukavši revolver i opalio prema potjeri. Pogodio je konja prvog jahača i on se srušio, a prvi koji je dolazio iza njega nije ga uspio izbjeći pa je i on posrnuo. Bilo je to dovoljno da ostatak potjere zaustavi nekoliko sekundi. Raven je na vrijeme stigao do drveća. Iza sebe čuo je viku i pucnjave iz pušaka. No strijelci nisu dobro gađali.

Potjera se nastavila. Drveće je na trenutke sakrivalo Ravena od proginitelja. Napokon su se stabla prorijedila i on se opet našao na otvorenom. Pred njim pružalo se nekoliko kilometara valovitog terena, prekrivenog travom i niskim

grmljem. Opet je podbo konja. Progonitelji su ponovo pripucali. Nije mu bilo jasno odakle njegovu konju nova snaga, ali sa zadovoljstvom je zamijetio da polako i sigurno izmiče potjeri.

Serif i njegovi ljudi i dalje su pucali, ali meci sada više nisu dostizali Ravena. Potjera je već zaostala gotovo puni kilometar.

Kada je dosegao novu skupinu stabala, osvrnuo se u sedlu. Progonitelji su sada bili još samo tamne točkice na zapadnom obzorju, okupanom crvenilom zalazećeg sunca. Još pola sata i past će sumrak. A zatim dolazi tamna noć, koja će onemogućiti potjeri da ga slijedi.

Polako je povukao uzde usporavajući konja. Znao je da je uspio. Barem za sada. No bio je to samo privremeni uspjeh. Opet je počeo razmišljati o tome kako da razbije urotu što su je njegovi protivnici skovali i da dokaže da nije ubio Bronsona.

XX

Zrak je počinjao titrati od vrućine novog dana kad je Raven stigao u blizinu napuštenog rudnika zlata. Ubrzo pošto je ostavio potjeru iza sebe, zaustavio se i zanoćio. Bio je gladan. Nagli odlazak iz pećine spriječio ga je da ponese bilo kakvu hranu.

Pritegao je opasač i nastavio jahati. Kako je on vidio stvari, imao je samo dvije mogućnosti. Ili je mogao poći natrag prema obroncima pokušavajući pronaći Raskalla i Goodwina i prisiliti ih da kažu istinu o Bronsonovoj smrti i o krađi stoke, ili je mogao ostati tamo gdje je bio i sâm tražiti ukradenu stoku. Ta mu se druga mogućnost činila prihvatljivijom. Osim toga, bio je još jedan razlog zbog kojega se odlučio za nju. Dobar je dio noći pro-

veo budan razmišljajući o tome gdje bi mogla biti ukradena stoka. Zaključio je da ključ tajne njenog nestanka treba tražiti negdje u blizini napuštenog rudnika.

Jašući strmim obronkom, spazio je na hrptu susjednog brda nekog jahača. Povukao se u zaklon prije no što ga je ovaj mogao zamijetiti. Po smjeru u kojem se kretao učinilo mu se da i taj neznancu ide prema rudniku. To mu je dalo novi poticaj.

Potjerao je konja u velikom luku, nastojeći presjeći put neznancu. Uspio je zaista prije njega stići do raskršća gdje ga je želio sačekati. Poslije tri minute čuo je odjek kopita na kamenom tlu. Zvuk se pojačavao. Priljubio se uz stijenu uskoga kanjona neposredno do raskršća. Jahač je naišao iza okuke i Raven je prepoznao Lancea Davida, čija je desna ruka bila u zavoju. U istom trenutku i David je njega spazio i pokušao lijevom rukom izvući revolver.

– Previše si spor ljevicom. Kakva te to zmija ujela u desnu ruku?

– Ne tiče te se.

– Samo nastavi izvlačiti taj revolver, ali učini to vrlo polako i vrlo oprezno. A kad ga izvadiš, odbaci ga što dalje možeš.

David ga je bijesno gledao, ali nije mu preostalo ništa drugo nego da posluša. Kad je revolver odletio u prašinu, Raven se zadovoljno nasmijao.

– To smo, dakle, obavili. A sada ti i ja možemo nastaviti put prema napuštenom rudniku. Imam osjećaj da su moja ukradena goveda tamo negdje. A ako upadnem u teškoće, ti ćeš mi pomoći.

– Od mene ne očekuj nikakvu pomoć!

– Pa i ne očekujem. U svakom slučaju možeš mi praviti društvo

dok ja budem tražio. Hajde, kreći, i to tako da uvijek budeš ispred mene.

David se ogledavao kao da očekuje da će se odnekuda pojaviti drugi jahači. No sve je bilo mirno. Pokrenuo je konja, a Raven ga je slijedio. Obronak je postajao sve strmiji. Sunce je sve žešće peklo.

Stigli su do proplanka s kojega je pucao pogled na napušteni rudnik. Raven je pažljivo promatrao krajolik. Dokle je oko sezalo sve je bilo prazno i napušteno. Bili su sami pod užarenim suncem. Pošli su dalje. Raven je želio pogledati teren iz smjera iz kojeg je morala doći ukradena stoka. Nadao se da će od tamo možda nešto otkriti. Pažljivo je promatrao svako drvo i svaki grm. Iznenada je na jednom grmu spazio nekoliko slomljenih graničica. Zaustavio se.

Graničice su bile nedavno polomljene. Sagnuo se da bolje pogleda i uzviknuo od iznenađenja. Zavukao je ruku u bodljikavi grm i izvukao snop već osušenih grana povezanih konopcem. Pokazao ih je Davidu.

– Da li te to podsjeća na nešto?

– To je samo snop granja. Što bi to trebalo značiti?

– Možda ništa, a možda mnogo. Možda je to nešto što su upotrebljavali tvoji prijatelji koji su ukrali moju stoku.

– A što bi čovjek mogao time učiniti?

– Na primjer, brisati tragove na tlu. Još je nekoliko takvih snopova iza ovoga grma. Svi su povezani dugačkim komadima užadi. Jahač koji vuče takav snop iza sebe, vrlo će uspješno izbrisati svaki trag koji bi upućivao na to da je ovuda prošlo stado.

Dobacivši oštar pogled Davidu, Raven se uvukao u grm. Izašao je poslije petnaestak sekundi noseći u

rukama pijuk.

– Evo novog dokaza. A našao sam i nekoliko lopata. To upotpunjuje sliku.

– Ma nemoj! A kako?

– Rovovi napuštenog rudnika vjerojatno nisu posve zatrpani. Da su ove lopate pripadale rudarima koji su tu nekad kopali, one bi bile posve zardale. Ove što sam ih ja našao dobro su očuvane i relativno nove. A to može značiti samo jedno – da je, naime, moja ukradena stoka utjerana u rudnik. S druge strane vjerojatno postoji prolaz u neku dolinu. Riješio sam zagonetku.

David se smijao, ali njegov je smijeh zvonio šuplje a oči su mu nervozno titrale.

– Misliš da nemam pravo?

– Ti si posve lud.

– Dobro, dobro. Već ćemo mi vidjeti tko je od nas dvojice lud. Ide-mo u rudnik. A ti ćeš prvi.

David je potjerao konja, ali vidjelo se da to čini nerado, oklijevajući. Opet se ogledavao lijevo i desno. Raven je po tome zaključio da je imao pravo kad je mislio da je stoka povedena u rudnik. Morat će pripaziti, jer svakog bi se trenutka mogao susresti s nekim od napadača.

No ni u jednom trenutku nije ni pomišljao na to da odustane. Zaostao je samo malo iza Davida, kako bi bio spreman na svako iznenađenje ako ga David pokuša zaskočiti. Već su se bili posve približili ulazu u rudnik kad je Raven opazio jednoga osedlanog konja. Stajao je napola u ulazu rudnika i duboka sjena ga je gotovo potpuno sakrivala.

Raven se uspravio u sedlu. Doviknuo je Davidu neka stane. Iznad sebe začuo je neki sumnjivi zvuk. Pokušao se okrenuti, ali bilo je prekasno. Neko se teško tijelo srušilo na njega. Izletio je iz sedla. Čvrste su

ga ruke držale u željeznom zagrljaju. Cijev revolvera spustila se grubo na njegovu glavu. A dalje bila je samo tama...

XXI

Kad se Raven osvijestio, našao se u nekoj maloj mračnoj prostoriji. Nagon mu je govorio da je u napuštenom rudniku. Prostorija je bila osvijetljena samo treperavim žutim svjetlom što ga je bacala svjetiljka obješena o zid. Opazio je grubi drveni stol i tri stara sanduka što su služili kao stolice.

Pored stola stajali su Ty Raskall i Lance David, razgovarajući s nekim visokim tamnokosim čovjekom nesimpatičnih usta, čupavih obrva i duge neuređene kose. Raven je zaključio da bi to mogao biti Duke Leeming, pljačkaš koji se bavio preprodajom ukradene stoke. Polako je sjeo trljajući jednom rukom glavu. Lance David se naglo okrenuo.

Raven je osjećao kako mu se snaga polako vraća. I glava mu se razbistrila. Boljelo ga je samo još ono mjesto gdje ga je Leeming pogodio revolverom.

Opet se malo pomaknuo prema naprijed. Izraz lica nije mu se promijenio, ali bio je napet do krajnjih granica. Još samo jedan korak i moći će prijeći u akciju. No Duke Leeming je spriječio njegove namjere. Prišao je Raskallu i rekao:

– Slušaj, Ty! Ne želim ovdje gubiti vrijeme. Momci čekaju da otjeraju stoku u onaj skriveni kanjon iza rudnika. Htio bih svakako krenuti prije zalaza sunca.

– Slažem se. Riješi se tih goveda i vrati se ovamo za deset dana s novcem. Poslije toga imat ćeš za tebe specijalni zadatak.

– Kakav zadatak? – upita oštro Leeming.

Raskallove su oči neugodno svjetlucale kad je odgovorio:

– Obračunat ću se s Goodwinom. Dosta mi je toga da za njega obavljam prljave poslove. Morao sam na to pristati jer me drži u šahu. Ali neću više primati njegova naređenja. Ionako pretpostavljam da bi mi jednog dana zahvalio udarcem u leđa. Ja ću ga preduhitriti. Kad se vratiš, objasnit ću ti plan koji sam smislio. Uništiti ćemo Goodwina, njegove ljude i njegov ranč.

Zvuk koraka na ulazu natjerao je Raskalla da se naglo okrene. U prostoriji je odjeknuo neprirodno prijazni Goodwinov glas.

– Možeš odmah ispričati taj plan. Svi bismo ga rado čuli.

Goodwin se uvukao kroz prozor što ga je Raven spazio na stražnjem zidu. Zajedno s njim došao je i Harry Dale. U prvom trenutku činilo se da će se i Raskall i Leeming baciti na došljake. No zastali su u pokretu ugledavši uperene revolve-re što su ih Goodwin i Dale držali u rukama. Ipak, Leeming ih je pokušao zavarati. Naglo se bacio u stranu, povukao revolver i opalio. Istog trenutka i Goodwin i Dale povukli su obarače. Goodwin je promašio, no mali je revolveraš dobro gađao. Pogodio je Leeminga usred prsiju. Sve se to odigralo u samo nekoliko sekundi. Raskall je stajao nepomično. Polako je spustio ruke.

– Dakle, ipak je tako kako sam pretpostavljao. Previše si velika kukavica da bi se usudio ući u otvoreni okršaj. Danas zaista imam sreću.

Oglasio se Raven.

– Ovdje je već i prije neugodno zaudaralo, ali otkako ste vas dvojica ušli, smrad je naprosto neizdržljiv.

Dale mu je polako prilazio. Cijev revolvera bila je uperena pravo u Ravena, a mali je revolveraš držao palac na kokotu.

– Dugo već čekam na to da ti pokažem kako si zapravo slab i

beznačajan. Čini se da je sada došlo moje vrijeme. Kuda hoćeš da te najprije udarim? A zatim dolazi metak.

Raven je zurio u dugu sivu cijev Daleova revolvera. Iz njega gledala je smrt, jednako kao i iz Daleovih krvlju podlivenih očiju. Ipak, Raven nije pokazivao nikakva znaka uznemirenosti. Stajao je mirno i uspravno, ne reagirajući na Daleove riječi. Samo je promrmljao:

– Radije pričekaj dok okrenem leđa. Ti i inače tako radiš, zar ne? Tako je bilo i kod starog Bigelowa?

Pitanje je očito pogodilo Dalea. Prijetio je:

– Ispraznit ću cijeli revolver u tebe ako ne zašutiš.

Sada se umiješao Goodwin.

– Nemoj mu prilaziti, budalo. Zar ne vidiš da te izaziva! Ako napraviš samo još jedan korak, on će te dohvatiti prije no što uspiješ povući obarač. Povuci se!

– Trebalo bi ga ipak dobro premlatiti, a onda predati šerifu.

– Ne! Imam ja druge planove. U međuvremenu, uzmi Raskallov revolver i pretraži Davida. Možda ima još negdje kakvo skriveno oružje.

Dok je Dale izvršavao naredenja, Raven se obratio Goodwinu:

– Imam novosti za tebe. Znam nešto što bi sigurno vrlo zanimalo šerifa. Čujem, naime, da si ti pucao Bronsonu u leđa.

– Ma nemoj! A tko ti je to rekao?

– Naš zajednički prijatelj – odvrati Raven pokazujući prema Davidu.

Goodwin se razbjescio.

– Prijavi lažljivče!

– Nije istina, nisam rekao ni riječi – branio se u strahu David.

Raven je nastojao iskoristiti priliku. Nastavio je:

– Zar zaista nisi? A tako si lijepo

pjevao tamo gore u brdima!

– Laže, sve je to izmislio. Nisam rekao ni riječi, ništa nisam rekao. Nemoj, nemoj pucati!

Posljednje riječi povikao je u paničnom strahu. Bilo je prekasno. S udaljenosti od dva metra Goodwin ga je hladnokrvno ustrijelio.

Ravena je zaprepastila Goodwinova bezobzirnost. Shvatio je da je njegov blef prouzrokovao Davidovu smrt. Svakako, David je bio otpadnik, pljačkaš i ubojica, ali ipak to je bilo hladnokrvno ubojstvo. Goodwin je sa sadističkim zadovoljstvom gledao tijelo ubijenog čovjeka. Okrenuo se Ravenu:

– Mrtvaci ne govore, nije li tako? Osim toga, nije on vrijedio ni metka koji ga je dokrajčio. A što se tiče Bronsona, David ga je ubio.

– David? – upita Raven s nevjericom.

– Baš on. Imali smo nekih problema na Raskallovom ranču. Sjećas li se, Ty? Bilo je to one noći kad si od Raskalla i Davida pokušao izvući informacije o tome kamo je nestala tvoja ukradena stoka. Bronson i ja pojavili smo se neposredno pošto si ti otišao. Bronson je premlatio Davida, a zatim mu okrenuo leđa. Dakako, to je bila pogreška.

– A čija je ideja bila da se meni natovari Bronsonova smrt?

– Raskallova. On je našao tvoj prsten u uličnoj prašini i poslije Bronsonove smrti predložio da ga upotrijebimo kao dokaz koji će baciti sumnju na tebe. Svi su znali za onu tučnjavu u kojoj te Bronson dobro obradio.

– Lijepo ste to smislili. A stari Bigelow? Kome si platio da njega makne? To nije mogao biti Raskall. Nije to posao za njega. A nije mogao biti ni Bronson. On se služio samo rukama. Dakle, morao je biti Dale.

Mali je revolveraš bijesno opsovao. Goodwin ga je pogledao i prividno mirno mu rekao:

– Što se uzrujavaš, Harry? Daka-ko da si ga ti ubio i dobio si za to dvjesto dolara. Valjda se još sjećaš? A dobio si još dvjesto dolara za jedan drugi posao. Gotovo sam to zaboravio.

Raven je shvatio da Goodwin govori o ubojstvu njegova brata. Ništa nije tajio pred njim. A bilo je jasno i zašto. Za njega je Raven već bio mrtav, a on je uživao u tome da, to svojoj žrtvi i pokaže.

Raskall je postao nervozan. Upitao je Goodwina:

– Zašto mu sve to govoriš? To je opasno!

Umjesto Goodwina odgovorio je Raven:

– Zar ne možeš pogoditi? Goodwinu ne može naškoditi ništa od onoga što kaže mrtvaču. A ja ću uskoro biti mrtav. Pretpostavljam da ćeš i ti biti.

Raskallove su se oči zaprepaste-no raširile. Lice mu je problijedilo.

– Ne! Valjda ne misliš...

– I te kako mislim – ubaci Goodwin i nastavi: – Ionako si me htio prevariti. Htio si me uništiti i zauzeti moje mjesto u Bradleyju. Ali preračunao si se. Dale je pazio na ovaj rudnik još od one noći kad je Bronson ubijen. Nikad ti nisam baš odviše vjerovao i pretpostavljao sam da ćeš pokušati namjestiti neku smicalicu. Dale je neki dan spazio Leeminga kako se uvlači ovamo. A kad si se danas i ti pojavio, odlučili smo da vam se pridružimo. Ulaz ovamo dobro je sakriven, ali, vidiš, ni to vam nije koristilo. Dale je pretpostavljao da ste stoku sakrili negdje blizu rudnika. A iz onoga što smo čuli, prisluškujući vaš razgovor, zaključujem da je imao pravo. Sada ćeš mi ti ispričati pojedinosti. Reći ćeš mi kako da dođem do te

stoke.

– Ništa ti neću reći. To ćeš sâm morati pronaći. Ionako mi ne bi koristilo da ti kažem.

– Naći ćeš stoku s onu stranu rudnika – ubaci Raven. – Ima neki prolaz kroz koji su je protjerali. A tragove su prikrili vukući za sobom snopove granja.

– A zašto ti to meni, zapravo, govoriš?

– Zato što su ta goveda vlasništvo Rolling R i Long Bowa i pretpostavljam da ti ionako nikad nećeš od toga imati koristi.

– Za čovjeka koji stoji na vratima pakla mnogo govoriš – primi-jeti Goodwin.

– Još me nisi ubio!

Iako je ostavljao dojam mirnog, pa čak i samopouzdanog čovjeka, Raven je znao da njegovo vrijeme istječe. Bez revolvera ili nekog drugog oružja bio je potpuno bespomoćan. Ipak, odlučio je upustiti se u borbu onog trenutka kad ustanovi da ga Goodwin želi dokrajčiti. Ništa mu drugo nije ni preostajalo. Prihvaćao je situaciju onakvu kakva je bila, staloženošću koja je zaprepastila Goodwina. Vlasnik Velikog G okrenuo se prema Daleu.

– Otidi napolje i pripremi sve!

Nešto u Goodwinovu pogledu i u Daleovu neugodnom osmijehu navelo je Raskalla da upita:

– Što namjeravate učiniti?

– Dale će postaviti dinamične štapiće oko ulaza u ovu prostoriju. I kad dinamit eksplodira, Raven i ti bit ćete ovdje da uživate u vatrometu.

Raskall je bio užasnut.

– Pa to je čisto ubojstvo! Daj mi barem još jednu priliku. Mogli bismo surađivati. Izruči Ravena šerifu i...

– Poslije svega što sam mu ispričao?

– Pa ne možeš me tek tako ubiti. Bili smo prijatelji. Osim toga, tu je i Anne. Ona i ja...

– Anne će se morati snaći i bez tebe – odvratio je Goodwin hladnokrvno i doviknuo Daleu:

– Požuri već jednom s tim dinamitom!

U tom trenutku Raven je odlučio. Nije imao što izgubiti. Pošao je prema Goodwinu.

– Meni se više sviđa metak.

– Ne miči se!

Raven je išao dalje kao da nije čuo Goodwinove riječi. Drugi mu se korak pretvorio u neočekivani skok. Goodwin je opalio. Metak je prozujao tik pokraj Ravenova lica. U istom trenutku u blizini ulaza začuo se Daleov usklik. Urlajući od straha i bijesa Raskall je iznenada ispod košulje izvukao mali revolver. Uperio ga je prema Goodwinu. Vlasnik Velikog G uspio ga je preduhitriti. Pogodio ga je jednim metkom. Raskall je pokleknuo držeći se za rame. Kad se Dale pojavio na ulazu, Goodwin je još jednom povukao obarač. Metkom je razbio svjetiljku. Dale je doviknuo:

– Izlazi brzo oдавде! Stavio sam kratke fitilje.

U tami je Raven samo osjetio kako je Goodwin protrčao pored njega. Spazio ga je tek kad se njegova silhueta ocrtala na pozadini danjeg svjetla što je prodiralo kroz uski ulaz. Pojurio je za njim. Spotaknuo se o nešto, pao i ponovo se digao. Iza sebe čuo je Raskallove panične poklike. Kad je bio samo još jedan metar udaljen od vrata, neka ga je nevidljiva snaga podigla u zrak i bacila natrag u dubinu sobe. Činilo se kao da će mu ušni bubnjići pući od gromke eksplozije. Tlo se treslo i podrhtavalo. Sa stropa i zidova padalo je kamenje.

Prašina ga je gušila. Čuo je kako pucaju grede što su držale strop.

Jedna ga je okrnula. Dobrih deset minuta nije se slijegala prašina u maloj prostoriji rudnika. Vladala je potpuna tama. Negdje daleko od sebe Raven je čuo Raskalla kako pita:

– Bille, je li s tobom sve u redu?

– Prikliještila me jedna greda. A što je s tobom?

– Ranjen sam u rame, ali to je sve. Možeš li se micati?

– Jedva!

U istom trenutku Raven je ugledao crveni plamen što je izbio iz cijevi revolvera, začuo prasak hica i osjetio kako se metak zabio u hrpu zemlje i kamenja tik do njega.

– Prokletstvo, što to radiš?

Ponovo se oglasio Raskallov revolver.

– Ubit ću te, eto to radim. Ima još jedan izlaz iz ove prostorije, a to nije onaj što su ga ove budale zatrpale dinamitom. Ja ću izaći, a kad budem vani već će se ukazati prilika da obračunam s Goodwinom i Daleom. No ovog trenutka počet ću s tobom.

U njegovu glasu osjećalo se neprikriveno zadovoljstvo. Polako je tražio put u tamnoj prostoriji. Smijao se.

– Hajde, Bille, reci mi gdje si!

Raven je šutio. Raskall je opet povukao obarač. I ovaj je put promašio Ravena samo za nekoliko centimetara. Raven je znao da ga je do tada spašavala samo nevjerojatna sreća. Ali ona ga ne može dugo služiti. Za trenutak ili dva Raskall će naići na njega. I to će biti kraj.

XXII

Pošto je Raven zajašio i odjurio iz spilje, Sue je pokupila Annin mali revolver i povelu je nizbrdicom. Anne je bez riječi poslušala. Bili su na pola puta do konja kad su začuli pušcanu vatru. Anne je primijetila:

– To je potjera. Sada je došao kraj tvojem Billu.

Stajale su i čekale. Dugo. U predvečerje pojavio se šerif sa svojim ljudima. Bili su nezadovoljni i umorni.

– Što vas dvije radite ovdje? – upita šerif.

Bolje ih je pogledao i dodao:

– Nešto skrivate. Vidim vam to na licima. Vjerojatno ste vidjele Ravena. Hajde, Anne, reci što je bilo!

– Dakako, bile smo s njime. Govorila sam da treba paziti na Sue ako čovjek želi uhvatiti Ravena. I, dakako imala sam pravo. Slijedila sam je do spilje ovdje u blizini. Spremala sam se da ga uhvatim i da vam ga predam. Ja sam ispalila one hice što-su vas upozorili. Ali Sue je odlučila boriti se za svojeg čovjeka i on mi je uspio pobjeći. A vidim da je i vama pobjegao.

– Je li to istina?

– Istina je – prizna Sue.

– Mogao bih vas za to zatvoriti.

– Znam, ali učinila bih to ponovo. Osim toga, on nije ubio Bronsona.

– Odakle to znate?

– Jednostavno znam.

– Takve gluposti neće nas odvesti daleko. Raven je imao razloga da ubije Bronsona. Čuli su ga kako mu prijeti, a osim toga pronađen je i dokaz koji upućuje na njega. Dovedu ga pred sud! I tako ću dugo krstariti ovim planinama dok ga ne uhvatim.

– Bravo šerife! Tako se govori – dobaci Anne.

Ošinuo ju je samo ljutitim pogledom, a zatim je naredio jednom od svojih ljudi da otprati obje žene i da oстане na ranču Sue Bigelow dok ne bude opozvan. Sue se pobunila:

– Tko kaže da ja idem na ranč? Mogu ići kamo želim.

– Možete, ali bez obzira na to kako idete moj će čovjek s vama. Ta-

ko sam mu naredio i on će tako učiniti.

Djevojke su ipak pošle prema Bradleyju. Kad je pao mrak, prenoćile su. Noć je prošla mirno. Rano prije podne idućeg dana stigli su do Bradleyja. Anne je otišla u grad rekavši da nešto mora kupiti, a Sue je sa svojim pratiocem nastavila prema ranču. Dok su putovali, šutjela je i razmišljala. Odlučila je na svoju ruku provesti istragu o Bronsonovu ubojstvu, kako bi otklonila sumnju od Ravena. Na ranču je najljubaznije što je mogla pozvala svojeg pratioca u kuću da zajedno ručaju. Iznenaden, prihvatio je poziv. Još se više iznenadio kad se u sobi suočio s uperenom puškom. Uzela mu je revolver i zaključala ga u ostavu. Istrčala je iz kuće, izvela iz korala odmornoga konja, osedlala ga i odjahala. Poslije četrdeset minuta bila je na uzvisini iznad ranča Veliki G.

Čekala je dok četvorica jahača nisu napustila ranč. Činilo se da je u kući ostao samo kuhar. To je nije zabrinjavalo. Sjahala je pod drvećem desetak metara od glavne zgrade ranča. Pretrčala je dvorište, popela se na verandu i ušla u kuću. Dakle, Anne se još nije vratila. Ili je ostala u gradu, ili je nekamo opet odjahala. U svakom slučaju Sue je morala požuriti. Ušla je u Goodwinovu radnu sobu. Prišla je stolu i počela pretraživati ladice.

Znala je da nema mnogo izgleda da nešto značajno nađe, ali bila je očajna i odlučila je da ne propusti nijednu priliku. Listajući debelu knjigu u koju je Goodwin upisivao izdatke, naišla je na odlomak u kojem se na jednoj strani govorilo o nekoliko stotina grla s rančeva Long Bow i Rolling R, a s druge strane bila je upisana određena svota novca. Na tom mjestu tinta se, međutim, razlila i nije mogla proći-

tati o kakvoj je svoti riječ. No to i nije bilo bitno. Bitno je bilo da je taj odlomak dokazivao Goodwinov udjel u rastjerivanju stada.

Listala je dalje. Iznenada je zastala, buljeći u stranicu pred sobom. Pod datumom 12. ožujka bilo je upisano Daleovo ime, a uz to svota od dvjesto dolara. Bio je to dan kad je njen otac bio ubijen iz zasjede. Sjetila se kako je Ravenov brat, koji je poslije i sâm stradao, ne jednom govorio da je Goodwin odgovoran za smrt njenog oca. Na idućoj stranici pod datumom 20. srpnja našla je dokaz da je Goodwin naredio i njegovo ubojstvo. Opet je bilo upisano Daleovo ime i opet svota od dvjesto dolara. Znala je da to ne može biti Daleova plaća, jer čak ni kao predradnik nije mogao toliko zaradivati. Običnom je kauboju trebalo barem četiri mjeseca da skupi dvjesto dolara. Bila je sigurna da je to plaća za ubijanje. Ipak, nije znala hoće li to što je našla biti dovoljno kao dokaz protiv Goodwina.

Listala je dalje. U poslu ju je prekinuo odjek kopita u dvorištu. Ukočila se, razmišljajući što da radi. Zgrabila je debelu knjigu i sakrila je ispod kaputa. Brzo je izašla iz radne sobe i ušla u dnevni boravak. Istog trenutka iz dvorišta ušli su Goodwin i Dale.

– Što ti radiš ovdje? – upita Goodwin.

– Navratila sam do Anne.

– To sam i mislio. Uzela si moju knjigu. Gdje je?

– Ne znam o čemu govorite.

– I te kako znaš. Radije je sama predaj ili ćemo te pretražiti!

– Možda bih ja to mogla učiniti
– primijetila je Anne Maynard pojavivši se na vratima.

XXIII

Raven je čuo kako Raskallove čizme stružu po podu. Prilazio mu

je sve bliže. U posljednjem očajničkom pokušaju napeo je sve mišice. Osjetio je kako se greda malo pomaknula. Sada je bio djelomično slobodan. Sjaj iznenada upaljene šibice gotovo ga je zaslijepio. Ugleđao je Raskalovo nacereno lice i cijev revolvera uperenu ravno u njega. Pomaknuo se u istom trenutku kad je Raskall opalio. Zapravo, bacio se na stranu uronivši lice u pijesak. Plamen šibice se ugasio. Čuo je kako se Raskall i dalje smije. A zatim je začuo zvuk revolverskog kokota koji je udario u praznu komoru bubnja. Raskall je potrošio sve metke. To je bila prilika za Ravena. Oslobodio se ispod grede, mučno uspravio na noge i bacio prema mjestu na kojem je posljednji put vidio Raskalla. Dohvatio ga je lijevom rukom i obojica su pala. Valjali su se u prašini bijesno pokušavajući svladati jedan drugoga. Napori posljednjih dana oslabili su Ravena.

No Raskalla je smetala rana u ramenu. Borili su se u potpunoj tami. Raven je uspio zgrabiti Raskallovu lijevu ruku. Savijao ju je tako dugo dok protivnik nije uzviknuo:

– Dosta mi je, predajem se.

Rana na Raskallovu ramenu opet je obilno krvarila. Tražio je da mu Raven pomogne, ali on nije htio ni prstom maknuti dok mu Raskall ne otkrije gdje je tajni izlaz iz prostorijske. Napokon mu je on objasnio da se u stražnjem zidu iza nekoliko nabacanih vreća nalazi drvena pregrada koja se može pomaknuti. Kad to učini, čovjek stiže u uski prolaz koji vodi u glavni rov rudnika. Raven je provjerio njegove riječi. Govorio je istinu.

Zavio je ranu na Raskallovu ramenu, uzeo njegov revolver, ponovo ga napunio i progovorio:
– Hajde da nestanemo oдавде. Iza-

šli su iz rudnika i pošli do konja. Videći da namjerava uzjašiti njegovog konja, Raskall ga je upitao:

– Kamo ideš?

– Za Goodwinom i Daleom.

– A što će biti sa mnom? Ne možeš me tek tako ovdje ostaviti.

– Žao mi je, ali Goodwin i Dale očito su otjerali druge konje, a meni se žuri. Poslat ću nekoga po tebe. Ali prije toga napisat ćeš mi jedno pismo.

Iz džepa na košulji Raven je izvuкао komadić papira i olovku. Dobacio ih je Raskallu.

– Uzmi to i lijepo napiši da je Lance David ubio Bronsona, a da ste ti i Goodwin izmislili plan kako da to ubojstvo prišijete meni.

– U redu – promrmlja bezvoljno Raskall.

Svaki pokret olovke bio je za njega veliki napor. Pisao je polako. No napokon je sve napisao i opisao. Raven je uzeo njegovo priznanje i spremio ga u džep. Vinuo se u sedlo. Raskall ga je promatrao.

– I zaista ćeš poslati nekoga po mene?

– Rekao sam da hoću.

– Ali pretpostavi da nešto pode po zlu. Ako za nekoliko sati ne stigнем do liječnika, razvit će se gangren i onda...

– To je mogućnost s kojom moraš računati. Danas ću se obračunati s Goodwinom. Neće dugo trajati i jedan od nas dvojice bit će mrtav. No dao sam ti riječ da ću za tebe učiniti što mogu. Na putu odavde do Goodwinova ranča ima nekoliko malih rančeva. Pokušat ću zastati kod nekoga od njih, tako da što prije dobiješ pomoć.

Podbo je konja. Nekoliko ga je kilometara nemilosrdno tjerao, istodobno pažljivo promatrajući okolicu. Sada je imao sve što mu je trebalo da ukloni sumnju sa sebe. S elementom iznenađenja na svojoj

strani mogao je udariti na Goodwina. Pomislio je na trenutak kako bi mu se moglo dogoditi da na Velikom G naide ne samo na Goodwina nego i na njegove ljude. U tom će slučaju morati pričekati do mraka, pa tada presresti Goodwina i Dalea kad budu sami.

Iznenada je iza sebe s desne strane začuo poklike. Okrenuo se i spazio skupinu jahača. Bila je to potjera. Ugledali su ga. Izvukao je revolver i ispalio jedan hitac u zrak, a zatim još jednom podbo konja. Izmicao je potjeri, ali nije se trudio sakriti trag. Zastao je uz jedan od malih rančeva i upozorio nekog čovjeka koji je tamo okopavao zemlju na Raskalla. Zatražio je da netko odmah ode u grad po liječnika.

Za to vrijeme potjera mu se ponovo približila. Ipak, bili su još četiri do pet kilometara iza njega. Shvatio je da mu predstoji težak zadatak. S jedne strane bit će Goodwin i njegovi ljudi, a s druge potjera. Ipak, morao se upustiti u rizik. Stigao je na uzvisinu iznad ranča Veliko G upravo na vrijeme da vidi kako iz glavne zgrade izlaze dva muškarca i dvije žene. Na prvi je pogled prepoznao Goodwina i Dalea, Sue i Anne. Nije znao što Sue radi na ranču, ali vidio je da su i ona i Anne u nevolji, jer dvojica su muškaraca išli iza njih s uperenim revolverima.

Potjerao je konja galopom prema dvorištu. Goodwin i Dale su čuli topot kopita. Pogledali su prema došljaku. Nisu ga odmah prepoznali, jer tko bi mogao očekivati da se mrtav čovjek odjednom pojavi ni od kuda. Taj kratki trenutak kolebanja i iznenađenja iskoristile su Sue i Anne da bi se odmaknule od njih. Dale se okrenuo prema njima, no Goodwinov ga je uzvik zaustavio.

– Pusti ih! To je Bill Raven! Pucaj!

Dva su se revolvera oglasila u istom trenutku. Kao dosadne muhe meci su zujali oko Ravenovih ušiju. Samo se malo sagnuo u sedlu. I dalje je jurio ravno prema Goodwinu i Daleu. U desnici stiskao je svoj kolt. Kad se dovoljno približio povukao je obarač. Revolver je zaplesao u njegovoj ruci. Vidio je kako se Daleovo lice pretvara u bolnu grimasu. Kao pod udarcima mevidljive šake zateturaio je prema natrag. Revolver mu je ispao iz ruke, pao je na koljena, a zatim se opružio.

Goodwin je ispalio još jedan metak, a zatim se okrenuo i potrčao prema kući. Taj njegov posljednji metak pogodio je Ravenovog konja. Životinja je na trenutak zateturala, ali nije pala. Raven ga je potjerao preko stuba na verandu, a zatim kroz vrata u kuću. Ugledao je Goodwina u kutu sobe. Konj ga je nosio naprijed. Srušio je stol, koji se prevrnuo i udario Goodwina.

Rančer se onesvijestio.

U sobu su uletjele Sue i Anne. Sue mu je prišla. Zagrlio ju je. Anne je ostala kod vrata nijemo ga gledajući. Upitala je tiho, gledajući Goodwina:

– Je li mrtav?

– Ne, samo je onesviješten, ali...

– Znam što hoćeš reći. Znam što je sve radio.

Izvana čulo se kako dolazi skupina jahača. Sue se uznemirila. Htjela

je nagovoriti Ravena da pobjegne.

– Ne, sada je vrijeme da se suočim sa šerifom.

Izašli su na verandu. U dvorištu je bilo sedam konjanika. U sredini: šerif Zents. Sunčeve su se zrake odbijale od metalne zvijezde prikopčane na njegovoj prašnoj košulji.

– Bille, jesi li siguran da znaš što radiš? – upita Sue.

– Jesam. Imam. Raskallovo potpisano priznanje. Bronsona je ubio Lance David, tvoj predradnik, a tvojeg je oca ubio Dale.

– Zaboravila sam ti reći. U Goodwinovu stolu pronašla sam knjigu iz koje se može vidjeti da je Goodwin plaćao Daleu za to da ubije mogeg oca i tvojeg brata.

– Imaš li tu knjigu?

– Nemam, Goodwin ju je uzeo prije no što se spremao da nas...

– Kako si uopće dospjela ova-mo?

– Htjela sam ti pomoći.

– Morat ćeš mi to poslije posebno ispričati. O mnogo čemu morat ćemo razgovarati.

U njenom pogledu pročitao je obećanje što ga je ispunilo uzbudjenjem i neopisivom radošću. Zaboravio je sve tegobe što ih je doživio proteklih dana. Ruku pod ruku, smiješeci se onako kako se smiješe zaljubljeni, pošli su u susret šerifu i njegovoj potjeri.

KRAJ

U PRIPREMI

G. F. Unger:
BRAZOS

trag

1|2|3|4|5|6|7|8|9|10|11|12|13|14|15|16|17|18|19|20|21|22|23|24|25|26|27|28|29|30|31|32|33|34|35|36|37|38|39|40|41|42|43|44|45|46|47|48|49|50|51|52|53|54|55|56|57|58|59|60|61|62|63|64|65|66|67|68|69|70|71|72|73|74|75|76|77|78|79|80|81|82|83|84|85|86|87|88|89|90|91|92|93|94|95|96|97|98|99|100

trag

Svakog trinaestog u
mjesecu kriminalisti-
čki bestseleri u bibli-
oteci TRAG!